

DL.
9/4/53

150054

วิทยานิพนธ์

แนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนของครูและ
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนวัดนราภิรมย์
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2

**AN APPROACH TO INVOLVEMENT OF TEACHERS AND BASIC
EDUCATIONAL INSTITUTE COMMISSIONS IN SCHOOL
ADMINISTRATION AT WAT NARAPIROM SCHOOL UNDER
NAKORNPATHOM EDUCATIONAL SERVICE OFFICE AREA 2**

นายศิริ อินทร์วิมล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
วัน เดือน ปี..... E 4 ส.ค. 2552 สาขาการบริหารการศึกษา
เลขทะเบียน..... 00223510..... * ปีการศึกษา 2551

เลขเรียกหนังสือ 06
372.12
ด445น
2551
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

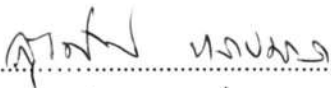
สารนิพนธ์ แนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของครูและคณะกรรมการ
 สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนวัดนราภิรมย์ จังหวัดนครปฐม
 โดย นายศิริ อินทร์วิมล
 สาขา การบริหารการศึกษา
 ประธานกรรมการควบคุมสารนิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สราวุทธิ์ เศรษฐขจร
 กรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมหมาย มหาบรรพต

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา อนุมัติให้นับสารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สราวุทธิ์ เศรษฐขจร)

คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ หลาบมาลา)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สราวุทธิ์ เศรษฐขจร)

..... กรรมการและเลขานุการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมหมาย มหาบรรพต)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

นายศิริ อินทร์วิมล.(2551) แนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนของครูและคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนวัดนคราภิรมย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม
เขต 2. ภาคนิพนธ์ระดับมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ
บ้านสมเด็จเจ้าพระยา คณะกรรมการควบคุม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สรายุทธ์
เศรษฐจกร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สมหมาย มหาบรรพต

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนของครู
และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนวัดนคราภิรมย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
นครปฐม เขต 2 จำแนกขอบข่ายของการบริหารออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มบริหารวิชาการ
กลุ่มบริหารงบประมาณ กลุ่มบริหารงานบุคคล และกลุ่มบริหารทั่วไป และเพื่อศึกษาแนวทางการมี
ส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียน
วัดนคราภิรมย์ จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามซึ่งแบ่งออกเป็น 3
ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไป ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการมี
ส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตอนที่ 3
เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนของครูและคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับการมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนของครูและคณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน โรงเรียนวัดนคราภิรมย์ อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่าระดับการมี
ส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับ
มากที่สุด 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มบริหารวิชาการ กลุ่มบริหารงานบุคคล กลุ่มบริหารทั่วไป และ
ระดับมากได้แก่กลุ่มบริหารงบประมาณตามลำดับ

2. แนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนของครูและคณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน โรงเรียนวัดนคราภิรมย์ มากที่สุดในแต่ละด้าน พบว่า กลุ่มบริหารวิชาการ ก็มีส่วนร่วม
ศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 กลุ่มบริหารงบประมาณ ก็มีส่วนร่วม
จัดทำรายงานประเมินตนเอง (SAR) และรายงานประจำปี กลุ่มบริหารงานบุคคล ก็มีส่วนร่วม
จัดทำแผนงานและโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน กลุ่มบริหารทั่วไป ก็มีส่วนร่วมสร้าง
ความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนและองค์กรต่าง ๆ

Siri Intarawimol. (2008). An Approach to Involvement of Teachers and Basic Educational Institute Commissions in School Administration at Wat Narapirom School under Nakornpathom Educational Service Office Area 2. Master of Education. Bangkok: Graduate School of Bansomdejchaopraya Rajabhat University.

Advisors: Assistant Professor Dr. Sarayuth Sethakhajorn,
Assistant professor Sommai Mahabanpot

The objective of this research was to examine involvement and its approach of teachers and Basic Educational Institute Commissions in school administration at Wat Narapirom School under Nakornpathom Educational Service Office Area 2 in 4 administration groups: academic, budget, personnel, and general affair. The population included 30 teachers and Basic Educational Institute Commissions. The data were collected using 5-point rating scale questionnaire and checklist and statistically analyzed in percentage, mean score, and standard deviation.

The findings revealed that the involvement of teachers and Basic Educational Institute Commissions was generally at the highest level. After item analysis, all of them could be rearranged by mean score in descending order as follows: academic, personnel, general affair, and budget. An approach to involvement in school administration suggested academic group be involved in an analysis of Basic Educational Institute Curriculum B.E.2544; budget group be involved in implementation of self-assessment report (SAR) and annual report; personnel group be involved in implementation of planning and student-assistance system; and general affair be involved in promotion of good relationship between school and community, or external organizations.

ประกาศคุณูปการ

ภาคนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี เพราะผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์อย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สรายุทธ์ เศรษฐขจร ประธานกรรมการควบคุมภาคนิพนธ์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สมหมาย มหาบรรพต กรรมการควบคุมภาคนิพนธ์ ตลอดทั้งได้ให้คำปรึกษาแนะนำ พร้อมทั้งเสนอแนะและปรับปรุงแก้ไขภาคนิพนธ์ฉบับนี้ด้วยความเมตตาเอาใจใส่ตลอดเวลา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งประกอบด้วย นายสนธญา ไทรบุญจันทร์ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดนคราภิรมย์ ดร.ธีระพงษ์ ศรีโพธิ์ หัวหน้ากลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 และ ดร.สันทนา พูลพัฒน์ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 ที่ให้ความกรุณาแก่ผู้วิจัยเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงเรียน คณะครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนวัดนคราภิรมย์ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลและให้ข้อมูลที่ถูกต้องสมบูรณ์

คุณประโยชน์และแนวทางอันพึงมีจากภาคนิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบคุณความดีแด่บุคลากร อาจารย์ผู้ถ่ายทอดความรู้ และครอบครัว ตลอดจนผู้มีอุปการคุณทุกท่านที่ช่วยเหลือสนับสนุนแก่ผู้วิจัยด้วยดีตลอดมา

นายศิริ อินทร์วิมล

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ค
ประกาศคุณูปการ.....	ง
สารบัญ	จ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญแผนภูมิ.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
กรอบความคิดในการวิจัย.....	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหาร โรงเรียน.....	8
ความหมายของการบริหาร โรงเรียน.....	8
ขอบข่ายการบริหาร โรงเรียน.....	9
กลุ่มบริหารวิชาการ.....	10
กลุ่มบริหารงบประมาณ.....	16
กลุ่มบริหารงานบุคคล.....	22
กลุ่มบริหารทั่วไป.....	30
การบริหารแบบมีส่วนร่วม.....	36
ความหมายของการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม.....	36
ประเภทของการมีส่วนร่วม.....	37
ประโยชน์ของการมีส่วนร่วม.....	39

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ลักษณะการบริหารแบบมีส่วนร่วม.....	40
รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม.....	42
ระบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม.....	43
การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน.....	44
การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจสั่งการ.....	45
อุปสรรคการบริหารแบบมีส่วนร่วม.....	48
การบริหารงาน โรงเรียนวัดนคราภิรมย์.....	50
โครงสร้างการบริหารงาน โรงเรียน.....	50
ระบบการบริหารงาน โรงเรียน.....	51
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน	52
การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	52
แนวคิดเกี่ยวกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	53
ความสำคัญของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	54
องค์ประกอบและจำนวนของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	56
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	58
งานวิจัยในประเทศ.....	58
งานวิจัยต่างประเทศ.....	62
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	64
ประชากร.....	64
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	64
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	66
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	66
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	68
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปผู้ตอบแบบสอบถาม.....	68
ตอนที่ 2 ระดับการมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนของครูและ.....	70
คณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนวัดนคราภิรมย์	

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ตอนที่ 3 แนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของครูและ.....	77
คณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนวัดนราภิรมย์	
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	81
วัตถุประสงค์การวิจัยและวิธีดำเนินการวิจัย.....	81
สรุปผลการวิจัย.....	82
อภิปรายผลการวิจัย.....	84
ข้อเสนอแนะ.....	88
บรรณานุกรม.....	91
ภาคผนวก.....	95
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ.....	95
ภาคผนวก ข แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	102
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	112

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	ระบบการบริหาร โรงเรียนวัดคนราภิรมย์.....51
2	จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม..... 68
3	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการมีส่วนร่วมในการบริหาร..... 70 โรงเรียนของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตาม รายด้านและภาพรวม
4	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการมีส่วนร่วมในการบริหาร.....71 โรงเรียนของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มบริหารวิชาการ
5	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการมีส่วนร่วมในการบริหาร.....73 โรงเรียนของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มบริหารงบประมาณ
6	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการมีส่วนร่วมในการบริหาร.....74 โรงเรียนของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มบริหารงานบุคคล
7	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการมีส่วนร่วมในการบริหาร.....76 โรงเรียนของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มบริหารทั่วไป
8	จำนวนร้อยละของแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนของครู.....77 และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มบริหารวิชาการ
9	จำนวนร้อยละของแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนของครู.....78 และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มบริหารงบประมาณ
10	จำนวนร้อยละของแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนของครู.....79 และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มบริหารงานบุคคล
11	จำนวนร้อยละของแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนของครู.....80 และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มบริหารทั่วไป

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2545 ได้กำหนดคุณธรรมที่สำคัญคือ ให้มีการปฏิรูปการศึกษา โดยมีสาระซึ่งเป็นโครงสร้าง 6 ประการ คือ มีเอกภาพด้านนโยบายและมีความหลากหลายในการปฏิบัติ มีการกระจายอำนาจลงสู่ท้องถิ่น การกำหนดมาตรฐานการศึกษา และการประกันคุณภาพการศึกษา การพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง การระดมทรัพยากรมาใช้ในการจัดการศึกษาและการมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว และสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่ได้เน้นให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้แก่บุตรหลานด้วย (กระทรวงศึกษาธิการ 2542 : 5) การศึกษาเป็นกระบวนการสร้างและสรรหาความรู้ของมนุษย์และปัจจัยหนึ่งที่เอื้อให้มนุษย์สามารถดำรงชีวิตอยู่ด้วยกันอย่างสันติสุขและพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น ก้าวให้ทันโลกสถานการณ์ รู้จักสรรหาทางเลือก การตัดสินใจ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กรหรือให้มีผลกระทบในทางลบให้น้อยที่สุด ในปัจจุบันจึงมีหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี คือหลักธรรมาภิบาล (Good governance) ซึ่งประกอบด้วยหลักพื้นฐาน 6 ประการคือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ หลักความคุ้มค่า (กรมสามัญศึกษา 2544 : 3)

ทฤษฎีหรือศาสตร์ทางการบริหารและการจัดการทั่วไปถือว่าการบริหารองค์การให้เกิดความเป็นเลิศนั้นควรพิจารณาถึงความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลด้วย นักทฤษฎีองค์การคนหนึ่งได้ให้ทัศนะขององค์การที่มีประสิทธิผลว่าหมายถึงการที่สมาชิกในองค์การสามารถทำงานอย่างใดอย่างหนึ่งได้สำเร็จบรรลุตามเป้าหมายขององค์กร และหากสมาชิกมีความกระตือรือร้นตั้งใจทำงาน มีความสามารถในการติดต่อสื่อสารซึ่งกันและกันเป็นอย่างดี โดยที่ทุกคนต้องยึดมั่นในเป้าหมายหรืออุดมการณ์ร่วมกันและได้รับการตอบสนองความต้องการของปัจเจกบุคคลแล้วย่อมกล่าวได้ว่าองค์กรนั้นมีประสิทธิภาพ (วุฒิชัย จานง 2523 : 5 อ้างจากบานาค Barnard 1980 : 90)

ถ้าเปรียบเทียบขององค์การเสมือนร่างกายของมนุษย์แล้วสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ก็เปรียบเสมือนระบบต่างๆ ภายในร่างกาย เช่นระบบหายใจ ระบบหมุนเวียนโลหิต ระบบย่อยอาหาร เป็นต้น ถ้าอวัยวะหรือระบบการทำงานของร่างกายทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องประสานสัมพันธ์กันเป็นอย่างดีแล้ว ก็จะก่อให้เกิดความสมบูรณ์ของร่างกายและจิตใจรวมถึงการดำรงชีวิตที่ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บและมีความต้านทานต่อสภาพแวดล้อมต่าง ๆ เช่นเดียวกับกับองค์การ ถ้ามีระบบหรือ

องค์ประกอบด้านต่าง ๆ ที่มีสมรรถภาพแล้วก็ก่อให้เกิดองค์การที่สมบูรณ์เช่นกัน ซึ่งไมล์ (Miles 1971 : 89) ได้ทำการศึกษาสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้และให้คำจำกัดความว่า “ สุขภาพขององค์การ ”

การบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง กระบวนการของการให้ผู้อยู่ได้บังคับบัญชา มีส่วนเกี่ยวข้องในกระบวนการตัดสินใจ เน้นการมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องอย่างแข็งขันของบุคคล ใช้ความคิดสร้างสรรค์และความเชี่ยวชาญในการแก้ปัญหาการบริหารอยู่บนพื้นฐานของแนวความคิดของการแบ่งอำนาจหน้าที่ที่ถือว่าผู้บริหารแบ่งอำนาจหน้าที่การบริหารของตนให้กับผู้อยู่ได้บังคับบัญชา ในการบริหารงานขององค์การหรือหน่วยงานผู้บริหารมีโอกาสเลือกปฏิบัติได้หลายแบบ ซึ่งทุกขั้นตอนล้วนต้องอาศัยการตัดสินใจทั้งนั้น เนื่องจากการบริหารเป็นงานที่ยุ่งยากซับซ้อนเกี่ยวข้องกับหลายฝ่าย จึงจำเป็นที่ผู้บริหารจะต้องแบ่งงานให้ชัดเจนว่างานใดอยู่งานใดและอยู่ฝ่ายใด เกี่ยวข้องกับเรื่องใด เรื่องใครรับเร่งควรทำก่อนทำหลัง โดยผู้บริหารคนเดียวเท่านั้นที่จะตัดสินใจในทุกเรื่องขององค์การหรือหน่วยงาน ซึ่งถ้าเกิดการผิดพลาดก็หมายถึงอนาคตของหน่วยงานหรือองค์การย่อมเสียหายไปด้วย และผู้บริหารจะต้องรับผิดชอบของผลที่เกิดขึ้นด้วย การตัดสินใจสั่งการจึงเป็นเรื่องสำคัญและจำเป็นต่อการบริหารองค์การเป็นอย่างยิ่งดังนั้นอำนาจการตัดสินใจสั่งการจึงมิใช่เป็นอำนาจสิทธิ์ขาดของผู้บริหารฝ่ายเดียวเท่านั้น เพราะการตัดสินใจใด ๆ ของผู้บริหารจะมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับผู้ได้บังคับบัญชาด้วย การเปิดโอกาสให้ผู้ได้บังคับบัญชาที่จะต้องนำเรื่องนั้น ๆ ไปปฏิบัติเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจสั่งการมากเพียงใด จะทำให้เกิดรู้สึกเป็นเจ้าของ รู้สึกมีความผูกพันและทุ่มเทในการปฏิบัติงาน ผู้บริหารต้องไม่ลืมว่าการตัดสินใจสั่งการใด ๆ ผู้ได้บังคับบัญชาจะต้องเป็นผู้นำไปปฏิบัติ ดังนั้นการพิจารณาเรื่องการแก้ปัญหาจึงต้องคำนึงว่าวิธีการแก้ปัญหาวิธีใดที่ได้รับการยอมรับมากที่สุดและวิธีการใดที่จะทำให้ผู้ได้บังคับบัญชาเข้ามามีส่วนร่วมได้มากที่สุด (สมยศ นาวิกาน 2545 : 1)

ความสำคัญในการมีส่วนร่วมในการบริหาร คือการยอมรับการเปลี่ยนแปลง ความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชาและผู้ได้บังคับบัญชา มีความราบรื่นการบริหารผู้อยู่ได้บังคับบัญชาและการตัดสินใจในการบริหารมีคุณภาพดีขึ้นเพราะเป็นการตัดสินใจของบุคคลหลายฝ่าย รวมทั้งการสร้างทีมงานอย่างมีประสิทธิภาพ สำหรับอุปสรรคในการบริหารแบบมีส่วนร่วม คือ ค่านิยมองค์กร ประเพณีคุณภาพของบุคลากร รวมทั้งตัวผู้บริหารเองที่ขัดขวางการใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วม ปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันว่าความสำเร็จของการบริหารงานในภาครัฐและเอกชน มิได้ขึ้นอยู่กับความรู้ความสามารถของผู้บริหารเท่านั้น แต่ยังต้องอาศัยความรู้ความชำนาญและความร่วมมือจากผู้ตามประกอบด้วย ครู-อาจารย์ ลูกจ้างประจำ ฉะนั้นการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของผู้ตามจึงเป็นเรื่องที่สำคัญ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 2533 : 662)

โรงเรียนวัดนคราภิรมย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 มุ่งพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพมาโดยตลอด และมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2545 นโยบายรัฐบาล นโยบายกระทรวงศึกษาธิการ นโยบายของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 โรงเรียนได้แบ่งโครงสร้างการบริหารงานออกเป็น 4 กลุ่ม คือ กลุ่มบริหารวิชาการ กลุ่มบริหารงบประมาณ กลุ่มบริหารงานบุคคล และกลุ่มบริหารงานทั่วไป จากการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนวัดนคราภิรมย์ มาตรฐานด้านผู้บริหาร มาตรฐานที่ 11 สถานศึกษามีการจัดองค์กร โครงสร้างและการบริหารงานอย่างเป็นระบบครบวงจรให้บรรลุเป้าหมายการศึกษา พบว่าจุดที่ควรพัฒนาคือ ควรปรับโครงสร้างของโรงเรียนที่ฝ่ายบริหารรับผิดชอบทุกระบบและจากการประชุมของคณะครูโรงเรียนวัดนคราภิรมย์ วาระพิเศษครั้งที่ 4/2549 เรื่องการแบ่งส่วนราชการภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2548 ตามระเบียบคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา นครปฐม เขต 2 ประกาศ ณ วันที่ 10 พฤศจิกายน พ.ศ. 2548 พบว่าครูขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงสร้างการบริหารงานทั้ง 4 กลุ่ม ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น เป็นสาเหตุให้ผู้วิจัยในฐานะฝ่ายบริหารของโรงเรียนเห็นว่าสมควรอย่างยิ่งที่จะศึกษาระดับและแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนวัดนคราภิรมย์ เพื่อเป็นข้อมูลในการกำหนดนโยบายของโรงเรียนให้ครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงาน และการพัฒนาโรงเรียนอันจะนำมาซึ่งคุณภาพของการจัดการศึกษาในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนวัดนคราภิรมย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2
2. เพื่อศึกษาแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนวัดนคราภิรมย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตของเนื้อหา

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาระดับและแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนวัดนคราภิรมย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 โดยยึดการแบ่งกลุ่มการบริหารโรงเรียนตามคู่มือการบริหารสถานศึกษา

ขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคลกระทรวงศึกษาธิการและปฏิบัติตามระเบียบคณะกรรมการเขตพื้นที่ การศึกษานครปฐม เขต 2 ว่าด้วยการแบ่งส่วนราชการภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2548 แบ่งขอบข่ายการบริหารโรงเรียนเป็นกลุ่มงานหลัก 4 กลุ่มคือ กลุ่มบริหารวิชาการ กลุ่มบริหาร งบประมาณ กลุ่มบริหารงานบุคคล และกลุ่มบริหารงานทั่วไป

2. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนวัด นราภิรมย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 ประกอบด้วยครู 15 คน และ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 15 คน รวม 30 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของครูและคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานโรงเรียนวัดนราภิรมย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2

3.2 แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของครูและ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนวัดนราภิรมย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครปฐม เขต 2

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ภาคเรียนที่ 3 ปีการศึกษา 2551

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ทำให้ทราบระดับของการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของครูและ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนวัดนราภิรมย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครปฐม เขต 2 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มบริหารวิชาการ กลุ่มบริหารงบประมาณ กลุ่มบริหารงาน บุคคล และกลุ่มบริหารทั่วไป

2. ทำให้ทราบแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของครูและ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนวัดนราภิรมย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครปฐม เขต 2 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มบริหารวิชาการ กลุ่มบริหารงบประมาณ กลุ่มบริหารงาน บุคคล และกลุ่มบริหารทั่วไป

3. ผลการวิจัยใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดนโยบายของโรงเรียนเพื่อส่งเสริมให้ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารและพัฒนาโรงเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

การบริหารโรงเรียน หมายถึง การดำเนินการจัดบริหารเกี่ยวกับกิจกรรมต่าง ๆ จากบุคลากรหลายฝ่ายร่วมมือเพื่อให้การจัดการศึกษาของโรงเรียนเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ซึ่งเป็นการบริหารโรงเรียนวัดคนราภิรมย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2

การมีส่วนร่วมในการบริหารงาน หมายถึง วิธีการส่งเสริมให้ครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการคิด ร่วมวางแผนการดำเนินงานต่าง ๆ เกี่ยวกับการศึกษาของโรงเรียนเพื่อให้เกิดการพัฒนา ปรับปรุง และความเจริญงอกงามในตัวนักเรียน ประกอบด้วยบริหารวิชาการ กลุ่มบริหารงบประมาณ กลุ่มบริหารงานบุคคล และกลุ่มบริหารงานทั่วไป

กลุ่มบริหารวิชาการ หมายถึง การบริหารกลุ่มสาระการเรียนรู้ งานพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนรู้ งานวิจัยพัฒนาคุณภาพการศึกษา งานพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา งานพัฒนาแหล่งเรียนรู้ และงานนิเทศการศึกษา

กลุ่มบริหารงบประมาณ หมายถึง การบริหารงานระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา และงานพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

กลุ่มบริหารงานบุคคล หมายถึง การบริหารงานส่งเสริมงานกิจการนักเรียน งานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน งานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน งานส่งเสริมประชาธิปไตย งานระดับชั้นและครูที่ปรึกษา งานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดเอดส์และอบายมุข งานวินัยและความประพฤตินักเรียน และงานประสานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา

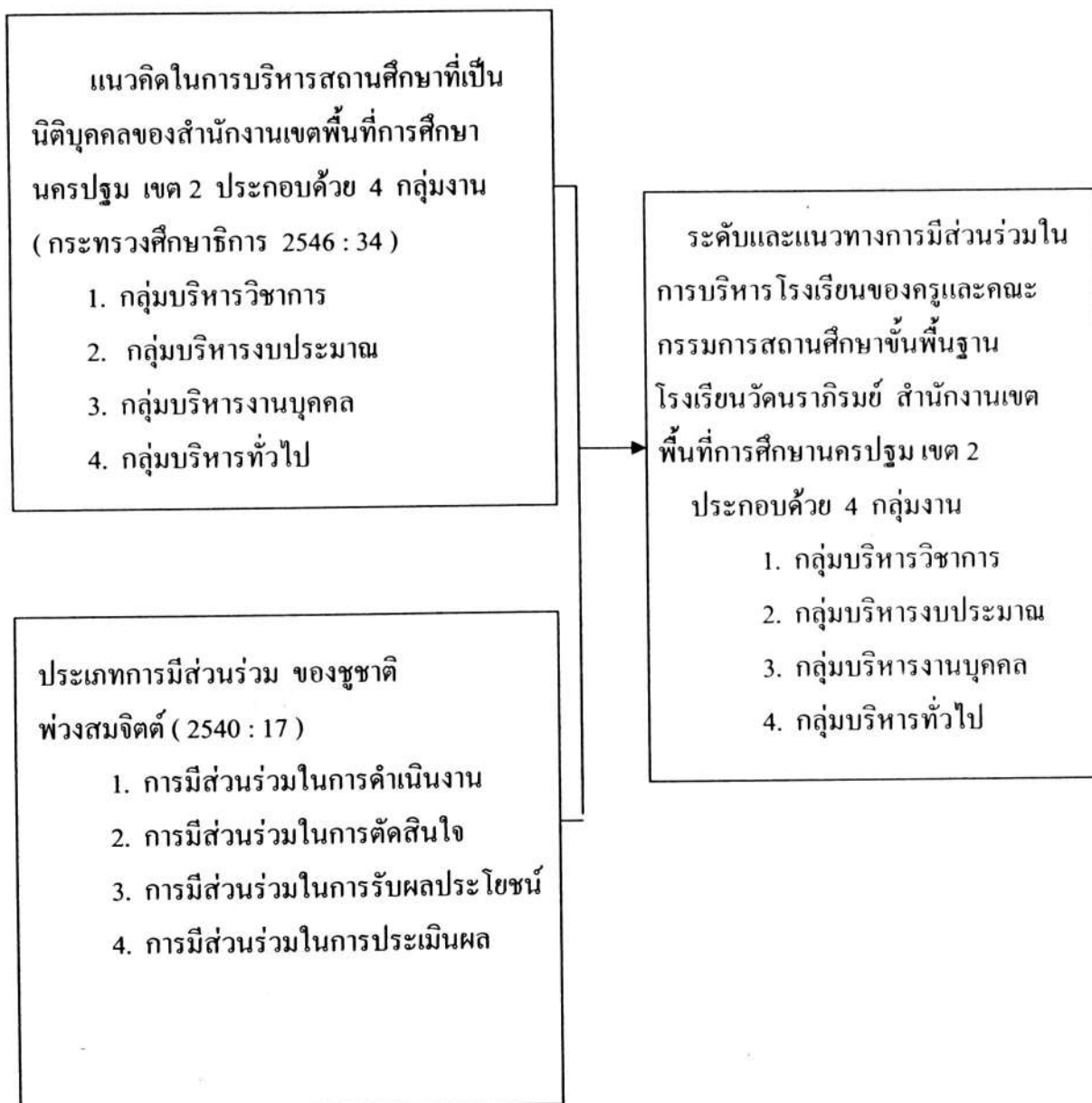
กลุ่มบริหารทั่วไป หมายถึง การบริหารงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม งานประชาสัมพันธ์ งานยานพาหนะและบริการสาธารณะ และงานสัมพันธ์ชุมชน

แนวทางการมีส่วนร่วม หมายถึง วิธีการส่งเสริมให้ครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนวัดคนราภิรมย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง บุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งจากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 ตามกฎกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการกำหนดจำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการสรรหา การคัดเลือกประธานกรรมการและกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2546 ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้แทนครู ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่า และผู้แทนองค์กรศาสนา และผู้ทรงคุณวุฒิ

กรอบความคิดในการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาระดับและแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของครูโรงเรียนวัดนราภิรมย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 ยึดการแบ่งกลุ่มบริหาร โรงเรียนตามคู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล กระทรวงศึกษาธิการ และปรับตามระเบียบคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 ว่าด้วยการแบ่งส่วนราชการภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2548 ดังแสดงในแผนภูมิที่ 1

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาระดับการมีส่วนร่วมและแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนวัดนคราภิรมย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและได้นำเสนอตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียน
 - 1.1 ความหมายของการบริหารโรงเรียน
 - 1.2 ขอบข่ายการบริหารโรงเรียน
 - 1.2.1 กลุ่มบริหารวิชาการ
 - 1.2.2 กลุ่มบริหารงบประมาณ
 - 1.2.3 กลุ่มบริหารงานบุคคล
 - 1.2.4 กลุ่มบริหารทั่วไป
2. การบริหารแบบมีส่วนร่วม
 - 2.1 ความหมายของการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม
 - 2.2 ประเภทของการมีส่วนร่วม
 - 2.3 ประโยชน์ของการมีส่วนร่วม
 - 2.4 ลักษณะการบริหารแบบมีส่วนร่วม
 - 2.5 รูปแบบบริหารแบบมีส่วนร่วม
 - 2.6 ระบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม
 - 2.7 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน
 - 2.8 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจสั่งการ
 - 2.9 อุปสรรคการบริหารแบบมีส่วนร่วม
3. การบริหารงาน โรงเรียนวัดนคราภิรมย์
 - 3.1 โครงสร้างการบริหารงานโรงเรียน
 - 3.2 ระบบการบริหารงานโรงเรียน

4. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

พื้นฐาน

- 4.1 การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 4.2 แนวคิดเกี่ยวกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 4.3 ความสำคัญของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 4.4 องค์ประกอบและจำนวนของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 5.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียน

1. ความหมายของการบริหารโรงเรียน

นักวิชาการได้ให้ความหมายของการบริหารโรงเรียนไว้ดังต่อไปนี้

นิพนธ์ กินาวงศ์ (2533 : 12) ให้ความหมายของการบริหารโรงเรียนว่า หมายถึง กระบวนการต่าง ๆ ในการดำเนินงานของกลุ่มบุคลากรซึ่งเรียกว่าผู้บริหาร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ บริการการจัดการศึกษาแก่สมาชิกในสังคม

นพพงษ์ บุญจิตราคุล (2534 : 3-4) ให้ความหมายของการบริหารโรงเรียนว่า หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคลากรหลายคนร่วมกันดำเนินการเพื่อพัฒนาสมาชิกของสังคมในด้านต่าง ๆ นับตั้งแต่บุคลิกภาพ ความรู้ ความสามารถ ความประพฤติและคุณธรรมจริยธรรมเพื่อให้ตรงกับ ความต้องการของสังคม

มนัส พลาขุ้ม (2540 : 8) ให้ความหมายของการบริหารโรงเรียนว่า หมายถึง การ ดำเนินงานต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนเกิดการพัฒนาร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา และสามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

สรุปการบริหารโรงเรียน หมายถึง การดำเนินการ การจัดบริการเกี่ยวกับกิจกรรมต่าง ๆ จากบุคลากรหลายฝ่ายร่วมมือกัน เพื่อให้การจัดการศึกษาของโรงเรียนเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ตามที่รัฐกำหนดไว้โดยจะต้องพัฒนานักเรียนทุกด้านตั้งแต่ร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม สติปัญญา ตลอดจนคุณธรรมจริยธรรม เพื่อให้นักเรียนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมและสามารถอยู่ ในสังคมได้อย่างมีความสุข ดังนั้นงานบริหารการศึกษาในโรงเรียนจึงเป็นกิจกรรมต่าง ๆ ที่อยู่ ภายใต้อการควบคุมดูแลและรับผิดชอบของหัวหน้าสถานศึกษา ซึ่งมีหน้าที่บริหารภายในโรงเรียน เพื่อพัฒนานักเรียนให้เป็นไปตามเป้าหมาย

2. ขอบข่ายของการบริหารโรงเรียน

นักการศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษาได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับขอบข่ายของการบริหารโรงเรียนไว้ดังนี้

กิติมา ปรีดีคิลก (2532 : 41) ได้กำหนดขอบข่ายของการบริหารโรงเรียนเป็น 6 ด้าน ได้แก่ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานธุรการและการเงิน การบริหารงานบุคลากร การบริหารงานอาคารสถานที่ การบริหารงานกิจการนักเรียนและการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2536 : 4) ได้กำหนดขอบข่ายการบริหารงานโรงเรียนเป็น 6 กลุ่ม ได้แก่ งานวิชาการ งานบุคลากร งานกิจการนักเรียน งานธุรการการเงิน และการพัสดุ งานอาคารสถานที่และงานสัมพันธ์กับชุมชน

กรมสามัญศึกษา (2540 : 3 – 10) กำหนดขอบข่ายการบริหารงานโรงเรียนไว้ 7 งาน ได้แก่ การบริหารงานทั่วไป งานธุรการ งานวิชาการ งานปกครองนักเรียน งานบริการ งานโรงเรียนกับชุมชนและงานการบริหารอาคารสถานที่

แคมเบล และคณะ (Cambell and others. 1971 : 116 – 144) ได้แบ่งขอบข่ายการบริหารงานโรงเรียนออกเป็น 6 ด้าน ได้แก่ งานวิชาการ งานบริหารบุคคล งานกิจการนักเรียน งานอาคารสถานที่ งานสัมพันธ์ชุมชนและงานงบประมาณธุรการ

ตามระเบียบคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 ว่าด้วยการแบ่งส่วนราชการภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2548 ให้โรงเรียนแบ่งโครงสร้างบริหารงานออกเป็น 4 กลุ่ม คือ กลุ่มบริหารวิชาการ กลุ่มบริหารงบประมาณ กลุ่มบริหารบุคคลและกลุ่มบริหารทั่วไป (ระเบียบคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 การแบ่งส่วนราชการภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2548)

สรุปขอบข่ายการบริหารงานโรงเรียน นักการศึกษา และหน่วยงานทางการศึกษาได้แบ่งขอบข่ายการบริหารงานโรงเรียนแตกต่างกันไป แต่ลักษณะงานแต่ละด้านคล้ายคลึงกัน เช่น งานวิชาการ งานธุรการ งานปกครองนักเรียน งานบริการ งานอาคารสถานที่ งานสัมพันธ์ชุมชน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับระเบียบของแต่ละหน่วยงานที่บังคับใช้

การบริหารโรงเรียนของโรงเรียนวัดนคราภิรมย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 แบ่งขอบข่ายของการบริหารออกเป็น 4 กลุ่ม คือ กลุ่มบริหารวิชาการ กลุ่มบริหารงบประมาณ กลุ่มบริหารงานบุคคล และกลุ่มบริหารงานทั่วไป

2.1 กลุ่มบริหารวิชาการ

กลุ่มบริหารวิชาการ หมายถึง การดำเนินกิจกรรมทุกอย่างทั้งในและนอกสถานที่ศึกษา เกี่ยวข้องและสนับสนุนกระบวนการเรียนการสอนของครูและนักเรียน ตลอดจนการพัฒนานักเรียน ให้มีความรู้และมีประสิทธิภาพมากขึ้น

งานวิชาการเป็นงานหลัก ซึ่งเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่พระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งกระจายอำนาจในการบริหาร จัดการไปให้สถานศึกษามากที่สุด ทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตรกระบวนการเรียนรู้ตลอดจนการวัดผลประเมินผล เกื้อหนุนการพัฒนา คุณภาพนักเรียน ชุมชน ห้องเรียน ให้มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ ขอบข่ายของกลุ่มบริหาร วิชาการมีดังนี้ คือ งานบริหารกลุ่มสาระการเรียนรู้ งานพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา งานวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียนรู้ งานวิจัยพัฒนาคุณภาพการศึกษา งานพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา งานพัฒนาแหล่งเรียนรู้ งานนิเทศการศึกษา งาน แนะแนวการศึกษา งานประสานส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่ครอบครัว ชุมชน องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา งานการรับนักเรียน งานทะเบียนนักเรียนและจัดทำ สำมะโนนักเรียน งานพัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ งานห้องสมุดโรงเรียน

2.1.1 งานบริหารกลุ่มสาระการเรียนรู้

หน้าที่ความรับผิดชอบ

1. จัดทำโครงสร้างการบริหารของกลุ่มสาระการเรียนรู้
2. จัดทำแผนงานและโครงการ ข้อมูลสารสนเทศของกลุ่มสาระการเรียนรู้
3. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้และสื่อนวัตกรรมตาม สาระการเรียนรู้และหน่วยการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
4. ส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้ สอดคล้องกับความถนัดของผู้เรียน การผสมผสานความรู้ต่างๆ ให้สมดุลกัน การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงงาม คุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ กิจกรรม รวมทั้งการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือเครือข่ายผู้ปกครอง ชุมชนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัด การศึกษา
5. จัดให้มีการนิเทศการสอนแก่ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยเน้นการนิเทศแบบ กัลยาณมิตร
6. ส่งเสริมให้มีการพัฒนาครูเพื่อพัฒนากลุ่มสาระการเรียนรู้
7. วิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้รายวิชา

8. ประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและรายงานผลการปฏิบัติงานต่อผู้อำนวยการสถานศึกษา

9. ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

2.1.2 งานพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

หน้าที่ความรับผิดชอบ

1. ศึกษา วิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 สาระแกนกลางของกระทรวงศึกษาธิการ ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการของสังคม ชุมชน และท้องถิ่น

2. วิเคราะห์สภาพแวดล้อม และประเมินสถานภาพสถานศึกษา เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย

3. จัดทำโครงสร้างหลักสูตรในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา และส่งเสริมการบูรณาการเนื้อหาสาระในกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวกัน และระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามความเหมาะสม

4. นำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนและบริหารจัดการการใช้หลักสูตรตามความเหมาะสม

5. นิเทศติดตามและการประเมินคุณภาพการใช้หลักสูตร

6. ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร

7. ประเมินผลและรายงานผลการปฏิบัติงานต่อผู้อำนวยการสถานศึกษา

8. ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

2.1.3 งานวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนรู้

หน้าที่ความรับผิดชอบ

1. จัดทำแผนงานและโครงการที่เกี่ยวข้องกับการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนการเรียนรู้

2. กำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลของสถานศึกษา

3. ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผลและประเมินผลแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา สาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

4. ส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง จากกระบวนการปฏิบัติงานและผลงาน

5. ดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดทำ ผลการเรียนเฉลี่ย (GPA) ของโรงเรียน

6. ดำเนินงานเกี่ยวกับเอกสารการรับรองผลการเรียน การออกใบแทน ใบรับรอง การจบหลักสูตร

7. จัดให้มีการเทียบโอนการเรียนรู้อัตนศึกษา ทักษะประสบการณ์ และผลการเรียนจาก สถานศึกษาอื่น ๆ ตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

8. พัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลให้ได้มาตรฐานและจัดทำคลังข้อสอบของ โรงเรียน

9. ดำเนินงานเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลการศึกษาของโรงเรียน

10. ประมวลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและรายงานผลการปฏิบัติงานต่อผู้อำนวยการ สถานศึกษา

11. ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

2.1.4 งานวิจัยพัฒนาคุณภาพการศึกษา

หน้าที่ความรับผิดชอบ

1. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย การบริหารการจัดการและการพัฒนาคุณภาพการศึกษาใน ภาพรวมของสถานศึกษา

2. จัดทำแผนงานและโครงการ สนับสนุนและส่งเสริมให้ครูวิเคราะห์ วิจัย พัฒนา คุณภาพการเรียนรู้อัตนศึกษาในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้

3. ดำเนินการเผยแพร่เอกสารความรู้เกี่ยวกับงานวิจัยแก่ครู องค์กร หน่วยงานที่ เกี่ยวข้องและสถาบันอื่น ๆ

4. ประเมินผลและรายงานผลการปฏิบัติงานต่อผู้อำนวยการสถานศึกษา

5. ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

2.1.5 งานพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา

หน้าที่ความรับผิดชอบ

1. จัดทำแผนงานและโครงการงานพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา

2. ศึกษา วิเคราะห์ ความจำเป็นในการใช้สื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาเพื่อการ

จัดการสอนและการบริหารงานวิชาการ

3. ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูผลิตสื่อ พัฒนาสื่อ และนวัตกรรมการเรียนการสอน

4. จัดหาสื่อ และเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน และการพัฒนาการ

ด้านวิชาการ

5. ประสานความร่วมมือในการผลิต จัดหา พัฒนาการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการเรียนการสอน การพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษา หน่วยงานอื่น ๆ
6. จัดเตรียมความพร้อมของศูนย์พัฒนาสื่อเพื่อให้บริการสำหรับการเรียนการสอน
7. ประเมินผลและรายงานผลการปฏิบัติงานต่อผู้อำนวยการสถานศึกษา
8. ปฏิบัติงานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย

2.1.6 งานพัฒนาแหล่งเรียนรู้

หน้าที่ความรับผิดชอบ

1. จัดทำแผนงานและโครงการงานพัฒนาแหล่งเรียนรู้
2. สำรวจแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้งในสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่นในเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาใกล้เคียง
3. จัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งเรียนรู้แก่ครู นักเรียน หน่วยงาน องค์กรและสถาบันอื่น ๆ
4. จัดตั้งและกำหนดแนวทางการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้
5. ส่งเสริม สนับสนุนให้ครู นักเรียนใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน ในการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยครอบคลุมภูมิปัญญาท้องถิ่น
6. ประเมินผลและรายงานผลการปฏิบัติงานต่อผู้อำนวยการสถานศึกษา
7. ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

2.1.7 งานนิเทศการศึกษา

หน้าที่รับผิดชอบ

1. จัดทำแผนงานและโครงการงานนิเทศการศึกษา
2. จัดระบบงานนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา
3. ดำเนินการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนในรูปแบบที่หลากหลาย และเหมาะสมกับสถานศึกษา
4. ติดตาม ประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอนของสถานศึกษา
5. จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์ การจัดระบบนิเทศการศึกษา กับสถานอื่น ๆ หรือเครือข่ายการนิเทศการศึกษา ภายในเขตพื้นที่การศึกษา
6. ประเมินผลและรายงานผลการปฏิบัติงานต่อผู้อำนวยการสถานศึกษา
7. ปฏิบัติงานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย

2.1.8 งานแนะแนวการศึกษา

หน้าที่ความรับผิดชอบ

1. จัดทำแผนงานและโครงการงานแนะแนวการศึกษา
2. จัดระบบการแนะแนวทางวิชาการ และวิชาชีพภายในสถานศึกษา โดยเชื่อมโยงกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
3. ดำเนินการแนะแนวการศึกษา โดยความร่วมมือของครูทุกคน
4. ระดมทุนการศึกษาจากหน่วยงานภายในและภายนอก สนับสนุนการจัดการศึกษาของโรงเรียน
5. ประสานความร่วมมือและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ด้านการแนะแนวการศึกษา กับสถานศึกษา หรือเครือข่ายการแนะแนวภายในและนอกเขตพื้นที่การศึกษา
6. ให้บริการสารสนเทศด้านการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ
7. บริการให้คำปรึกษาแก่นักเรียนที่ประสบปัญหาการเรียนและปัญหาส่วนตัว
8. ประเมินผลและรายงานผลการปฏิบัติงานต่อผู้อำนวยการสถานศึกษา
9. ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

2.1.9 งานประสาน ส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่ครอบครัว ชุมชน องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

หน้าที่ความรับผิดชอบ

1. จัดทำแผนงาน และโครงการ งานประสาน ส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่ครอบครัว ชุมชน องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา
2. ส่งเสริมสนับสนุนและประสานความร่วมมือในการจัดการศึกษาร่วมกับบุคคล ชุมชน องค์กรและหน่วยงานอื่น ๆ
3. ประเมินผลและรายงานผลการปฏิบัติงานต่อผู้อำนวยการสถานศึกษา
4. ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

2.1.10 งานการรับนักเรียน

หน้าที่ความรับผิดชอบ

1. จัดทำแผนงานและโครงการงานการรับนักเรียน
2. ประสานงานการดำเนินงานการแบ่งเขตพื้นที่บริการการศึกษา ร่วมกับสถานศึกษาอื่นและเขตพื้นที่การศึกษา
3. กำหนดแผนการรับนักเรียนของสถานศึกษา โดยประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษา

4. ดำเนินการรับนักเรียนตามแผนที่กำหนด

5. ประสานงานและร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน ในการติดตามช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาในการเข้าเรียน

6. ประเมินผลและรายงานผลการปฏิบัติงานต่อผู้อำนวยการสถานศึกษา

7. ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

2.1.11 งานทะเบียนนักเรียนและจัดทำสำมะโนนักเรียน

หน้าที่ความรับผิดชอบ

1. จัดทำแผนงานและโครงการงานทะเบียนนักเรียนและจัดทำสำมะโนนักเรียน

2. ประสานงานกับชุมชนและท้องถิ่นในการสำรวจข้อมูล จำนวนนักเรียนที่จะเข้ารับบริการทางการศึกษาในเขตบริการของสถานศึกษา

3. จัดทำสำมะโนผู้เรียนที่จะเข้ารับบริการทางการศึกษาของสถานศึกษา

4. จัดระบบข้อมูลสารสนเทศจากการทำสำมะโนผู้เรียน เพื่อให้สามารถนำข้อมูลมาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. เสนอข้อมูลสารสนเทศการทำสำมะโนผู้เรียนให้เขตพื้นที่การศึกษาทราบ

6. ตรวจสอบคุณภาพนักเรียนที่จบการศึกษา

7. ดำเนินการเกี่ยวกับงานทะเบียนนักเรียนและการออกประกาศนียบัตร

8. ประเมินผลและรายงานผลการปฏิบัติงานต่อผู้อำนวยการสถานศึกษา

9. ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

2.1.12 งานพัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ

หน้าที่ความรับผิดชอบ

1. จัดทำแผนงานและโครงการงานพัฒนาและระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ

2. สำรวจระบบและจัดทำทะเบียนเครือข่าย ข้อมูลสารสนเทศ

3. จัดระบบฐานข้อมูลของสถานศึกษาและปรับปรุงให้เป็นปัจจุบันเพื่อใช้ในการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับระบบฐานข้อมูลของเขตพื้นที่การศึกษา เช่น โปรแกรมระบบบริหารสถานศึกษา เป็นต้น

4. พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถและทักษะในการปฏิบัติงาน

5. จัดระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศเชื่อมโยงกับสถานศึกษาอื่น ๆ ในเขตพื้นที่การศึกษาและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

6. นำเสนอและเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหาร การบริการและการประชาสัมพันธ์

7. ประเมินผลและรายงานผลการปฏิบัติงานต่อผู้อำนวยการสถานศึกษา
8. ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

2.1.13 งานห้องสมุดโรงเรียน

หน้าที่ความรับผิดชอบ

1. จัดทำแผนงานและโครงการงานห้องสมุด
2. พัฒนาห้องสมุดให้เป็นแหล่งค้นคว้าที่ทันสมัย และมีประสิทธิภาพในการให้บริการ
3. กำหนดแนวปฏิบัติในการให้บริการการใช้ห้องสมุด สำหรับครู นักเรียน และบุคคลทั่วไป
4. ประเมินผลและรายงานผลการปฏิบัติงานต่อผู้อำนวยการสถานศึกษา
5. ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

สรุป ขอบข่ายกลุ่มบริหารวิชาการ ครอบคลุมงานต่าง ๆ ได้แก่ งานบริหารกลุ่มสาระการเรียนรู้ งานพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา งานวัดผลประเมินผลและเทียบโอนความรู้ งานวิจัยพัฒนาคุณภาพการศึกษา งานพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา งานพัฒนาแหล่งเรียนรู้ งานนิเทศการศึกษา งานแนะแนวการศึกษา งานประสานส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่ครอบครัว ชุมชน องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา งานรับนักเรียน งานทะเบียนนักเรียนและจัดทำสำมะโนนักเรียน งานพัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ และงานห้องสมุดโรงเรียน

2.2 กลุ่มบริหารงบประมาณ

กลุ่มบริหารงบประมาณ หมายถึง การบริหารงานที่เกี่ยวกับการบริหารด้านการเงินและพัสดุที่สนับสนุนงานอื่น ๆ ให้ดำเนินงานไปสู่เป้าหมายที่กำหนดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษามุ่งเน้นความเป็นอิสระในการบริหารจัดการให้คล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ ยึดหลักการบริหารมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์และบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานให้มาก การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษารวมทั้งจัดหารายได้จากการบริหารมาใช้บริหารจัดการ เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา ส่งผลให้เกิดคุณภาพที่ดีต่อผู้เรียน ขอบข่ายของกลุ่มบริหารงบประมาณ มีดังนี้คือ งานวิเคราะห์และจัดทำแผนของสถานศึกษา งานจัดตั้งเสนอขอและจัดสรรงบประมาณ งานตรวจสอบติดตาม ประเมินผลและรายงานผลการใช้เงินและผลการดำเนินงาน งานระดมทรัพยากรและลงทุนเพื่อการศึกษา งานบริหารการเงิน งานบริหารบัญชี งานบริหารพัสดุและสินทรัพย์ งานจัดทำข้อตกลงปฏิบัติราชการ งานเทคโนโลยี

สารสนเทศ งานตรวจสอบภายใน งานจัดระบบการควบคุมในหน่วยงานและงานพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

2.2.1 งานวิเคราะห์และจัดทำแผนของสถานศึกษา

หน้าที่ความรับผิดชอบ

1. ศึกษารวบรวมข้อมูลสารสนเทศ สภาพปัจจุบันและปัญหา และความต้องการจำเป็นของโรงเรียน
2. จัดทำนโยบายปฏิบัติการ (Operation - Policy) โดยให้อยู่ในกรอบนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ/สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. จัดทำแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา ระยะ 3 - 5 ปี
4. จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาประจำปีของสถานศึกษา
5. จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา
6. ร่วมจัดทำแผนพัฒนา แผนปฏิบัติการประจำปี และปฏิทินงานของสภวิทยาเขต
7. ประสานงานและรวบรวมปฏิทินปฏิบัติงานของกลุ่มบริหาร/กลุ่มสาระ/งานเพื่อจัดทำปฏิทินของโรงเรียน
8. ประสานงานในการกำกับ ดูแล ตรวจสอบ ติดตามประเมินผลงาน/โครงการของโรงเรียนให้เป็นไปตามปฏิทินปฏิบัติงาน
9. ประเมินผลและรายงานผลการปฏิบัติงานต่อผู้อำนวยการสถานศึกษา
10. ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

2.2.2 งานจัดตั้ง เสนอขอ และจัดสรรงบประมาณ

หน้าที่ความรับผิดชอบ

1. จัดทำรายละเอียดงบประมาณ แผนงาน งาน/โครงการ ให้สอดคล้องกับผลผลิตและผลลัพธ์ตามตัวชี้วัดความสำเร็จของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสำนักงานรับรองมาตรฐานการศึกษาและประเมินคุณภาพการศึกษา
2. จัดทำคำขอตั้งงบประมาณของสถานศึกษา
3. นำเสนอร่างงบประมาณต่อคณะกรรมการสถานศึกษา
4. ตรวจสอบกรอบวงเงินงบประมาณที่ได้จัดสรร และตรวจสอบวงเงินนอกงบประมาณจากการระดมทรัพยากร
5. แจ้งผลการจัดสรรงบประมาณให้หน่วยงานภายในสถานศึกษาทราบ เพื่อดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ

6. ประเมินผลและรายงานผลการปฏิบัติงานต่อผู้อำนวยการสถานศึกษา

7. ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

2.2.3 งานตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผลและรายงานผลการใช้เงินและผลการดำเนินงาน

หน้าที่ความรับผิดชอบ

1. จัดทำแผนการตรวจสอบ ติดตามการใช้งบประมาณ และนอกงบประมาณให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการประจำปี แผนการใช้งบประมาณรายไตรมาส

2. จัดทำแผนการตรวจสอบ ติดตาม ผลการดำเนินงานตามข้อตกลงการให้บริการ
ผลผลิต

3. จัดทำแผนการกำกับ ตรวจสอบ ติดตาม และป้องกันความเสี่ยงสำหรับโครงการที่มีความเสี่ยงสูง

4. ประสานแผนและดำเนินการตรวจสอบ ติดตาม และนิเทศให้เป็นไปตามแผน

5. จัดทำข้อสรุปการตรวจสอบรายงานต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสาธารณชน

6. กำหนดปัจจัยหลักความสำเร็จ และตัวชี้วัด (KPI) ของสถานศึกษาพร้อมจัดทำตามที่กำหนดไว้ตามข้อตกลงการให้บริการ ผลผลิตของสถานศึกษา

7. ประเมินแผนกลยุทธ์ และแผนปฏิบัติราชการ 1 ปี เพื่อรายงานต่อสถานศึกษาและสาธารณชน

8. ประเมินผลและรายงานผลการปฏิบัติงานต่อผู้อำนวยการสถานศึกษา

9. ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

2.2.4 งานระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา

หน้าที่ความรับผิดชอบ

1. ศึกษา วิเคราะห์กิจกรรมและภาระงาน/โครงการ กรอบประมาณการระยะปานกลาง (MTEF) และแผนปฏิบัติราชการ 1 ปี

2. สำรวจข้อมูลนักเรียนที่มีความต้องการ ได้รับการสนับสนุนทุนการศึกษา

3. ศึกษาวิเคราะห์แหล่งทรัพยากร บุคคล หน่วยงาน องค์กร และศักยภาพท้องถิ่น

4. จัดทำแนวทางการรายได้ และผลประโยชน์ และจัดทำทะเบียนควบคุม

5. จัดทำแผนระดมทรัพยากรทางการศึกษา และทุนการศึกษาโดยกำหนดวิธีการ

แหล่งสนับสนุน เป้าหมาย เวลาดำเนินการ และผู้รับผิดชอบ

6. วางระบบการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพร่วมกับบุคคลและหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน

7. สนับสนุนให้บุคลากรและสถานศึกษาร่วมมือกันใช้ทรัพยากรชุมชนให้เกิดประโยชน์ ต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอน

8. ประเมินผลและรายงานผลการปฏิบัติงานต่อผู้อำนวยการสถานศึกษา

9. ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

2.2.5 งานบริหารการเงิน

หน้าที่ความรับผิดชอบ

1. เบิกเงินและจ่ายเงินตามระเบียบ

2. รับเงินและเก็บรักษาเงิน

3. นำส่งเงิน โอนเงิน ก้นเงิน ไว้เบิกเหลือมปี ตามวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด

4. ออกเอกสารทางการเงินตามระเบียบการบริหารงบประมาณ พ.ศ. 2545

5. ประเมินผลและรายงานผลการปฏิบัติงานต่อผู้อำนวยการสถานศึกษา

6. ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

2.2.6 งานบริหารบัญชี

หน้าที่ความรับผิดชอบ

1. จัดทำบัญชีการเงิน ทั้งเงินงบประมาณ และเงินรายได้สถานศึกษา ตามระเบียบบัญชี

2. จัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงิน

3. จัดทำบัญชี ทะเบียน และรายงาน

4. ประเมินผลและรายงานผลการปฏิบัติงานต่อผู้อำนวยการสถานศึกษา

5. ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

2.2.7 งานบริหารพัสดุและสินทรัพย์

หน้าที่ความรับผิดชอบ

1. จัดทำระบบฐานข้อมูลสินทรัพย์ของสถานศึกษา

2. ตั้งคณะกรรมการหรือบุคลากรเพื่อดำเนินการจัดหาของสถานศึกษา โดยความ

เห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. จัดทำระเบียบการใช้ทรัพย์สินที่เกิดจากการจัดหาของสถานศึกษา โดยความ

เห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

4. จัดทำแผนการใช้พัสดุตามกรอบรายจ่ายล่วงหน้าระยะปานกลาง

5. จัดทำเอกสารรูปแบบรายการหรือคุณลักษณะเฉพาะของครุภัณฑ์ สิ่งก่อสร้างใน

กรณีที่เป็นแบบมาตรฐาน

มาตรฐาน

6. ตั้งคณะกรรมการจัดทำคุณลักษณะเฉพาะหรือรูปแบบรายการ ในกรณีที่ไม่เป็นแบบ
7. จัดหาพัสดุโดยการจัดทำเอง จัดซื้อ จัดจ้าง ตามระเบียบพัสดุ
8. กำหนดแบบรูปรายการ หรือคุณลักษณะเฉพาะ
9. จัดทำทะเบียนควบคุมทรัพย์สินให้เป็นปัจจุบัน
10. กำหนดทะเบียนและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้ทรัพย์สิน
11. ควบคุม บำรุงรักษา จำหน่ายพัสดุ ให้เป็นไปตามระเบียบ
12. ประเมินผลและรายงานการปฏิบัติงานต่อผู้อำนวยการสถานศึกษา
13. ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

2.2.8 งานจัดทำข้อตกลงการปฏิบัติราชการ

หน้าที่ความรับผิดชอบ

1. จัดทำข้อตกลงและคำรับรองการปฏิบัติราชการ
2. ประสานทุกกลุ่มบริหารที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการกำหนดตัวชี้วัด
3. กำกับติดตามการปฏิบัติตามข้อตกลง เพื่อการปรับปรุงพัฒนา ให้เข้าถึงเกณฑ์

ตัวชี้วัดที่กำหนด

4. รวบรวมและจัดทำรายงานเพื่อเสนอต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2

และชุมชน

5. ประเมินผลและรายงานผลการปฏิบัติงานต่อผู้อำนวยการสถานศึกษา
6. ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

2.2.9 งานเทคโนโลยีสารสนเทศ

หน้าที่ความรับผิดชอบ

1. วางแผนกำหนดนโยบายและแนวทางการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารและพัฒนาการศึกษา

2. จัดทำข้อมูลด้านเทคโนโลยีของสถานศึกษา
3. จัดทำระบบฐานข้อมูลของสถานศึกษาเพื่อใช้ในการบริหารจัดการภายใน
4. จัดหาเทคโนโลยีและจัดทำแผนแม่บทใช้งานต่างๆ
5. ส่งเสริมพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถ และทักษะในการใช้เทคโนโลยี
6. ส่งเสริมการวิจัย และพัฒนาการใช้เทคโนโลยี
7. ติดตามการประเมินผลการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
8. ประเมินผลและรายงานผลการปฏิบัติงานต่อผู้อำนวยการสถานศึกษา

9. ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

2.2.10 งานตรวจสอบภายใน

หน้าที่ความรับผิดชอบ

1. งานแผนการตรวจสอบ
2. ดำเนินการตรวจสอบบัญชีทั้งเงินงบประมาณ รายได้สถานศึกษา และเงินอื่นๆ ให้ถูกต้อง ครบถ้วน และเป็นปัจจุบัน
3. ทำการประเมินความเสี่ยงและควบคุม
4. รายงานการตรวจสอบภายใน
5. ประเมินผลและรายงานผลการปฏิบัติงานต่อผู้อำนวยการสถานศึกษา
6. ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

2.2.11 งานจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน

หน้าที่ความรับผิดชอบ

1. วิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหาตาม โครงสร้างและภารกิจสถานศึกษา
2. วิเคราะห์ความเสี่ยงของการดำเนินงานพร้อมกำหนดปัจจัยเสี่ยง และจัดลำดับความเสี่ยง
3. กำหนดมาตรการในการป้องกันความเสี่ยง ในการดำเนินงานของสถานศึกษา
4. วางแผนการจัดระบบการควบคุมภายในสถานศึกษา
5. กำหนดผู้รับผิดชอบในการป้องกันความเสี่ยง
6. ประเมินผลการดำเนินงาน และรายงาน
7. ประเมินผลและรายงานผลการปฏิบัติงานต่อผู้อำนวยการสถานศึกษา
8. ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

2.2.12 งานพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

หน้าที่ความรับผิดชอบ

1. จัดวางระบบ โครงสร้างองค์กรเพื่อรองรับการจัดระบบประกันคุณภาพ
2. กำหนดผู้รับผิดชอบพร้อมเกณฑ์การประเมิน เป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษา และตัวชี้วัดของ โรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา
3. วางแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษา
4. ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลภายใน เพื่อปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

5. จัดทำรายงานการประเมินตนเอง (SAR) และรายงานประจำปี ต่อหน่วยงานต้นสังกัด
6. ประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในเขตพื้นที่การศึกษา
7. ประสานกับสำนักรับรองมาตรฐานการศึกษาและประเมินคุณภาพการศึกษาในการประเมินคุณภาพการศึกษา เพื่อเป็นฐานในการพัฒนาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง
8. ประเมินผลและรายงานผลการปฏิบัติงานต่อผู้อำนวยการสถานศึกษา
9. ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

สรุป ขอบข่ายของกลุ่มบริหารงบประมาณ ครอบคลุมงานต่างๆ ได้แก่ งานวิเคราะห์และจัดทำแผนของสถานศึกษา งานจัดตั้งเสนอขอและจัดสรรงบประมาณงานตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการใช้เงินและผลการดำเนินงาน งานระดมทรัพยากร และลงทุนเพื่อการศึกษา งานบริหารการเงิน งานบริหารบัญชี งานบริหารพัสดุและสินทรัพย์ งานจัดทำข้อตกลงการปฏิบัติราชการ งานเทคโนโลยีสารสนเทศ งานตรวจสอบภายใน งานจัดระบบควบคุมภายใน หน่วยงานและงานพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

2.3 กลุ่มบริหารงานบุคคล

กลุ่มบริหารงานบุคคล หมายถึง การบริหารงานบุคคลากรเป็นการดำเนินงานเกี่ยวกับบุคลากรในองค์กรตั้งแต่การสรรหา การรักษา การพัฒนาบุคลากร และบุคลากรพ้นจากงาน เพื่อให้บุคลากรได้รับความพึงพอใจที่จะทำงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา เป็นภารกิจสำคัญที่มุ่งส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองภารกิจของสถานศึกษา เพื่อดำเนินการด้านบริหารงานบุคคลให้เกิดความคล่องตัว อีสระภายใต้กฎหมาย ระเบียบ เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนา มีความรู้ ความสามารถ มีขวัญกำลังใจ ได้รับการยกย่องเชิดชู มีความมั่นคงและก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ ขอบข่ายของกลุ่มบริหารงานบุคคล มีดังนี้ คือ งานวางแผนอัตรากำลังและการกำหนดตำแหน่ง งานสรรหาบรรจุแต่งตั้งย้าย ลา และออกจากราชการ งานทะเบียนประวัติและบำเหน็จความชอบ งานวินัย และการรักษาวินัย งานพัฒนาบุคลากร และเสริมสร้างประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการ งานส่งเสริมกิจการนักเรียน งานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน งานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน งานส่งเสริมประชาธิปไตย งานระดับชั้นและครูที่ปรึกษา งานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด เอดส์ และอบายมุข งานวินัยและความประพฤตินักเรียน และงานประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา

2.3.1 งานวางแผนอัตรากำลังและการกำหนดตำแหน่ง

หน้าที่ความรับผิดชอบ

1. การวิเคราะห์และวางแผนอัตรากำลังคน
2. การกำหนดตำแหน่ง
3. การขอเลื่อนตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษาและวิทยฐานะข้าราชการครู
4. ประเมินผล และรายงานผลการปฏิบัติงานต่อผู้อำนวยการสถานศึกษา
5. ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

2.3.2 งานสรรหา บรรจุ แต่งตั้ง ย้าย ลา และการออกจากราชการ

หน้าที่ความรับผิดชอบ

1. สรรหาเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในสถานศึกษา กรณีได้รับมอบอำนาจจากอนุกรรมการการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเขตพื้นที่การศึกษา

2. การจ้างลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราว
3. การแต่งตั้ง ย้าย โอน และการออกจากราชการของข้าราชการครูและบุคลากร

ทางการศึกษา

4. การบรรจุกลับเข้ารับราชการ
5. ดำเนินการรักษาราชการแทนและรักษาการในตำแหน่ง
6. ประเมินผล และรายงานผลการปฏิบัติงานต่อผู้อำนวยการสถานศึกษา
7. ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

2.3.3 งานทะเบียนประวัติและบำเหน็จความชอบ

หน้าที่ความรับผิดชอบ

1. จัดทำและเก็บรักษาทะเบียนประวัติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และ

ลูกจ้าง

2. การแก้ไข วัน เดือน ปีเกิดของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาและลูกจ้าง
3. ดำเนินการเกี่ยวกับเครื่องราชอิสริยาภรณ์
4. การขอมีบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ
5. การเลื่อนขั้นเงินเดือนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
6. การเพิ่มค่าจ้างลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราว
7. การจัดทำบัญชีถือจ่ายเงินเดือนตามที่กระทรวงการคลังกำหนด
8. การเบิกจ่ายเงินวิทยฐานะและค่าตอบแทนอื่น ตามที่กระทรวงการคลังกำหนด

9. จัดทำและปรับปรุงฐานข้อมูลข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
ลูกจ้างประจำ และลูกจ้างชั่วคราวตาม โปรแกรมระบบบริหารสถานศึกษาของสถานศึกษา

10. ประเมินผล และรายงานผลการปฏิบัติงานต่อผู้อำนวยการสถานศึกษา

11. ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

2.3.4 งานวินัยและการรักษาวินัย

หน้าที่ความรับผิดชอบ

1. จัดทำแผนงาน และโครงการงานวินัยและการรักษาวินัย

2. การดำเนินการทางวินัยกรณีความผิดวินัยไม่ร้ายแรง

3. การดำเนินการทางวินัยกรณีความผิดวินัยร้ายแรง

4. การอุทธรณ์

5. การร้องทุกข์

6. การเสริมสร้างและการป้องกันการกระทำผิดวินัย

7. การออกจากราชการ

8. ประเมินผล และรายงานผลการปฏิบัติงานต่อผู้อำนวยการสถานศึกษา

9. ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

2.3.5 งานพัฒนาบุคลากรและเสริมสร้างประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการ

หน้าที่ความรับผิดชอบ

1. จัดทำแผนงาน และ โครงการงานพัฒนาบุคลากรและเสริมสร้างประสิทธิภาพการ
ปฏิบัติราชการ

2. การพัฒนาองค์กร

3. การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาก่อนมอบหมายการปฏิบัติหน้าที่

4. การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การพัฒนาระหว่างปฏิบัติหน้าที่

ราชการ

5. การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาก่อนเลื่อนตำแหน่ง (ม.80)

6. การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาการพัฒนากรณีไม่ผ่านการ

ประเมินวิทยฐานะ

7. ประเมินผล และรายงานผลการปฏิบัติงานต่อผู้อำนวยการสถานศึกษา

8. ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

2.3.6 งานส่งเสริมกิจการนักเรียน

หน้าที่ความรับผิดชอบ

1. จัดทำแผนงาน และ โครงการงานส่งเสริมกิจกรรมนักเรียน
2. วางแผนกำหนดแนวทางการส่งเสริมการจัดกิจกรรมนักเรียนของสถานศึกษาโดยสนับสนุนให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกระบวนการวางแผน
3. การจัดกิจกรรมนักเรียนและส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมอย่างหลากหลายตามความถนัดและความสนใจของนักเรียน
4. การจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง
5. ดูแล กำกับ ติดตาม การจัดกิจกรรมต่างๆ ภายในสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับประเพณี ศาสนา และวันสำคัญของชาติ
6. ประสานงานกับหน่วยงานภายนอกสถานศึกษา ในการจัดกิจกรรมรณรงค์กิจกรรมการประกวด แข่งขัน กิจกรรมการอบรมสัมมนาที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน เช่น นักเรียนแกนนำ อบรมผู้นำเยาวชน ประกวด วงดนตรี ผู้นำเชียร์ ฯลฯ
7. จัดทำสรุปและประเมินผลเพื่อปรับปรุงแก้ไข การส่งเสริมกิจการนักเรียน เพื่อให้การจัดทำกิจกรรมเกิดคุณค่าและประโยชน์ต่อผู้เรียนอย่างแท้จริง
8. ประเมินผล และรายงานผลการปฏิบัติงานต่อผู้อำนวยการสถานศึกษา
9. ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

2.3.7 งานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

หน้าที่ความรับผิดชอบ

1. จัดทำแผนงาน และ โครงการงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
2. งานประสานความร่วมมือกับบุคลากรที่เกี่ยวข้องซึ่งมีบทบาทหน้าที่ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
3. พัฒนาระบบจัดเก็บข้อมูลที่ทันสมัย ทันเหตุการณ์และเรียกใช้ข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว
4. พัฒนากระบวนการป้องกัน/ช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างมีคุณภาพและผลสัมฤทธิ์ที่ดี
5. พัฒนาครูและผู้เกี่ยวข้องให้มีความรู้ ความสามารถในการสร้างระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างสมบูรณ์
6. พัฒนาความช่วยเหลือของบุคคลที่เกี่ยวข้องให้มีความร่วมมือ ร่วมใจอย่างมีประสิทธิภาพที่จะช่วยเหลือนักเรียนทุกคน
7. ประเมินผล และรายงานผลการปฏิบัติงานต่อผู้อำนวยการสถานศึกษา

8. ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

2.3.8งานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน

หน้าที่ความรับผิดชอบ

1. จัดทำแผนงาน และโครงการงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน
2. การจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาความประพฤติและระเบียบวินัยของบุคลากรในสถานศึกษา เช่น การตรงต่อเวลา ความสะอาด การแต่งกาย การเข้าแถว การแสดงความเคารพ การปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับและแนวปฏิบัติของโรงเรียน โดยจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการอบรม หรือส่งเสริมความประพฤติให้เกิดศรัทธาที่จะประพฤติดี ปฏิบัติชอบและมีวินัยในตนเอง เป็นต้น
3. การจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรม ในด้านการประหยัดและการออม การเสียสละ ความอดทน อดกลั้น ความขยันหมั่นเพียร ความเมตตากรุณา ความสามัคคี โดยมีการจัดกิจกรรมส่งเสริม สนับสนุนให้มีการยกย่องชมเชยและประกาศเกียรติคุณให้ทราบโดยทั่วกัน โดยทำเป็นประจำโดยต่อเนื่อง
4. การจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาในด้านความรับผิดชอบต่อสังคมในด้านการบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ การปฏิบัติตามกฎจราจร การปฏิบัติตามกฎหมาย การพัฒนาสาธารณสถาน การให้ความรู้แก่เยาวชน โดยการจัดกิจกรรมอย่างเป็นประจำต่อเนื่อง มีการปรับแก้ไข มีการเผยแพร่แก่ผู้เกี่ยวข้องทราบอยู่เสมอ
5. การจัดกิจกรรมส่งเสริมการพัฒนาการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ในด้านการศึกษาค้นคว้าความรู้โดยจัดบรรยายในโรงเรียน ให้มีคำขวัญ คติพจน์ บอร์ดความรู้สู่ชุมชน นำความรู้ ความคิดสู่นักเรียน การนันทนาการ การกีฬา การบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ คนตรี การหารายได้โดยสุจริต ฯลฯ โดยการจัดกิจกรรมอย่างเป็นประจำต่อเนื่อง มีการปรับแก้ไข มีการเผยแพร่แก่ผู้เกี่ยวข้องทราบอยู่เสมอ
6. จัดอบรมประจำวันหน้าเสาธง ประชุมระดับ สวดมนต์ไหว้พระ อบรมด้วยวิธีการและกิจกรรมต่างๆ กัน เรื่องชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ วิธีการเรียน ศีลธรรม จรรยาบรรณ และวัฒนธรรมประเพณี กิจกรรมส่งเสริมการเทิดทูนสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์และโรงเรียน
7. จัดกิจกรรมยกย่องให้กำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงาน ปฏิบัติงานดีเด่น ดำเนินการในด้านการให้เกียรติการยกย่องสรรเสริญ แก่บุคคลที่ประพฤติดี มีระเบียบวินัย เพื่อเป็นตัวอย่างแก่บุคคลทั่วไป มอบประกาศเกียรติคุณบัตร แก่ผู้ปฏิบัติดีเด่นพิเศษ เช่น ครูที่ปรึกษา นักการภารโรงผู้ไม่หยุดราชการไม่มาสาย ฯลฯ
8. ประเมินผล และรายงานผลการปฏิบัติงานต่อผู้อำนวยการสถานศึกษา
9. ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

2.3.9 งานส่งเสริมประชาธิปไตย

หน้าที่ความรับผิดชอบ

1. จัดทำแผนงาน และ โครงการส่งเสริมศักยภาพนักเรียนทุกด้าน ตามระบอบ

ประชาธิปไตย

2. จัด โครงการ/กิจกรรม เพื่อพัฒนาศักยภาพของนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องประชาธิปไตย ได้แก่ การรณรงค์การเลือกตั้ง การเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพรรคการเมือง เป็นต้น

3. จัดให้มีการเลือกตั้งคณะกรรมการนักเรียนและประธานนักเรียนเป็นประจำทุกปี การศึกษา

4. กำกับ ดูแลคณะกรรมการนักเรียนให้จัดทำโครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย

5. ประเมิน และรายงานการปฏิบัติงานต่อผู้อำนวยการสถานศึกษา

6. ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

2.3.10 งานระดับชั้นและครูที่ปรึกษา

หน้าที่ความรับผิดชอบ

1. จัดทำแผนงาน และ โครงการงานระดับชั้นและครูที่ปรึกษา

2. การเสนอชื่อรองหัวหน้าระดับช่วยปฏิบัติงานเพื่อพิจารณาแต่งตั้ง

3. ร่วมกับครูที่ปรึกษาคูแลนักเรียนให้ประพฤติปฏิบัติเป็นไปตามระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน

4. ส่งเสริม สนับสนุน นักเรียนที่ประพฤติดี ทำคุณประโยชน์ให้แก่โรงเรียน และหาทางแก้ไขนักเรียน

5. ติดตาม ศึกษานักเรียนที่ขาดเรียนมากผิดปกติ หนีเรียน ไม่เข้าเรียนในบางรายวิชา มาโรงเรียนแต่ไม่ได้เข้าโรงเรียน และร่วมกันปรึกษาหาหรือปัญหา

6. ควบคุมดูแลนักเรียนในระดับชั้น ในการเข้าแถวเชิดธงชาติ สวดมนต์แผ่เมตตา และกิจกรรมอื่นๆ หน้าเสาธงในตอนเช้า เข้าหอประชุมในการประชุมระดับหรือร่วมกิจกรรมอื่นๆ ของโรงเรียน ให้อยู่ในระเบียบ มีวินัย และเคารพต่อประธานในพิธีการ

7. ประชุมปรึกษาหารือกับครูที่ปรึกษาในระดับ เพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนา

8. ให้คำแนะนำและช่วยแก้ไขปัญหาเรื่องส่วนตัวและเรื่องอื่นๆ ที่นักเรียนนำมาปรึกษา เพื่อหาทางช่วยเหลือ แก้ไขปัญหาร่วมกับฝ่ายปกครอง งานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และงานแนะแนว

9. ประเมินผล และรายงานผลการปฏิบัติงานต่อผู้อำนวยการสถานศึกษา

10. ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

2.3.11 งานป้องกันและแก้ไขปัญหาสังเสพติด เอดส์ และอบายมุข

หน้าที่ความรับผิดชอบ

1. จัดทำแผนงาน และ โครงการงานป้องกันและแก้ไขปัญหาสังเสพติด เอดส์ และ
อบายมุข
2. คู่มือ กำกับ ติดตาม การดำเนินงานรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหาสังเสพติด เอดส์
และอบายมุขในโรงเรียน
3. จัดกิจกรรมรณรงค์ ป้องกัน และแก้ไขปัญหาสังเสพติด เอดส์ และอบายมุข
4. คู่มือกิจกรรม และคณะกรรมการ Friend Corner และ โครงการ To Be Number One
ของโรงเรียน
5. ประสานงานกับผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรภาครัฐ และเอกชน ในการป้องปรามสาร
สังเสพติด เอดส์ และอบายมุขในโรงเรียน
6. รวบรวมข้อมูล สภาพปัญหา ติดตามรายงานผลเป็นรายกรณี รายงานภาคเรียน และรายปี
การศึกษา
7. ประเมินผล และรายงานผลการปฏิบัติงานต่อผู้อำนวยการสถานศึกษา
8. ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

2.3.12 งานวินัยและความประพฤตินักเรียน

หน้าที่ความรับผิดชอบ

1. จัดทำแผนงาน และ โครงการงานวินัยและความประพฤตินักเรียน
2. วางแผนและจัดให้มีการรวบรวมข้อมูลสถิติเกี่ยวกับผู้ปกครอง จัดระบบแบบบันทึก
ต่างๆ ที่ใช้ในการปกครองระบบการเก็บข้อมูล
3. วิเคราะห์วิจัยปัญหา และสาเหตุอันเป็นที่มาของความประพฤติที่ไม่พึงประสงค์ของ
บุคลากรในสถานศึกษาแล้วประสานงานแก้ไข
4. กำหนดมาตรการ และวิธีการเพื่อการแก้ไข ความประพฤติ และระเบียบวินัยของ
บุคลากรในสถานศึกษา โดยไม่ขัดต่อระเบียบข้อบังคับของทางราชการ
5. ขอความร่วมมือ หรือ ให้ความร่วมมือแก่หน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจ ธุรกิจเอกชน
และบุคคลเกี่ยวกับการแก้ไขความประพฤติ และระเบียบวินัยของบุคลากรในสถานศึกษา
6. ดำเนินงานให้มาตรการ และวิธีการในการแก้ไขความประพฤติและระเบียบวินัยของ
บุคลากรในสถานศึกษา มีผลบังคับใช้อย่างแท้จริงและเป็นไปด้วยความยุติธรรม

7. วางแผนควบคุม และแก้ปัญหาการมาโรงเรียนสายของนักเรียน และการมาทำงานสายของครู โดยร่วมมือกับฝ่ายต่างๆ ของโรงเรียน

8. ประสานกับผู้ปกครอง ครูที่ปรึกษา อาจารย์แนะแนว ในการแก้ปัญหานักเรียน

9. ติดตามดูแล ให้ครูผู้สอนช่วยดำเนินการแก้ไขพฤติกรรมและการรักษาระเบียบวินัยในห้องเรียน เช่น ให้ครูเข้าสอนตรงเวลา ก่อนและหลังการสอนให้ครูตรวจสอบความเป็นระเบียบเรียบร้อยของห้องเรียน ให้นักเรียนรับผิดชอบความสะอาด และดูแลโต๊ะ เก้าอี้ในเขตของตน มีการตรวจรายชื่อ เรียกชื่อ ผู้เข้าเรียน ทำโทษผู้เข้าห้องช้า สำรวจวัสดุ อุปกรณ์การเรียน ติดตามผู้ขาดหายระหว่างชั่วโมงเรียนของตน

10. ติดตามการดำเนินงานแก้ไขพฤติกรรมความประพฤติและการปฏิบัติที่ไม่เหมาะสม โดยใช้แบบบันทึกพฤติกรรม ติดตามให้มีการแก้ไขพฤติกรรม ความประพฤติที่นักเรียนได้ให้สัญญาไว้การรวบรวมแบบบันทึกพฤติกรรมตามระดับชั้น

11. ประเมินผล และรายงานผลการปฏิบัติงานต่อผู้อำนวยการสถานศึกษา

12. ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

2.3.13 งานประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา

หน้าที่ความรับผิดชอบ

1. กำหนดแผน โครงการหรือกิจกรรมเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเครือข่ายการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา

2. จัดให้มีระบบการประสานงานและเครือข่ายการศึกษา

3. พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการพัฒนาเครือข่ายการศึกษา

4. ประสานงานกับเครือข่ายการศึกษาเพื่อแสวงหาความร่วมมือความช่วยเหลือเพื่อส่งเสริมสนับสนุนงานการศึกษาของสถานศึกษา

5. เผยแพร่ข้อมูลเครือข่ายการศึกษาให้บุคลากรในสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องทราบ

6. ร่วมมือและสนับสนุนทางวิชาการแก่เครือข่ายการศึกษาของสถานศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษาอย่างต่อเนื่อง

7. ประเมินผล และรายงานผลการปฏิบัติงานต่อผู้อำนวยการสถานศึกษา

8. ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

สรุป ขอบข่ายของกลุ่มบริหารงานบุคคล ครอบคลุมงานต่างๆ ได้แก่ งานวางแผน อัตรากำลังและการกำหนดตำแหน่ง งานสรรหาบรรจุ แต่งตั้ง ย้าย ลา และการออกจากราชการ งานทะเบียนประวัติและบำเหน็จความชอบ งานวินัยและการรักษาวินัย งานพัฒนาบุคลากร และเสริมสร้างประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการ งานส่งเสริมกิจการนักเรียน งานระบบดูแลช่วยเหลือ

นักเรียน งานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม งานส่งเสริมประชาธิปไตย งานระดับชั้นและครูที่ปรึกษา งานป้องกันและแก้ไขปัญหาลิขสิทธิ์ เอกสารและอภยมุข งานวินัยและความประพฤตินักเรียน และ งานประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา

2.4 กลุ่มบริหารทั่วไป

กลุ่มบริหารทั่วไป หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับกิจกรรมต่างๆ จากบุคคลหลายฝ่าย เพื่อร่วมมือให้การจัดการศึกษาของโรงเรียนเป็นไปตามวัตถุประสงค์ด้วยความราบรื่น

การบริหารทั่วไปเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์กร ให้บริการบริหารงานอื่นๆ บรรลุผลตามมาตรฐาน คุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีบทบาทหลักในการประสานส่งเสริมสนับสนุนและการอำนวยความสะดวก ความสะดวกต่างๆ ตลอดจนการมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชน เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผลของข่ายของกลุ่มบริหารทั่วไป มีดังนี้ คือ งานธุรการ งานประสานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน งานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม งานส่งเสริมและประสานงานการศึกษาในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัย งานประชาสัมพันธ์ งานยานพาหนะ และบริการสาธารณะ งานสัมพันธ์ชุมชน งานโภชนาการ งานอนามัยโรงเรียน งานสวัสดิการ งานวิทยุสื่อสาร และงานโสตทัศนศึกษา

2.4.1 งานธุรการ

หน้าที่ความรับผิดชอบ

1. วางแผนการดำเนินงานด้านธุรการ
2. กำหนดบุคลากรรับผิดชอบ
3. จัดหาอุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน
4. ลงทะเบียนรับ หนังสือราชการ และเอกสารอื่นๆ ผ่านระบบอินเทอร์เน็ต Internet

(E - filing)

5. โต้ตอบหนังสือราชการ และเอกสารอื่นๆ
6. เก็บรักษาและทำลายหนังสือราชการและเอกสารอื่นๆ
7. จัดบริการเกี่ยวกับเอกสาร หลักฐานทางวิชาการ
8. ประเมินผลและรายงานผลการปฏิบัติงานต่อผู้อำนวยการสถานศึกษา
9. ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

2.4.2 งานประสานงานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

หน้าที่ความรับผิดชอบ

1. รวบรวม ประมวลกฎหมาย แนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้น

พื้นฐาน

2. จัดประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. จัดทำรายงานและดำเนินงานตามมติของที่ประชุม
4. สนับสนุน อุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่คณะกรรมการสถานศึกษา
5. ประเมินผลและรายงานผลปฏิบัติงานต่อผู้อำนวยการสถานศึกษา
6. ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

2.4.3 งานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม

หน้าที่ความรับผิดชอบ

1. วางแผนการดำเนินงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ให้สอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียนและปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้
2. กำหนดบุคลากรรับผิดชอบในการควบคุมดูแล บำรุงรักษา อาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมให้สวยงามและปลอดภัย
3. กำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติในการใช้อาคารสถานที่ และควบคุมดูแลให้เป็นไปตามระเบียบที่กำหนดไว้
4. จัดหาโต๊ะ เก้าอี้ นักเรียน และครูให้เพียงพอ จัดสถานที่พักผ่อนและทำกิจกรรมต่างๆ ให้เหมาะสม
5. ควบคุมติดตาม การปฏิบัติงานของลูกจ้างประจำ/ลูกจ้างชั่วคราวให้มีประสิทธิภาพ
6. ประสานงานและอำนวยความสะดวกในการจัดสถานที่ จัดกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนและให้บริการแก่บุคคล และองค์กรภายนอก
7. ประเมินผลและรายงานผลการปฏิบัติงานต่อผู้อำนวยการสถานศึกษา
8. ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

2.4.4 งานส่งเสริมและประสานงานการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย

หน้าที่ความรับผิดชอบ

1. วางแผนการดำเนินส่งเสริมและประสานงานการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย
2. กำหนดบุคลากรรับผิดชอบ
3. สำรวจจัดทำข้อมูลความต้องการของชุมชน ในการรับบริการการศึกษาในระบบนอกระบบ และตามอัธยาศัย
4. ให้บริการด้านการศึกษาแก่ชุมชน
5. ประสานงานให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการส่งเสริมสนับสนุน พัฒนาการศึกษาด้านอุปกรณ์ งบประมาณ บุคคล และภูมิปัญญาท้องถิ่น

6. ส่งเสริมและเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับศิลปะ วัฒนธรรม และประเพณีไทย แก่ชุมชน
7. ประเมินผลและรายงานผลการปฏิบัติงานต่อผู้อำนวยการสถานศึกษา
8. ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

2.4.5 งานประชาสัมพันธ์

หน้าที่ความรับผิดชอบ

1. วางแผนการดำเนินงานประชาสัมพันธ์
2. กำหนดบุคลากรรับผิดชอบ
3. จัดหาวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานด้านประชาสัมพันธ์
4. รับแจ้งข่าวสารประชาสัมพันธ์ให้บุคลากร และผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบ
5. จัดทำป้ายประชาสัมพันธ์กิจกรรมของโรงเรียนผ่านสื่อที่หลากหลาย เช่น โทรทัศน์ เว็บไซต์ (website) เป็นต้น จัดทำหนังสือวารสาร เอกสารประชาสัมพันธ์ ข่าวสารอื่นๆ
6. จัดทำป้ายให้การต้อนรับผู้มาติดต่อประสานงานเยี่ยมชม โรงเรียนและผู้มาประชุม
7. ประเมินผลและรายงานผลการปฏิบัติงานต่อผู้อำนวยการสถานศึกษา
8. ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

2.4.6 งานยานพาหนะและบริการสาธารณะ

หน้าที่ความรับผิดชอบ

1. วางแผนการดำเนินงานยานพาหนะและบริการสาธารณะ
2. กำหนดบุคลากรรับผิดชอบ
3. จัดซ่อมแซมและตรวจสภาพยานพาหนะ พร้อมทั้งจะใช้งานได้ดี
4. ควบคุมดูแลการใช้รถยนต์ราชการและการเบิกจ่ายน้ำมัน
5. ควบคุมดูแลบำรุงรักษาและจัดทำบัญชีรายการซ่อมพัสดุตามระเบียบว่าด้วยการพัสดุ
6. ตรวจสอบความถูกต้องการขออนุมัติใช้รถยนต์ราชการ ตลอดจนรับผิดชอบการจัดยานพาหนะบริการแก่บุคลากรตามลำดับความจำเป็น
7. จัดทำเอกสารเพื่อเบิกจ่ายเงินค่าตอบแทนให้พนักงานขับรถในกรณีทำงานล่วงเวลา
8. ติดต่อประสานงานการต่อทะเบียนรถยนต์และทำประกันภัยยานพาหนะทุกคันของโรงเรียน
9. จัดสถานที่ให้รถจอดเป็นระเบียบตามสถานที่กำหนด
10. ประเมินผลและรายงานผลการปฏิบัติงานต่อผู้อำนวยการสถานศึกษา
11. ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

2.4.7 งานสัมพันธ์ชุมชน

หน้าที่ความรับผิดชอบ

1. วางแผนการดำเนินงานสัมพันธ์ชุมชน
2. กำหนดบุคลากรรับผิดชอบ
3. ให้ความรู้และรณรงค์ด้านสาธารณสุข ภัยจากสารเสพติด
4. จัดกิจกรรมร่วมกับวัด ชุมชน และหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง
5. มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน และร่วมกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาและวันสำคัญ

อื่นๆ

6. สร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนและองค์กรต่างๆ
7. ประสานกับชุมชนในการให้การสนับสนุนโรงเรียนด้านต่างๆ
8. ประเมินผลและรายงานผลการปฏิบัติงานต่อผู้อำนวยการสถานศึกษา
9. ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

2.4.8 งานโภชนาการ

หน้าที่ความรับผิดชอบ

1. วางแผนการดำเนินงานโภชนาการ
2. กำหนดบุคลากรรับผิดชอบ
3. ควบคุมการประกอบอาหารของร้านค้าให้เป็นไปตามหลักโภชนาการ ตรวจสอบ

คุณภาพอาหารและควบคุมความสะอาดในการปรุงอาหาร

4. ควบคุมและตรวจสอบการชำระล้างภาชนะ การกำจัดมูลฝอย การทำความสะอาด

โรงอาหารและบริเวณที่นึ่งรับประทานอาหารของนักเรียน

5. ให้ความรู้เกี่ยวกับโภชนาการแก่บุคลากรในสถานศึกษาและผู้จำหน่ายอาหาร
6. ประสานงานกับอนามัยโรงเรียน ตรวจสอบสุขภาพ ผู้ประกอบอาหาร และผู้จำหน่าย

อาหาร

7. ให้บริการอาหารและเครื่องดื่มแก่บุคลากรของโรงเรียน ในโอกาสที่มีกิจกรรมพิเศษ

ต่างๆ

8. ประเมินผลและรายงานผลการปฏิบัติงานต่อผู้อำนวยการสถานศึกษา
9. ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

2.4.9 งานอนามัยโรงเรียน

หน้าที่ความรับผิดชอบ

1. วางแผนการดำเนินงานอนามัยโรงเรียน

2. กำหนดบุคลากรรับผิดชอบ
3. จัดหาและเวชภัณฑ์เพื่อการรักษาพยาบาลเบื้องต้น รวมทั้งจัดหา และจัดเตรียมเครื่องมืออุปกรณ์ในการปฐมพยาบาลให้พร้อมใช้
4. ทำบัตรสุขภาพและติดตามผลการรักษาอาการเป็นรายๆ
5. ประสานงานตรวจสอบสุขภาพนักเรียน ครู บุคลากร ของโรงเรียน
6. ให้คำปรึกษาปัญหาสุขภาพอนามัยแก่ครู นักเรียน และบุคลากรอื่นๆ
7. จัดทำสถิติการใช้ยา และการรับบริการต่างๆ ของครู นักเรียน และบุคลากรอื่นๆ
8. ประสานงานการบริจาคโลหิต
9. เผยแพร่และให้ความรู้เกี่ยวกับโรคระบาดและการดูแลสุขภาพ
10. การให้บริการแก่นักเรียนและบุคลากรในสถานศึกษา เมื่อได้รับอุบัติเหตุให้ได้รับสิทธิประโยชน์ตามโครงการประกันอุบัติเหตุ
11. จัดทำฐานข้อมูลรายละเอียดของนักเรียนด้านสุขภาพ (น้ำหนัก ส่วนสูง กลุ่มเลือด)
12. ประเมินผลและรายงานผลการปฏิบัติงานต่อผู้อำนวยการสถานศึกษา
13. ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

2.4.10 งานสวัสดิการ

หน้าที่ความรับผิดชอบ

1. วางแผนการดำเนินงานสวัสดิการ
2. กำหนดบุคลากรรับผิดชอบ
3. จัดทำระเบียบสวัสดิการ โรงเรียน และให้สวัสดิการเพื่อเป็นขวัญกำลังใจแก่บุคลากร
4. จัดสวัสดิการยานพาหนะ ในกิจกรรมต่างๆ ของครู
5. จัดสวัสดิการออมทรัพย์แก่บุคลากรในโรงเรียน
6. สนับสนุนให้ครูไปทัศนศึกษา ศึกษาดูงานเพื่อเพิ่มพูนความรู้และพักผ่อน
7. ประเมินผลและรายงานผลการปฏิบัติต่อผู้อำนวยการสถานศึกษา
8. ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

2.4.11 งานวิทยุสื่อสาร

หน้าที่ความรับผิดชอบ

1. วางแผนการดำเนินงานวิทยุสื่อสาร
2. กำหนดบุคลากรรับผิดชอบ
3. รับ - ส่ง ข่าวสารทางราชการ โดยทางวิทยุสื่อสาร
4. สนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานของโรงเรียน

5. ใช้วิทยุสื่อสารติดตามประสานงานกับหน่วยงานภายในและภายนอกโรงเรียน
6. จัดวิทยุสื่อสารให้บริการแก่ครูและนักเรียน สำหรับจัดกิจกรรมต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน
7. จัดทำเอกสารและแบบฟอร์ม แจ้งข่าวราชการ และบันทึกเสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น
8. ประเมินผลและรายงานผลการปฏิบัติงานต่อผู้อำนวยการสถานศึกษา
9. ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

2.4.12 งานโสตทัศนศึกษา

หน้าที่ความรับผิดชอบ

1. วางแผนการดำเนินงาน โสตทัศนศึกษา
2. กำหนดบุคลากรรับผิดชอบ
3. จัดทะเบียนวัสดุ ครุภัณฑ์ ของงาน โสตทัศนศึกษาให้เป็นปัจจุบัน
4. ประสานกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ในการผลิตสื่อวีดิทัศน์และอื่นๆ
5. จัดหาโสตทัศนอุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับสถานศึกษาให้เพียงพอ
6. จัดให้มีระเบียบการใช้ การบำรุงรักษาเพื่อให้เกิดความคงทนถาวรและปลอดภัยในการใช้งาน
7. จัดทำเอกสารเผยแพร่รายชื่อสื่อ เพื่อสะดวกในการใช้บริการ
8. บันทึกเสียง ถ่ายภาพ วีดิโอเทป เพื่อการประชาสัมพันธ์และแสดงผลงาน
9. ส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษาได้ใช้โสตทัศนอุปกรณ์ให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนการสอนให้มากที่สุด
10. จัดทำบันทึกข้อมูลและสถิติการใช้โสตทัศนอุปกรณ์
11. ประเมินผลและรายงานผลการปฏิบัติงานต่อผู้อำนวยการสถานศึกษา
12. ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

สรุป ขอบข่ายของกลุ่มบริหารทั่วไป ครอบคลุมงานต่างๆ ได้แก่ งานธุรการ งานประสานงาน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน งานอาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อม งานส่งเสริมและประสานงานการศึกษา ในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย งานประชาสัมพันธ์ งานยานพาหนะ และบริการสาธารณะ งานสัมพันธ์ชุมชน งานโภชนาการ งานอนามัยโรงเรียน งานสวัสดิการ งานวิทยุสื่อสาร และงานโสตทัศนศึกษา

บริหารแบบมีส่วนร่วม

การบริหารแบบมีส่วนร่วม (Participative Management) เป็นแนวคิดการบริหารอีก รูปแบบหนึ่งซึ่งได้รับความสนใจจากวงการบริหารเช่นกัน

1. ความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วม เป็นกระบวนการทำงานที่บุคคลในองค์การมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานขององค์การทุกขั้นตอน ความตั้งใจ เต็มใจ และสบายใจ เพื่อให้งานบรรลุจุดมุ่งหมาย ตามที่กลุ่มต้องการ และทำให้บุคคลเหล่านั้นเกิดความรู้สึกร่วมรับผิดชอบกับกลุ่มการมีส่วนร่วมเป็น สิ่งที่สำคัญที่จะส่งผลให้การปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ประสบความสำเร็จโดยง่าย การมีส่วนร่วมจึงมีความสำคัญต่อหน่วยงานและองค์การต่างๆ อย่างยิ่ง ในเรื่องความหมายของการมีส่วนร่วมนั้น ได้มี นักวิชาการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายการมีส่วนร่วมไว้แตกต่างกันดังนี้

การบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง กระบวนการของการให้ผู้อยู่ได้บังคับบัญชา มีส่วนเกี่ยวข้องของกระบวนการตัดสินใจ เน้นการมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องอย่างแข็งขันของบุคคล ใช้ความคิด สร้างสรรค์และความเชี่ยวชาญในการแก้ปัญหาของการบริหารที่สำคัญ อยู่บนพื้นฐานของ แนวความคิดของการแบ่งอำนาจหน้าที่ที่ถือว่าผู้บริหารแบ่งอำนาจหน้าที่การบริหารของพวกเขา ให้กับผู้อยู่ได้บังคับบัญชาของพวกเขา (สมยศ นาวิกาน 2545 : 1)

เบอร์คเลย์ (Barkley 1975 : 200) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมไว้ว่าหมายถึง การที่ผู้นำนุญาตให้ผู้ตามเป็นจำนวนมากที่สุดเท่าที่จะมากได้เข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ เป็นต้นว่า การขอมให้ผู้ตามหรือผู้ได้บังคับบัญชาได้เข้ามามีส่วนร่วมในการ กำหนดสภาพการทำงาน การกำหนดคน โยบายและแม้กระทั่งการเลือกตั้งผู้นำหรือผู้บังคับบัญชาด้วย

พาร์รี่ (Parry 1972 : 3 - 16) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วม หมายถึง การกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งโดยการเข้าไปเกี่ยวข้องหรือมีส่วนร่วมในแง่ของแนวคิดใดๆ หากได้ให้ความหมายแนวคิดนี้ในลักษณะที่สามารถวัดได้ (operationalization of concept) โดยอาศัยมิติ 3 มิติด้วยกัน คือ

1. วิธีการทางการมีส่วนร่วมซึ่งหมายถึง ประเภทของกิจกรรมต่างๆ ที่มีผู้มีส่วนร่วมในการกระทำลงไป เช่น การออกเสียงเลือกตั้ง การเข้าเป็นสมาชิกของพรรคการเมือง การวิ่งเต้น (Loping) และการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามโครงการ
2. ความหนักเบาของการมีส่วนร่วมซึ่งหมายถึง การหาคำตอบต่อคำถามที่ว่าใครบ้างเข้าไปมีส่วนร่วมและการเข้าไปมีส่วนร่วมเช่นนั้นบ่อยครั้งแค่ไหน

3. คุณภาพของการมีส่วนร่วมหมายถึง การแสวงหาคำตอบต่อคำถามอย่างน้อยที่สุด 2 ประการด้วยกันกล่าวคือ การเข้าไปมีส่วนร่วมเช่นนั้นทำให้เกิดผลอะไรบ้างและเข้าไปมีส่วนร่วมดังกล่าวเป็นการเข้าไปมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงหรือจอมปลอม

อาร์นสไตน์ (Arnstein 1984 : 219 - 224) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมไว้ว่า การมีส่วนร่วมที่มีคุณภาพนั้นผู้เข้าไปมีส่วนร่วมจะต้องมีอำนาจและควบคุมอย่างแท้จริงในอันที่จะกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งให้บังเกิดผลขึ้นมามิใช่เพียงแต่เข้าไปมีส่วนร่วมเฉยๆ โดยมิได้อะไรเป็นการตอบแทนความเหนื่อยยากเช่นนั้นหรือกล่าวอย่างสั้นๆ ได้ว่าการมีส่วนร่วมก็คือการมีอำนาจและการควบคุมกิจกรรมนั่นเอง

สรุป การมีส่วนร่วมเป็นกระบวนการที่เกิดจากการเกี่ยวข้องของบุคคลกลุ่มคนหรือองค์การในการคิดริเริ่ม การตัดสินใจ วางแผนปฏิบัติ ตลอดจนติดตามและประเมินผล เพื่อให้ชุมชนตระหนักว่าตนเองเป็นเจ้าของโครงการ หรือได้มีส่วนร่วมเป็นเจ้าของ จะได้ให้ความร่วมมือในการดำเนินงานต่างๆ ด้วยดี ทั้งนี้ ย่อมขึ้นอยู่กับสภาพความคิด ความเชื่อ พื้นฐานของแต่ละบุคคล แต่ละหน่วยงาน และองค์การรวมทั้งขึ้นอยู่กับกาลเวลา และยุคสมัย

2. ประเภทของการมีส่วนร่วม

การแบ่งประเภทการมีส่วนร่วมของนักวิชาการยังมีความแตกต่างกันและใช้เกณฑ์ในการแบ่งที่ต่างกัน (ชูชาติ พ่วงสมจิตร 2540 : 17 อ้างอิงจาก ซาคิด และคณะ Shadid and other 1982 : 356) ได้แบ่งประเภทการมีส่วนร่วมออกเป็นเรื่องของการตัดสินใจ (Decision making) การดำเนินการ (implementation) ผลประโยชน์ (benefits) และการประเมินผล (evaluation) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ในกระบวนการตัดสินใจนั้นประการแรก คือ การกำหนดตามความต้องการและการจัดลำดับความสำคัญ ต่อจากนั้นก็เลือกนโยบายและประชากรที่เกี่ยวข้อง การตัดสินใจในช่วงเริ่มต้น การตัดสินใจในช่วงดำเนินการวางแผน และการตัดสินใจในช่วงการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้

2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ในส่วนที่เป็นองค์ประกอบของการดำเนินงานโครงการนั้นจะได้อาจมาจากคำถามที่ว่าใครจะทำประโยชน์ให้แก่โครงการได้บ้าง และจะทำประโยชน์ได้โดยวิธีใด เช่น การช่วยเหลือด้านทรัพยากร การบริหารงานและประสานงาน เป็นต้น

3. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ในส่วนที่เกี่ยวกับผลประโยชน์นั้น นอกจากความสำคัญของผลประโยชน์ในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพแล้ว ยังจะต้องพิจารณาถึงการกระจายผลประโยชน์ภายในกลุ่มด้วยผลประโยชน์ของโครงการนี้รวมทั้งผลที่เป็นประโยชน์และเป็นโทษต่อบุคคลและสังคมด้วย

4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล การมีส่วนร่วมในการประเมินผลนั้นสิ่งสำคัญที่ต้องสังเกตคือ ความเห็น (views) ความชอบ (preferences) และความคาดหวัง (expectations) ซึ่งจะมีอิทธิพลสามารถแปรเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคคลในกลุ่มต่างๆ ได้

การมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจกรรมหรือโครงการต่างๆ จำแนกได้ 11 ประเภท (ชูชาติ พ่วงสมจิตร 2540 : 28 - 29) ดังนี้

1. จำแนกตามกิจกรรมในการมีส่วนร่วม เป็นการจำแนกที่พิจารณาจากกิจกรรมของโครงการนั้นๆ ว่ามีกิจกรรมอะไรบ้างที่ประชาชนเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งยังจำแนกเป็นการมีส่วนร่วมในการริเริ่มโครงการ การดำเนินโครงการ และการสนับสนุนโครงการ
2. จำแนกตามขั้นตอนของการมีส่วนร่วมของประชาชนใน 4 ขั้นตอน คือ การมีส่วนในขั้นริเริ่มงาน/โครงการ ขั้นการวางแผน ขั้นดำเนินโครงการ และขั้นการประเมินผลโครงการ
3. จำแนกตามระดับความสมัครใจในการเข้าร่วมกิจกรรม แบ่งเป็นการมีส่วนร่วมโดยสมัครใจ การมีส่วนร่วมโดยถูกชักนำ และการมีส่วนร่วม โดยการบังคับหรือการเกณฑ์จากผู้มีอำนาจเหนือกว่า
4. จำแนกตามวิธีการมีส่วนร่วม แยกเป็นการมีส่วนร่วมโดยตรงและการมีส่วนร่วมโดยอ้อม
5. จำแนกตามระดับความเข้มของการมีส่วนร่วมได้ 3 ระดับ คือ ระดับของการมีส่วนร่วมเทียบ ระดับของการมีส่วนร่วมเพียงบางส่วน และระดับของการมีส่วนร่วมที่แท้จริง
6. จำแนกตามระดับความถี่ของการมีส่วนร่วมเป็นการพิจารณาจากจำนวนของผู้ที่เข้ามามีส่วนร่วม และหรือจำนวนครั้งของผู้ที่เข้ามามีส่วนร่วม
7. จำแนกตามประสิทธิผลของการมีส่วนร่วม แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ การมีส่วนร่วมที่มีประสิทธิผล หมายถึง การมีส่วนร่วมที่ผู้ที่เข้ามามีส่วนร่วมเข้าใจวัตถุประสงค์ของโครงการอย่างชัดเจน และการมีส่วนร่วมที่ไม่มีประสิทธิผล หมายถึง การมีส่วนร่วมที่ผู้ที่เข้ามามีส่วนร่วมเข้าใจวัตถุประสงค์ของโครงการเพียงบางส่วน
8. จำแนกตามพิสัยของกิจกรรม แบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ การมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่อง และการมีส่วนร่วมเป็นช่วงๆ
9. จำแนกตามระดับขององค์การ ได้ 3 ระดับ คือ การมีส่วนร่วมในระดับล่างขององค์การ การมีส่วนร่วมในระดับกลางขององค์การ และการมีส่วนร่วมในระดับสูงขององค์การ
10. จำแนกตามประเภทของผู้มีส่วนร่วม แบ่งออกเป็น 4 ประเภท คือ ผู้ที่อาศัยอยู่ในท้องถิ่น ผู้นำท้องถิ่น เจ้าหน้าที่ของรัฐ และคนต่างชาติ

11. จำแนกตามลักษณะของการวางแผน แบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ การวางแผนจากบนลงล่าง และการวางแผนจากล่างขึ้นบน

สรุป ประเภทของการมีส่วนร่วม มีการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

3. ประโยชน์ของการมีส่วนร่วม

การบริหารมีส่วนร่วมมีประโยชน์ต่อองค์กร ดังนี้

1. การยอมรับการเปลี่ยนแปลงมีมากขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากบุคคลมีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลงเขาจะยอมรับการเปลี่ยนแปลงมากขึ้น
2. ความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชา ผู้ปฏิบัติงานและผู้บริหารสหภาพแรงงานมีความราบรื่นมากขึ้น
3. ความผูกพันของพนักงานต่อองค์กรเพิ่มขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากพนักงานมีส่วนร่วมในกระบวนการขององค์กรที่สำคัญ เช่น การตัดสินใจ
4. ความไว้วางใจฝ่ายบริหารมีมากขึ้น พนักงานมีส่วนร่วมจะมีความรู้สึกไว้วางใจฝ่ายบริหารมากขึ้น
5. การบริหารผู้ปฏิบัติงานมีความง่ายมากขึ้น ถ้าหากมีผู้ปฏิบัติงานที่มีความผูกพันยอมรับการเปลี่ยนแปลงและไว้วางใจฝ่ายบริหารมากขึ้นการบริหารจะมีความง่ายมากขึ้น
6. การตัดสินใจทางการบริหารมีคุณภาพดีขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากการตัดสินใจทางการบริหารมาจากบุคคลหลายฝ่ายด้วยกันในการคิดแก้ปัญหา
7. การติดต่อสื่อสารจากเบื้องล่างสู่เบื้องบนดีขึ้น ซึ่งจะช่วยให้องค์กรมีสิ่งย้อนกลับจากพนักงานได้เป็นอย่างดี
8. การสร้างทีมงานที่มีประสิทธิภาพ การบริหารแบบมีส่วนร่วมช่วยปรับปรุงทีมงานให้ดีขึ้น ซึ่งทีมงานมีความจำเป็นต่อการแก้ปัญหาที่ซับซ้อนที่เผชิญโดยองค์กรส่วนใหญ่ในปัจจุบัน

วันชัย วัฒนศัพท์ (2544 : 7 - 10) กล่าวถึงประโยชน์ของการมีส่วนร่วมดังนี้

1. เพิ่มคุณภาพการตัดสินใจ
2. ลดค่าใช้จ่ายและการสูญเสียเวลาที่เกี่ยวข้องกับความขัดแย้ง
3. การสร้างฉันทามติ และการยอมรับ
4. เพิ่มความง่ายต่อป็นนำไปปฏิบัติ
5. หลีกเลี่ยงการเผชิญหน้า

6. คำขวัญซึ่งความน่าเชื่อถือ และความชอบธรรม
 7. เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นสามารถคาดคะเน ความกังวล และค่านิยมของประชาชน
 8. พัฒนาความเชี่ยวชาญ และความคิดสร้างสรรค์ของสาธารณชน
- สัมฤทธิ์ กางเพ็ง (2545 : 9 - 10) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการบริหารแบบมี

ส่วนร่วม ดังนี้

1. ก่อให้เกิดการระดมความคิด และอภิปรายร่วมกันระหว่างผู้เกี่ยวข้อง ทำให้เกิดความคิดเห็นที่หลากหลาย ทำให้การปฏิบัติมีความเป็นไปได้อีกมากกว่าการคิดเพียงคนเดียว
 2. ก่อให้เกิดผลในทางจิตวิทยา คือ ทำให้เกิดการต่อต้านน้อยลง ในขณะที่เดียวกันก็จะเกิดการยอมรับมากขึ้น และทำให้ทราบว่าสิ่งที่ตนเองรู้ตรงกับสิ่งที่ผู้ร่วมงานหรือผู้ใต้บังคับบัญชา
รู้หรือไม่
 3. เปิดโอกาสให้มีการสื่อสารที่ดีกว่า สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลและประสบการณ์ในการทำงานร่วมกัน ตลอดจนการเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน
 4. เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานหรือผู้เกี่ยวข้องมีโอกาสได้ใช้ความสามารถ และทักษะในการทำงานร่วมกัน เกิดความมีน้ำใจ (Team spirit) และความจงรักภักดีต่อหน่วยงานมากขึ้น
 5. ก่อให้เกิดการปฏิบัติงานดีขึ้น จากการตัดสินใจที่มีคุณภาพมากขึ้น และส่งเสริมให้การปรับปรุงงานมีความเป็นไปได้อีกสูง ตลอดจนผู้ร่วมงานมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานมากขึ้น
- สรุป ประโยชน์ของการมีส่วนร่วม คือ การยอมรับการเปลี่ยนแปลง ความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชา และผู้ใต้บังคับบัญชาราบรื่น ความไว้วางใจฝ่ายบริหารมีมากขึ้นการตัดสินใจการบริหารมีคุณภาพดีขึ้นและการสร้างทีมงานมีประสิทธิภาพ

4. ลักษณะการบริหารแบบมีส่วนร่วม

ลักษณะการบริหารแบบมีส่วนร่วม นักวิชาการ ได้มีการจำแนกลักษณะหรือประเภทของการมีส่วนร่วมที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งนักวิชาการ ได้กล่าวถึงลักษณะการบริหารแบบมีส่วนร่วม ดังนี้

ชูชาติ พ่วงสมจิตร (2540 : 19) ได้จำแนกขั้นตอนในการมีส่วนร่วมออกเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การมีส่วนร่วมในขั้นริเริ่มโครงการ เป็นขั้นของการค้นหาปัญหาและสาเหตุ ตลอดจนการตัดสินใจกำหนดความต้องการและจัดลำดับความสำคัญของความต้องการ

ขั้นที่ 2 การมีส่วนร่วมในขั้นวางแผน เป็นขั้นของการเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์ของโครงการ กำหนดวิธีการ แนวทางการดำเนินงานและกำหนดทรัพยากรที่จะใช้ในโครงการ

ขั้นที่ 3 การมีส่วนร่วมในขั้นดำเนินการ เป็นการเข้ามามีส่วนร่วมในการทำประโยชน์ให้แก่โครงการ โดยการร่วมช่วยเหลือด้านทุนทรัพย์ วัสดุอุปกรณ์และแรงงาน หรือโดยการบริหารและประสานงาน ตลอดจนดำเนินการขอความช่วยเหลือจากภายนอก

ขั้นที่ 4 การมีส่วนร่วมในขั้นประเมินผล เป็นขั้นของการเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินว่าการดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ อาจเป็นการประเมินผลย่อยเพื่อดูความก้าวหน้าของการดำเนินงาน หรือการประเมินผลรวมสรุปรวบรวม

คูสเซลดอร์ฟ (Dusseldorp 1981 : 35 - 53) ได้รวบรวมแนวคิดในการจำแนกประเภทของการมีส่วนร่วมของนักวิชาการต่างๆ และใช้คุณลักษณะ 9 ประการมาจำแนกการมีส่วนร่วมออกเป็นกลุ่มดังต่อไปนี้

1. การจำแนกตามระดับความสมัครใจ
2. วิธีการมีส่วนร่วม
3. ความเข้มของการมีส่วนร่วม
4. ความถี่ของการมีส่วนร่วม
5. ระดับของประสิทธิผล
6. พิสัยของการมีส่วนร่วม
7. ระดับขององค์การ
8. ผู้เข้าร่วม
9. ลักษณะของการวางแผน

อาร์นสไตน์ (Arnstein 1991 : 203) กล่าวว่า ลักษณะการมีส่วนร่วมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเข้าไปมีอำนาจและควบคุมไว้ 8 ประการด้วยกัน คือ

1. กุศโลบาย เป็นการเข้ามาเพียงเพื่อประชาสัมพันธ์ตนเอง ไม่ได้มุ่งหวังการมีส่วนร่วม
2. การรักษาดำรงๆ กับกุศโลบาย แต่เป็นการเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อให้ทุกคนอยู่ร่วมกันและมีพฤติกรรมตามที่ผู้นำต้องการเท่านั้น
3. การบอกกล่าว เป็นการที่ผู้นำให้ผู้ตามเข้ามามีส่วนร่วมเพียงเล็กน้อย
4. การให้คำปรึกษา เป็นการที่ผู้นำให้ผู้ตามคอยพิจารณาถึงข้อคิดเห็นต่างๆ แต่ไม่ได้บังคับให้ผู้นำต้องทำตามการมีส่วนร่วมของผู้ตาม
5. การปลอมโยน มีลักษณะเหมือนกับการเห็นอกเห็นใจคล้อยตาม แต่ในใจนั้นไม่ได้มีการยอมรับที่จะปฏิบัติตามเลย

6. การเป็นหุ้นส่วน หมายถึง การมีส่วนร่วมนั้น จะมีลักษณะการร่วมกันคิดร่วมกันทำและร่วมกันตัดสินใจมากขึ้น

7. การมอบอำนาจ เป็นการที่ผู้นำมอบอำนาจให้ผู้ตามปฏิบัติแทนซึ่งเป็นการเข้ามามีบทบาทในกิจกรรมของผู้ตามมากขึ้น

8. อำนาจและการควบคุมอยู่ในมือของผู้ตาม เป็นการที่ผู้ตามเข้ามามีส่วนร่วมและกำหนดบทบาทอย่างแท้จริง

สรุป ลักษณะการมีส่วนร่วมนั้นมีหลายระดับ จำแนกได้ 5 ลักษณะ คือ ระดับที่หนึ่ง คือ การไม่มีส่วนร่วมหรือมีส่วนร่วมน้อยที่สุด ระดับที่สอง คือ มีส่วนรับรู้ในกิจกรรม แต่อาจไม่มีส่วนร่วมในการปฏิบัติมีส่วนร่วมน้อย ระดับที่สาม คือ มีส่วนร่วมทำกิจกรรมมีส่วนร่วมปานกลาง ระดับที่สี่ คือ มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นหรือตัดสินใจแต่ไม่ได้ร่วมปฏิบัติมีส่วนร่วมมาก และระดับที่ห้า คือ มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น หรือตัดสินใจ และร่วมปฏิบัติกิจกรรมมีส่วนร่วมมากที่สุด

5. รูปแบบของการบริหารแบบมีส่วนร่วม

มีผู้ให้ความหมายของรูปแบบของการมีส่วนร่วมได้ดังนี้

ศิริกาญจน์ โกสมุทร (2542 : 215 - 219) ได้แบ่งรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมแบบเหลือล้ำตามคุณสมบัติของการมีส่วนร่วมเป็น 3 กลุ่มดังนี้

1. การมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ เป็นแบบแผนการมีส่วนร่วมของกลุ่มบุคลากรผู้มีอำนาจและมีทรัพยากรมากที่สุดในชุมชน ได้แก่ ผู้บริหาร โรงเรียน ปรธาณและคณะกรรมการโรงเรียน เจ้าอาวาสและหัวหน้าโครงการ

1.1 บทบาทที่แสดงในการมีส่วนร่วม ได้แก่ ริเริ่มงาน คิดงาน ร่วมดำเนินการ ร่วมสนับสนุน ร่วมงาน ร่วมกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง ร่วมแสดงความคิดเห็นอย่างหนักแน่นจริงจัง มีอำนาจตัดสินใจที่เปลี่ยนแปลงกิจกรรมที่ดำเนินการได้

1.2 คุณสมบัติของผู้มีส่วนร่วม ได้แก่ มีอำนาจตามระบบราชการ มีบารมีได้รับการยอมรับในชุมชน มีทรัพยากรมาก เช่น มีความรู้ มีเงิน

2. การมีส่วนร่วมเป็นบางส่วน เป็นแบบแผนการมีส่วนร่วมของกลุ่มผู้มีอำนาจและทรัพยากรปานกลางในชุมชน ได้แก่ กลุ่มผู้นำชุมชน กลุ่มคณะครู คณะกรรมการ โรงเรียนกิจกรรมที่มีส่วนร่วม ได้แก่ กิจกรรมตามประเพณี การประชุมต่างๆ การปรับปรุงอาคารสถานที่

2.1 บทบาทที่แสดงในการมีส่วนร่วม ได้แก่ ร่วมงาน ร่วมมือ ร่วมสนับสนุน ร่วมริเริ่มงาน ริเริ่มงาน ริเริ่มกิจกรรม บริจาคเงิน สิ่งของ เป็นผู้ร่วมดำเนินการ แสดงความคิดเห็นอย่างมั่นใจ มีอำนาจในการตัดสินใจบ้าง

2.2 คุณสมบัติของผู้มีส่วนร่วม ได้แก่ เป็นคณะทำงานของผู้มีอำนาจในการปกครอง มีความรู้ ต้องการงานเพื่อชุมชน

3. การมีส่วนร่วมแบบชายขอบ เป็นแบบแผนการมีส่วนร่วมของกลุ่มผู้ที่ไม่มีความอำนาจและทรัพยากรในชุมชน ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียน และประชาชนทั่วไป โดยกิจกรรมที่มีส่วนร่วม คือ กิจกรรมของ โรงเรียน งานตามประเพณี งานพิเศษ และการประชุม

3.1 บทบาทที่แสดงในการมีส่วนร่วม ได้แก่ เป็นผู้ร่วมงาน เป็นผู้ให้ความร่วมมือ เป็นผู้ให้การสนับสนุน บริจาคเงินและสิ่งของ ร่วมดำเนินการและแสดงความคิดเห็นบ้าง ไม่มีอำนาจในการตัดสินใจ

สรุป รูปแบบการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมมี 3 รูปแบบ คือ การมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ การมีส่วนร่วมเป็นบางส่วน และการมีส่วนร่วมแบบชายขอบ ในแต่ละแบบจะมีความแตกต่างกันที่อำนาจและทรัพยากร บทบาทหน้าที่ก็แตกต่างกันออกไป

6. ระบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม

มีผู้ให้ความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วม ไว้ดังนี้

ระบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ใช้อยู่ในปัจจุบันและเป็นที่ยอมรับว่าได้ผลในเชิงปฏิบัติมากมี 4 แบบ ดังนี้ (อุทัย บุญประเสริฐ 2542 : 15 - 17)

1. ระบบการปรึกษาหารือ เป็นการบริหารแบบเปิด โอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานได้มีส่วนร่วมปฏิบัติงานในรูปคณะกรรมการต่างๆ รูปแบบนี้เป็นการกระจายอำนาจการบริหารและการตัดสินใจให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมรับผิดชอบ

2. ระบบกลุ่มคุณภาพ เป็นการบริหารที่เปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติได้มีส่วนร่วมในรูปกลุ่มทำงาน ระบบคุณภาพแบบนี้เหมาะสำหรับใช้กับพนักงานระดับปฏิบัติหรือระดับหัวหน้างาน เป็นการฝึกฝน และเปิดโอกาสให้ทำงานร่วมกันเพื่อค้นหาปัญหา วิเคราะห์ปัญหา หาสาเหตุของปัญหาตลอดแนวทางแก้ปัญหาด้วยตนเอง

3. ระบบข้อเสนอแนะ หลักการปฏิบัติทุกคนได้กรอกแบบแสดงความคิดเห็นตามที่กำหนดและมีคณะกรรมการพิจารณาข้อเสนอแนะตามแบบฟอร์มที่กำหนดหากมีข้อเสนอแนะใดที่ดีและนำไปปฏิบัติจะได้รับรางวัลตอบแทนแก่ผู้เสนอความคิดเห็น

4. ระบบส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติงานมีส่วนเป็นเจ้าของกิจกรรมและรู้สึกผูกพันในการปฏิบัติงานเพื่อผลประโยชน์ร่วมกัน

อุทัย บุญประเสริฐ (2542 : 1 - 4) ได้ศึกษาพบว่ารูปแบบการมีส่วนร่วมในการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน แบ่งออก 3 รูปแบบ ดังนี้

1. รูปแบบที่มีผู้บริหารโรงเรียนเป็นหลัก (Administrative Control) ผู้บริหารโรงเรียนจะเป็นผู้มีอำนาจตัดสินใจขั้นสุดท้าย ส่วนคณะกรรมการจะมีบทบาทให้ข้อคิดและเสนอแนะในการบริหารเท่านั้น

2. รูปแบบที่มีครูเป็นหลัก (Professional Control) รูปแบบนี้คณะกรรมการโรงเรียนจะมีตัวแทนในคณะครูในสัดส่วนมากที่สุด โดยมีบทบาทเป็นทั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาและกรรมการบริหาร

3. รูปแบบที่ชุมชนมีบทบาทเป็นหลัก (Community Control) รูปแบบนี้ การบริหารควบคุมโดยชุมชน คณะกรรมการโรงเรียนจะมีสัดส่วนจำนวนตัวแทนผู้ปกครองชุมชนมากที่สุด

สรุป การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมบุคลากรสำคัญที่จะเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการบริหารงานมากหรือน้อยคือผู้บริหาร ส่วนระดับของการมีส่วนร่วมจะมากหรือน้อยก็ขึ้นอยู่กับความรับผิดชอบของผู้ร่วมงานและความสามารถในการวิเคราะห์สถานการณ์ของผู้บริหารนั่นเองไม่ว่าจะใช้ระบบการบริหารแบบใดก็ตาม

7. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน

ประยูร ศรีประสาธน์ (2536 : 242 - 243) ได้กล่าวถึง การเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจโดยเสนอแนวคิดไว้กว้างๆ ดังนี้

1. ขอบเขตของการให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ โดยทั่วไปแล้วผู้ได้บังคับบัญชามีความตั้งใจและยอมรับการชี้แนะทางการบริหารบางอย่างโดยไม่มีข้อโต้แย้ง ขอบเขตของการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจก็คือ ขอบเขตที่ผู้บริหารกำหนดหรือเปิดโอกาสให้เข้าไปมีส่วนร่วมซึ่งจะเป็นไปตามข้อกำหนดในกฎหมาย กฎระเบียบ ประเพณีที่ปฏิบัติกันมารวมทั้งเรื่องที่ดำเนินการแต่ละเรื่อง

2. บทบาทและขอบเขตของการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของบุคลากรผู้บริหารควรใช้วิจาร์ณญาณพิจารณาว่าเรื่องที่จะดำเนินการตัดสินใจควรให้บุคลากรมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจนั้นเกี่ยวข้องกับบุคลากรผู้ใดหรือผู้ใดมีความชำนาญในเรื่องนั้นๆ ในการให้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจควรให้บุคลากรมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจตั้งแต่ต้นจะทำให้เกิดผลดีและสามารถดำเนินการได้ถูกต้องตรงประเด็นของปัญหา แต่ถ้าในกรณีที่บุคลากรไม่มีส่วนเกี่ยวข้องไม่มีความรู้ความชำนาญก็ไม่ควรให้มีส่วนร่วมตัดสินใจผู้บริหารควรเป็นผู้ตัดสินใจเอง

3. การจัดกลุ่มตัดสินใจ คือ การที่บุคลากรมีส่วนร่วมตัดสินใจนั้นควรจะจัดกลุ่มตัดสินใจอย่างไรจึงจะมีประสิทธิภาพเหมาะสม ซึ่งจัดกลุ่มการตัดสินใจ 3 ประการ คือ

3.1 การรับฟังข้อคิดเห็นซึ่งนิยมใช้กันมากโดยให้บุคลากรเป็นผู้เสนอปัญหา แสดงความคิดเห็นวิพากษ์วิจารณ์เพื่อผู้บริหารจะได้นำมาเป็นข้อมูลการตัดสินใจเอง

3.2 การใช้เสียงส่วนใหญ่เป็นการอภิปรายแสดงความคิดเห็นแล้วขอมติที่ประชุมโดยให้แต่ละคนมีสิทธิออกเสียงให้เท่ากันคือคนละหนึ่งเสียงเป็นการตัดสินใจโดยใช้มติของคนส่วนใหญ่

3.3 การใช้มติเอกฉันท์ เป็นการใช่วิธีเห็นพ้องต้องกันในแนวทางแก้ปัญหาจากผู้เข้าร่วมประชุมทั้งหมดโดยไม่นิยมลงคะแนนเสียงใช้วิธีการยอมรับของที่ประชุมถ้ายังมีใครไม่ยอมรับก็จะอภิปรายกันต่อจนกว่าจะเห็นพ้องต้องกัน

4. บทบาทของผู้บริหารในการตัดสินใจแบบมีส่วนร่วม การมีผู้บริหารให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ผู้บริหารต้องวางตัวเป็นกลางและพยายามรับฟังความคิดเห็นของทุกฝ่ายในกรณีรับฟังความคิดเห็นของบุคลากร ส่วนการใช้เสียงส่วนใหญ่ หรือมติเอกฉันท์ที่ผู้บริหารต้องระมัดระวังในเรื่องพวกมากลากไปในการนำอภิปรายต้องไม่เอนเอียงหรือใช้อคติของตนเข้าข้างใดข้างหนึ่งควรให้ผู้เข้าร่วมประชุมแสดงความคิดเห็นและใช้เหตุผลเต็มที่ภายในขอบเขตหัวข้อที่ร่วมประชุม

ผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพต้องรู้จักเลือกใช้วิธีการตัดสินใจให้เหมาะสมกับสถานการณ์ต่างๆ ที่เป็นอยู่ หมายถึงว่าในบางกรณีผู้บริหารจำเป็นต้องตัดสินใจเองแต่ในอีกหลายๆกรณีผู้บริหารควรจะให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจด้วย

สรุป การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานหรือตัดสินใจเป็นเพียงแนวทางในการพิจารณาทางเลือกร่วมกันระหว่างผู้บริหารและบุคลากรเท่านั้น ดังนั้นจึงควรเลือกใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์หรือองค์ประกอบต่างๆ ในการแก้ปัญหาโดยคำนึงถึงผลประโยชน์ขององค์การและความพึงพอใจของบุคลากรของบุคลากรในหน่วยงานให้มากที่สุด

8. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจสั่งการ

นักวิชาการให้ความหมายการมีส่วนร่วมตัดสินใจสั่งการไว้ดังนี้

พฤติกรรมมนุษย์ย่อมประกอบไปด้วยกิจกรรมการตัดสินใจอยู่ตลอดเวลาบางครั้งเป็นการตัดสินใจที่เกิดจากการพิจารณาไตร่ตรองไว้เป็นอย่างดีบางครั้งก็เป็นการตัดสินใจโดยปราศจากเหตุผลใดๆ และบางครั้งก็เป็นการตัดสินใจในเรื่องส่วนตัว ขณะที่บางครั้งการตัดสินใจเพื่อส่วนรวมหรือในฐานะที่ตนดำรงตำแหน่ง (บรรจบ เนียมมณี 2523 : 8) ในทางบริหารองค์การก็เช่นกัน การตัดสินใจถือเป็นกิจกรรมสำคัญอย่างหนึ่งของผู้บริหารทุกคนและจะเห็นว่าการบริหารงานใดก็ตามหากพิจารณาในเชิงกระบวนการบริหารจะเห็นได้ว่าทุกขั้นตอนล้วนมีกิจกรรมการตัดสินใจแฝงอยู่ด้วยตลอดเวลา เช่น การวางแผน การจัดรูปแบบขององค์การ การจัดคนเข้าทำงาน เป็นต้น และถ้าพิจารณากันลึกลงไปอีกจะเห็นได้ว่าการตัดสินใจเริ่มขึ้นก่อนที่จะมีการจัดตั้งองค์การด้วยซ้ำไปเพราะการที่จะจัดองค์การนั้นต้องใช้กระบวนการการตัดสินใจในการกำหนดวัตถุประสงค์

ขององค์การว่าจะจัดตั้งองค์การในรูปแบบใดดีหรือจะทำกิจกรรมนั้นๆ หรือไม่ เป็นต้น นับตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันพฤติกรรมการตัดสินใจกลายเป็นพฤติกรรมที่นักบริหาร ได้นำเป็นองค์ประกอบที่จะเป็นตัวชี้ถึงความมีประสิทธิภาพของการบริหารอยู่เสมอ (วุฒิชัย จำนวน 2523 : 1) เพราะเป็นการตัดสินใจเป็นเรื่องค่อนข้างยากเพราะทราบว่าการที่จะบอกว่าทางเลือกใดถูกต้องหรือบางทีก็อาจจะผิดพลาดได้ (Drucker 1970 : 146) นอกจากนี้ยังมีนักวิชาการจำนวนมากได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับความหมายของการตัดสินใจในอีกหลายๆ แนวความคิดดังนี้คือ

กิตติมา ปริคิลก (2532 : 115) สรุปไว้ว่า การตัดสินใจสั่งการคือ การเลือกซึ่งถือเอาเกณฑ์ใดเกณฑ์หนึ่งเป็นเครื่องตัดสินใจทางเลือกหลายๆ ทางหากมีการเลือกมากก็ยิ่งทำให้การพิจารณาตัดสินใจได้ดีที่สุด

กอร์ (Gore 1964 : 77) ได้กล่าวถึงความหมายของการตัดสินใจสั่งการว่าหมายถึงการตัดสินใจเลือกทางปฏิบัติซึ่งมีอยู่หลายทางเพื่อไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้

ดังนั้นพอจะสรุปความหมายของการตัดสินใจได้โดยแยกเป็นองค์ประกอบ ได้ดังนี้

1. การเลือก
2. ทางเลือกซึ่งมีอยู่ด้วยกันหลายทาง (ยิ่งมากยิ่งดี)
3. เพื่อไปสู่เป้าหมาย

โดยการพิจารณาวิเคราะห์ข้อมูลตามหลักและเหตุผลและความเป็นไปได้และตกลงใจเลือกทางเลือกที่เหมาะสมที่สุด

ความสำคัญของการตัดสินใจสั่งการ หน้าที่สำคัญของผู้บริหารก็คือหน้าที่ในการตัดสินใจสั่งการทั้งนี้เพราะหน้าที่ตัดสินใจสั่งการนั้นนอกจากจะเป็นสิ่งที่ยากที่จะทำให้ถูกต้องแล้วยังมีผลสะท้อนไปสู่การปฏิบัติงานของทุกคนในองค์กรนั้นและองค์การอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องอีกด้วย ถ้าผู้บริหารทำการตัดสินใจสั่งการไปในทางที่ถูกต้องแล้วกิจการงานขององค์กรนั้นย่อมเจริญก้าวหน้าไปด้วยดี ตรงกันข้ามหากผู้บริหารตัดสินใจและดำเนินผิดพลาดแล้วผลร้ายย่อมจะตกอยู่ไม่เฉพาะตัวผู้บริหารเท่านั้นแต่จะมีผลไปสู่ทุกคนในองค์กรนั่นเองและองค์การอื่นๆ อีกด้วยและอาจมีผลต่อความคงอยู่หรือสูญสลายขององค์กรนั้นๆ ได้ ด้วยเหตุนี้จึงกล่าวได้ว่าความสำเร็จ หรือล้มเหลวขององค์กรใดๆ ก็ตามส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับ การตัดสินใจของผู้นำอันเปรียบเสมือนเข็มทิศที่จะชี้แนวทางให้องค์การดำเนินไปในทิศทางที่เห็นว่าจะเกิดผลดีมากที่สุด การตัดสินใจจึงถือเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารบรรดากระบวนการบริหารอย่างอื่นล้วนแต่ดำเนินการไปเพื่อช่วยเหลือการตัดสินใจทั้งสิ้น (นัทธิ แสงทองศรีกมล 2527 : 19)

การตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารในปัจจุบันนี้ใช้กระบวนการตามหลักวิทยาศาสตร์ ซึ่งจะช่วยให้ผู้บริหารสามารถทำการตัดสินใจสั่งการได้อย่างมีหลักการและเหตุผล

ไซมอน (Simon 1960 : 2) แสดงความเห็นไว้ว่ากระบวนการตัดสินใจสั่งการควรประกอบด้วย 3 ขั้นตอนดังนี้

1. การศึกษาสภาวะแวดล้อมต่างๆ เพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจ
2. การวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมอันเป็นข้อมูลนั้นเพื่อกำหนดทางเลือกในการตัดสินใจ

3. การตัดสินใจเลือกทางเลือกที่เห็นว่าดีที่สุด

ฟลิปโป (Flippo 1966 : 36) ได้ลำดับขั้นตอนของการตัดสินใจสั่งการไว้เป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้คือ

ขั้นตอนที่ 1 สืบสวนให้ได้ข้อเท็จจริงโดยพิจารณาถึงปัญหาที่ต้องตัดสินใจว่ามีความมุ่งหมายอะไร มีลักษณะขัดแย้งหรือกระทบกระเทือนต่อองค์การอย่างไร โดยพิจารณาถึงเหตุผลและความรู้ต่างๆ ประกอบด้วย

ขั้นตอนที่ 2 พิจารณาเลือกแนวทางในการแก้ปัญหาที่มีอยู่หลายขั้นตอนนี้จำเป็นต้องอาศัยความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์และภูมิหลังของผู้ตัดสินใจสั่งการ

ขั้นตอนที่ 3 รวบรวมข้อมูลข่าวสาร เพื่อทำการวิเคราะห์แนวทางเลือกปัญหาที่เลือกไว้

ขั้นตอนที่ 4 พิจารณาผลดีและผลเสียที่เกิดจากแนวทางเลือกปัญหาที่เลือกไว้

ดรักเกอร์ (Drucker 1970 : 142) แบ่งการตัดสินใจออกเป็น 2 ประเภท คือ การตัดสินใจในเรื่องทั่วไปและการตัดสินใจในเรื่องเฉพาะ

1. การตัดสินใจในเรื่องทั่วไป (general decision) เป็นการตัดสินใจที่เกิดขึ้นเพื่อการกำหนดหลักการนโยบาย กฎระเบียบ กล่าวคือ เป็นการตัดสินใจที่อาจแก้ไขด้วยการกำหนดกฎระเบียบ ข้อบังคับ ตัดสินใจเพื่อคนทั่วไปในองค์การ การตัดสินใจประเภทนี้จะเกิดขึ้นเมื่อผู้บริหารหน่วยงานกำหนดนโยบายหรือแนวปฏิบัติเพื่อให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติตามการตรวจตรา การมาทำงานและการพิจารณาความดีความชอบ การประสานขัดแย้งและการดำเนินการทางวินัย เป็นต้น

2. การตัดสินใจเฉพาะเรื่อง (unique decision) เป็นการตัดสินใจที่เกิดขึ้นเพื่อการพิจารณาเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นการเฉพาะเรื่องอาจจะเกี่ยวข้องกับเฉพาะบางคนบางกลุ่ม บางเรื่องและบางเวลาหรือเป็นเรื่องเฉพาะที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน ตัวอย่างเช่น การตีความหลักสูตรหรือปัญหาเกี่ยวกับนักเรียนบางอย่างและเป็นปัญหาที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน ดังนั้นเมื่อเกิดปัญหาขึ้นทั้งผู้บริหารและครูไม่อาจพิจารณาตัดสินใจด้วยตนเองตามลำพัง กรณีเช่นนี้ผู้บริหารอาจใช้วิธีการแก้ไขปัญห ด้วยการประชุมร่วมกับคณะครูเพื่อพิจารณาหาแนวทางแก้ไขปัญหา

ไซมอน (Simon 1960 : 45 - 49) ได้กล่าวถึงการตัดสินใจของผู้บริหารจะพิจารณาได้จากรูปแบบที่แตกต่างกัน 2 แบบ คือ

1. การตัดสินใจที่กำหนดไว้ล่วงหน้า (programmed decisions) เป็นการตัดสินใจเกี่ยวกับแนวปฏิบัติหรือนโยบาย (policy) ขององค์การซึ่งเป็นไปในลักษณะงานประจำการตัดสินใจสั่งการประเภทนี้ทำได้ง่าย ๆ โดยอาศัยระเบียบกฎเกณฑ์ที่มีอยู่

2. การตัดสินใจที่ไม่กำหนดไว้ล่วงหน้า (non programmed decisions) เป็นการตัดสินใจในปัญหาที่เกิดขึ้นนอกเหนือจากงานประจำหรือไม่เป็นไปตามนโยบายที่กำหนดไว้เป็นปัญหาในสถานการณ์ใหม่ที่จะต้องใช้ความสามารถเชิงสร้างสรรค์และดุลยพินิจในการแก้ปัญหา เพราะเป็นการตัดสินใจปัญหาที่เกิดขึ้นจากสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ดังนั้นข้อมูลที่สมบูรณ์และถูกต้องจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง

สรุปได้ว่าประเภทของการตัดสินใจนั้นมีอยู่ด้วยกัน 2 ประเภท คือ ประเภทที่เคยปฏิบัติมาแล้วมีข้อมูลเพียงพอสามารถคาดการณ์ได้ล่วงหน้า กับอีกประเภทหนึ่ง คือ การตัดสินใจเกี่ยวกับปัญหาที่ยังไม่เคยเกิดขึ้นและไม่มีข้อมูลเพียงพอในการตัดสินใจ จึงไม่สามารถคาดการณ์ได้ว่าสิ่งที่เกิดขึ้นหลังจากการตัดสินใจจะเป็นอย่างไร

9. อุปสรรคของการใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วม

การบริหารแบบมีส่วนร่วมมีข้อดีหลายประการ แต่พบว่าการบริหารแบบมีส่วนร่วมกลับไม่แพร่หลายในองค์การปัจจุบัน ทั้งนี้เนื่องจากสาเหตุหลายประการ ได้แก่

1. อุปสรรคทางด้านองค์การ ตัวขององค์การเองทำให้เกิดอุปสรรคหลายอย่างต่อการใช้การมีส่วนร่วม อุปสรรคดังกล่าว ได้แก่ ประเพณี ปรัชญาและค่านิยมขององค์การ คุณภาพของนโยบายและระเบียบวิธีปฏิบัติงาน คุณภาพของเจ้าหน้าที่ โครงสร้างขององค์การ การขาดบรรยากาศสนับสนุนและการขาดระบบการให้รางวัลในการมีส่วนร่วม

2. อุปสรรคด้านการบริหาร อุปสรรคบางอย่างเกิดขึ้นจากตัวของผู้บริหารเองที่ขัดขวางการใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วม ซึ่งได้แก่ นิสัยทางด้านการบริหาร ความไม่เข้าใจการบริหารแบบมีส่วนร่วมสมมติฐานของทฤษฎี X (ของ McGregor) การขาดความมั่นคงและความกลัว

3. อุปสรรคทางด้านผู้อยู่ได้บังคับบัญชา อุปสรรคหลายอย่างที่เกิดขึ้นจากผู้อยู่ได้บังคับบัญชามีหลายประการ ได้แก่ การขาดความสามารถในการมีส่วนร่วม การขาดความต้องการ การขาดความรู้เนื้อหาหรือความเชี่ยวชาญ การไม่รู้ว่าถูกคาดหวังให้มีส่วนร่วมและความกลัว

4. อุปสรรคทางด้านสถานการณ์ การใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมอย่างมีประสิทธิภาพอาจถูกจำกัดด้วยอุปสรรคทางด้านสถานการณ์บางอย่างด้วย ได้แก่ เวลา อิทธิพลทางด้านสภาพแวดล้อม การเอาชนะอุปสรรคต่างๆ การสร้างบรรยากาศขององค์การแบบสนับสนุน

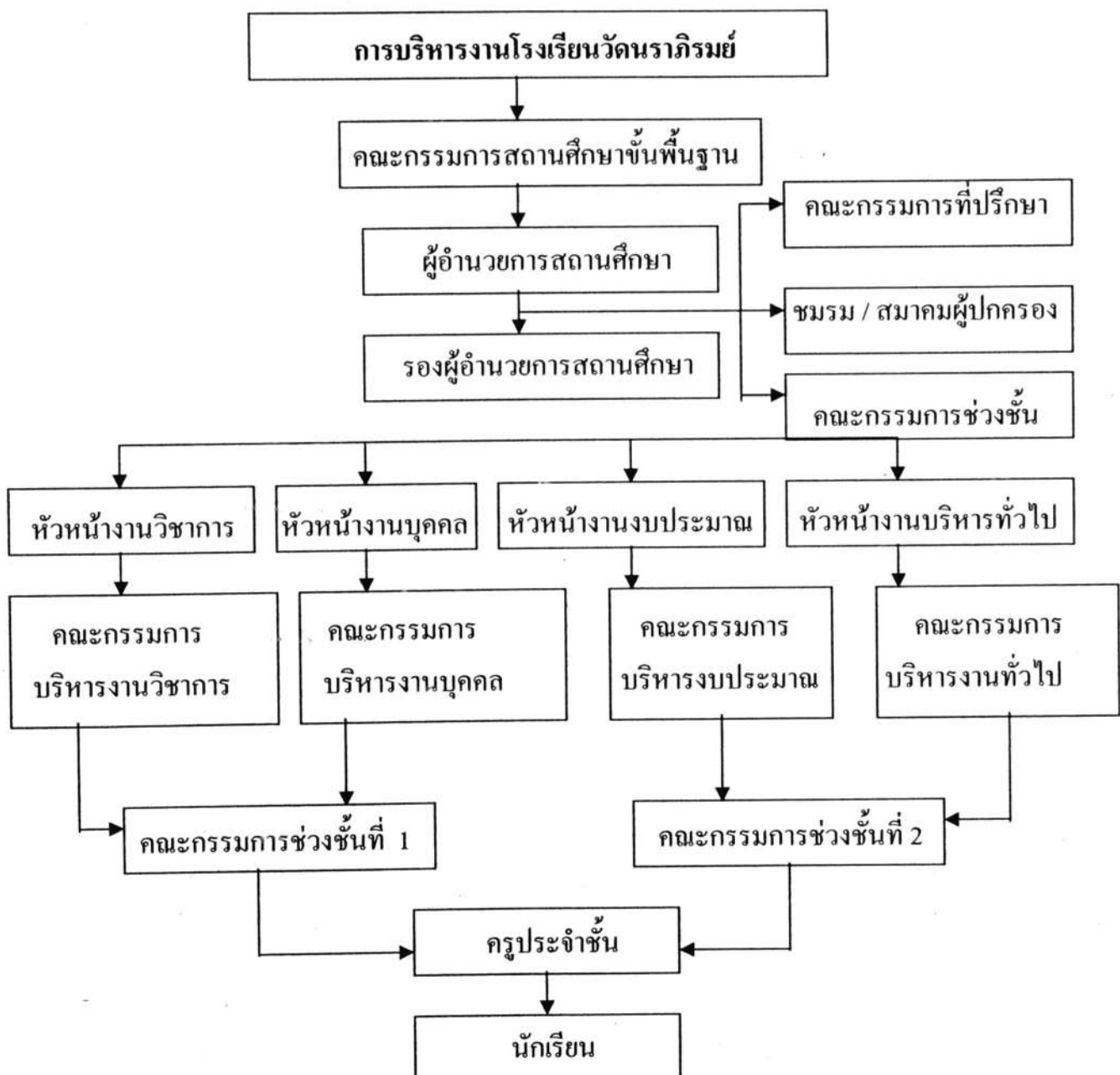
การเปลี่ยนแปลงโครงสร้าง นโยบายและระบบการให้รางวัล การให้การฝึกอบรมและการศึกษาและ
ความรู้สึกร่วมกันต่อสภาพแวดล้อม

สรุป อุปสรรคของการบริหารแบบมีส่วนร่วม ขึ้นอยู่กับด้านองค์การ ได้แก่ ค่านิยม
คุณภาพของเจ้าหน้าที่ โครงสร้างขององค์การ ด้านการบริหาร ได้แก่ ความไม่เข้าใจของผู้บริหาร
การบริหารแบบมีส่วนร่วม ด้านผู้ใต้บังคับบัญชาขาดความสามารถในการมีส่วนร่วม ด้าน
สถานการณ์ ได้แก่ การสร้างบรรยากาศขององค์การ ระบบการให้รางวัล

การบริหารงานโรงเรียนวัดนราภิรมย์

โครงสร้างการบริหารงานโรงเรียน

โรงเรียนวัดนราภิรมย์ ตั้งอยู่เลขที่ 173 หมู่ 3 ตำบลนราภิรมย์ อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 ทำพิธีเปิดสอนอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 22 สิงหาคม พ.ศ. 2481 เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 ถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีเขตบริการการศึกษาครอบคลุมพื้นที่ หมู่ที่ 2,3,4,10 ตำบลนราภิรมย์และหมู่ที่ 11,12 ตำบลบางระกำ มีนักเรียนทั้งสิ้น 386 คน

ระบบการบริหารโรงเรียน

โรงเรียนวัดนคราภิรมย์ แบ่งขอบข่ายการบริหารออกเป็น 4 กลุ่ม คือ กลุ่มบริหารวิชาการ
กลุ่มบริหารงบประมาณ กลุ่มบริหารงานบุคคล และกลุ่มบริหารงานทั่วไป ดังตารางที่ 1
ตารางที่ 1 ระบบการบริหารโรงเรียนวัดนคราภิรมย์

กลุ่มบริหารวิชาการ	กลุ่มบริหารงบประมาณ	กลุ่มบริหารงานบุคคล	กลุ่มบริหารงานทั่วไป
1. งานบริหารกลุ่มสาระการเรียนรู้ 2. งานพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 3. งานวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียนรู้ 4. งานวิจัยพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5. งานพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา 6. งานพัฒนาแหล่งเรียนรู้ 7. งานนิเทศการศึกษา 8. งานแนะแนวการศึกษา 9. งานประสาน ส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่ครอบครัว ชุมชน องคค์การ หน่วยงานและสถาบันอื่น ที่จัดการศึกษา 10. งานการรับนักเรียน 11. งานทะเบียนนักเรียนและจัดทำสำมะโนนักเรียน 12. งานพัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ 13. งานห้องสมุดโรงเรียน 14. งานอื่นๆ	1. งานวิเคราะห์และจัดทำแผนของสถานศึกษา 2. งานจัดตั้ง เสนอขอและจัดสรรงบประมาณ 3. งานตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผลและรายงานการใช้จ่ายเงินและผลการดำเนินงาน 4. งานระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา 5. งานบริหารการเงิน 6. งานบริหารบัญชี 7. งานบริหารพัสดุและสินทรัพย์ 8. งานจัดทำข้อตกลงการปฏิบัติราชการ 9. งานเทคโนโลยีสารสนเทศ 10. งานตรวจสอบภายใน 11. งานจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน 12. งานพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 13. งานอื่นๆ	ครูและบุคลากรทางการศึกษา 1. งานวางแผนอัตรากำลังและการกำหนดตำแหน่ง 2. งานสรรหา บรรจุ แต่งตั้ง ย้าย ลา และการออกจากราชการ 3. งานทะเบียนประวัติและบำเหน็จความชอบ 4. งานวิจัยและการรักษาวินัย 5. งานพัฒนาบุคลากรและเสริมสร้างประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการ นักเรียน 6. งานส่งเสริมงานกิจการนักเรียน 7. งานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 8. งานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน 9. งานส่งเสริมประชาธิปไตย 10. งานระดับชั้นและครูที่ปรึกษา 11. งานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด เอคส์ และอบายมุข 12. งานวินัยและความประพฤตินักเรียน 13. งานประสานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา 14. งานอื่นๆ	1. งานธุรการ 2. งานประสานงานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 3. งานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม 4. งานส่งเสริมและประสานงานการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย 5. งานประชาสัมพันธ์ 6. งานยานพาหนะและบริการสาธารณะ 7. งานโภชนาการ 9. งานอนามัยโรงเรียน 10. งานสวัสดิการ 11. งานวิทยุสื่อสาร 12. งานโสตทัศนศึกษา 13. งานอื่นๆ

ที่มา คู่มือนักเรียนและผู้ปกครอง โรงเรียนวัดนคราภิรมย์ 2549 : 10

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การศึกษาขั้นพื้นฐาน ปรากฏอย่างเป็นทางการเมื่อปี พุทธศักราช 2451 ในรัชสมัย พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 5 ได้ทรงโปรดให้ทรงจัดตั้งโรงเรียนมหาดเล็ก หลวงขึ้นในพระบรมหาราชวังเพื่อเป็นการเตรียมบุคคลเพื่อเข้ารับราชการและได้จัดตั้งโรงเรียน สำหรับประชาชนทั่วไป ต่อมาได้มีการสานต่อพระราชโบายและได้ขยายขอบเขตการจัดการศึกษา มาจนถึงปัจจุบัน

1. การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานหมายถึง การศึกษาตลอดชีวิตโดยให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง (กรมสามัญศึกษา. 2543 ข : 15) และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ได้กล่าวถึงการจัดการศึกษา ในมาตรา 43 กำหนดให้บุคคลมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย การจัดการศึกษาอบรมของรัฐจะต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและ ชุมชน (กรมวิชาการ. 2544 : 1) ประกอบกับมาตรา 81 กำหนดให้มีพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2452 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ซึ่งได้บัญญัติรายละเอียดของ การศึกษาขั้นพื้นฐาน พอสรุปได้ดังนี้

1.1 ความมุ่งหมาย การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทย ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรม และ วัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข เปิดโอกาสให้สังคมมีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษา พัฒนาสาระ และกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง

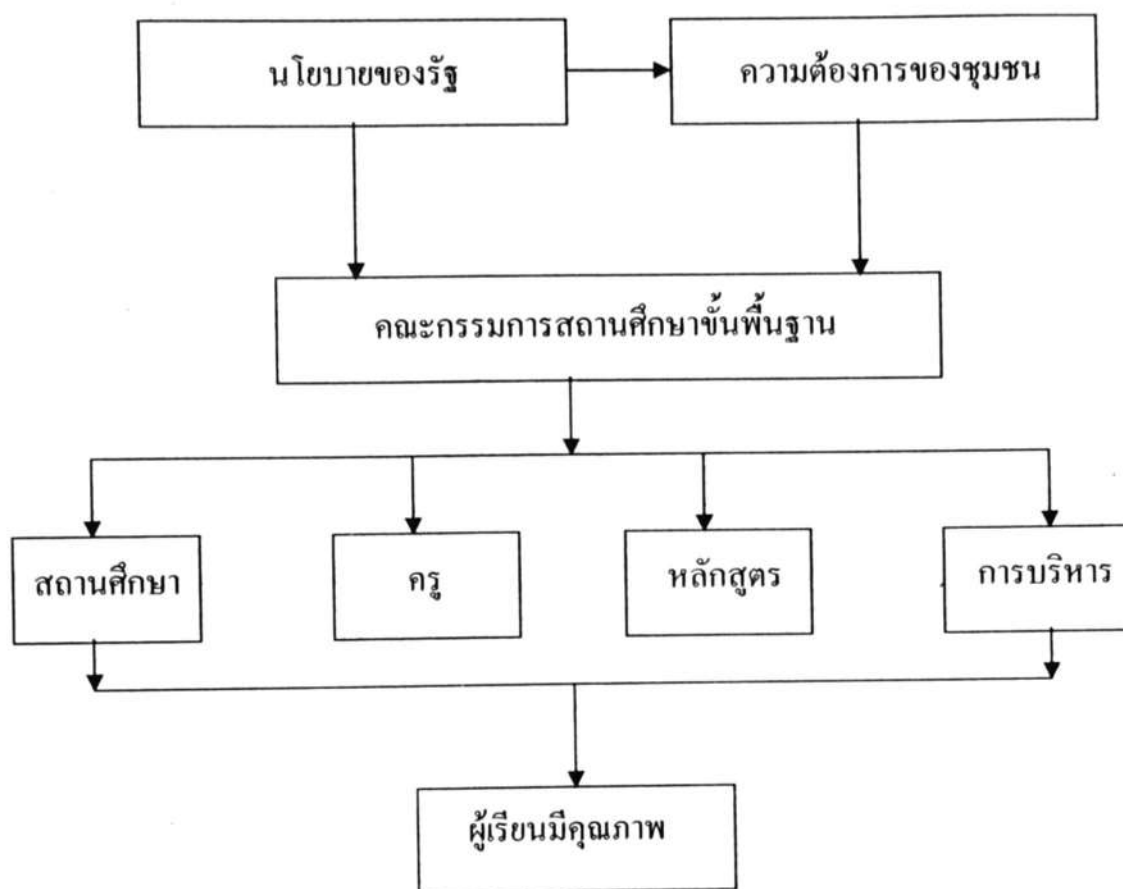
1.2 หลักการจัดการศึกษา การจัดการศึกษามุ่งเน้นความสำคัญทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และความรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อ พัฒนาคนให้มีความสมบูรณ์โดยยึดหลักผู้เรียนเป็นสำคัญที่สุด ทุกคนมีความสามารถที่จะเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพให้ ความสำคัญต่อความรู้เกี่ยวกับตนเอง และความสำคัญของตนเองเกี่ยวกับสังคม ได้แก่ครอบครัว ชุมชน ชาติและสังคมโลก รวมทั้งความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความเป็นมาของสังคมไทย และ ระบบการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ความรู้ และทักษะทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทางการศึกษา ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ ประสพการณ์เรื่องการจัดการ การบำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางธรรมชาติ

และสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลยั่งยืน ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ การกีฬา ภูมิปัญญาไทยและการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา ความรู้ทักษะด้านคณิตศาสตร์และด้านภาษาเน้นการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง ความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ การดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

1.3 การจัดการกระบวนการเรียนรู้ มุ่งเน้นการฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการการเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้ป้องกันและแก้ไขปัญหา จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำเป็น คิดเป็น แก้ปัญหาได้ รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่องผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ อำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่และสามารถเทียบโอนผลการเรียนและประสบการณ์ได้ทุกระบบการศึกษา (กรมวิชาการ. 2544 : 2-3)

2. แนวคิดเกี่ยวกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมและตอบสนองความต้องการทางการศึกษาของผู้เรียนและประชาชนอย่างแท้จริง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติจึงกำหนด ให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาซึ่งประกอบด้วยผู้แทนของกลุ่มบุคคลที่มากด้วยความรู้และประสบการณ์ ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการร่วมกับสถานศึกษาซึ่งสำนักงานประสานโครงการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ กระทรวงศึกษาธิการ (2540 : 107) ให้แนวคิดเกี่ยวกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานว่า ในการดำเนินการเพื่อให้กิจกรรมของสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิภาพ จะต้องสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและตอบสนองนโยบายของรัฐ ดังนั้นจะต้องเกิดจากการมีส่วนร่วมของชุมชนในทุกขั้นตอน เพราะถือว่าชุมชนมีบทบาทสำคัญต่อการกำหนดคุณลักษณะของสถานศึกษาที่พึงประสงค์ เพื่อเป็นการเพิ่มการมีส่วนร่วมของชุมชนในกระบวนการจัดการศึกษาและการปรับปรุงการเรียนการสอน มาตรา 40 ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2545 ได้กำหนดให้ทุกสถานศึกษามีการจัดตั้งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขึ้นเพื่อทำหน้าที่กำกับและส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสถานศึกษา จากแนวคิดดังกล่าวคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจึงเป็นกลไกสำคัญในการเชื่อมโยงนโยบายของรัฐให้เข้ากับความต้องการของชุมชน โดยการกำหนดทิศทางในการจัดการศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา ครู หลักสูตร และการบริหาร ทั้งนี้เพื่อนำไปสู่เป้าหมายในการพัฒนานักเรียน ให้มีคุณภาพตามที่กำหนด แนวคิดนี้สำนักงานประสานโครงการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (กระทรวงศึกษาธิการ.2540 :107) แสดงให้เห็น ดังแผนภูมิที่ 3

แผนภูมิที่ 3 ความเชื่อมโยงแนวคิดเกี่ยวกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
และองค์ประกอบที่เกี่ยวข้อง

ในการดำเนินงานเพื่อให้กิจการของสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล สถานศึกษาจำเป็นต้องจัดกิจกรรมทุกด้านให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน และตอบสนองนโยบายของรัฐ ดังนั้นสถานศึกษาจึงต้องใช้ความร่วมมือจากชุมชนในทุกขั้นตอน เพราะชุมชนจะเป็นผู้มีบทบาทสำคัญต่อการกำหนดคุณลักษณะของสถานศึกษา และผลผลิตของสถานศึกษาอันพึงประสงค์ตามเจตนารมณ์ทั้งของชุมชนและพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

3. ความสำคัญของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นองค์คณะบุคคลที่ทำงานร่วมกับสถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งสามารถบริหารจัดการศึกษาด้วยตนเองตามกรอบที่กฎหมายกำหนดได้ ดังนั้นกลุ่มบุคคลที่เข้ามาเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการคัดสรรผู้ที่มีความรู้ความสามารถที่หลากหลายในด้านต่าง ๆ ที่จะต้องเข้ามามี

ส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาร่วมกับสถานศึกษา ซึ่งนักการศึกษาได้กล่าวถึงความสำคัญของคณะกรรมการสถานศึกษาไว้ดังนี้

ศิริก พรสีมา (2543 : 117 – 118) กล่าวว่า ภายใต้อำนาจพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ผู้บริหารสถานศึกษาจะไม่โดดเดี่ยว จะมีคณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามาให้ความร่วมมือช่วยเหลือ ส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องดำเนินการให้ได้มาซึ่งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพ และเป็นคณะบุคคลที่จะให้คำแนะนำปรึกษาแก่ผู้บริหารสถานศึกษาได้อย่างแท้จริง

คู่มือการปฏิบัติงานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547 : 20) กล่าวถึงความสำคัญของคณะกรรมการสถานศึกษาว่าเป็นองค์คณะบุคคลที่ทำงานร่วมกับสถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษามีความเข้มแข็ง สามารถบริหารจัดการศึกษาด้วยตนเองได้ตามกรอบที่กฎหมายกำหนด ดังนั้นความหลากหลายของบุคคลที่เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการ จึงเอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ที่ต้องอาศัยความรู้ ความสามารถในด้านต่าง ๆ บุคคลที่ได้รับการคัดเลือกเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจึงมีความสำคัญต่อการจัดการศึกษา ดังนี้

ผู้แทนผู้ปกครอง เป็นผู้สะท้อนปัญหาและความต้องการด้านคุณภาพการศึกษาและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนทั้งในส่วนที่คาดหวังและสภาพที่เป็นจริง

ผู้แทนครู เป็นผู้ที่มีความชำนาญในสาขาวิชาชีพครูมีความสำคัญต่อการนำเสนอข้อมูลด้านกระบวนการเรียนรู้ ปัญหาและความต้องการการสนับสนุน

ผู้แทนองค์กรชุมชน เป็นผู้สะท้อนสภาพของปัญหาและความต้องการในการพัฒนาผู้เรียนซึ่งเป็นสมาชิกส่วนหนึ่งของชุมชน

ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นผู้สะท้อนสภาพปัญหาและความต้องการที่ครอบคลุมทั้งเขตพื้นที่บริการของสถานศึกษา และมีความสำคัญต่อสถานศึกษาอย่างยิ่งในเรื่องการขอรับการสนับสนุนทรัพยากรในการจัดการศึกษา และเป็นผู้เชื่อมโยงแผนพัฒนาการศึกษากับแผนพัฒนาท้องถิ่น

ผู้แทนศิษย์เก่าของสถานศึกษา เป็นผู้สะท้อนภาพของความรัก ความศรัทธา ความภาคภูมิใจต่อสถาบันการศึกษาที่ตนได้รับการศึกษา ช่วยจรรโลงคุณค่าสถาบันไปสู่ศิษย์รุ่นหลังให้ประสบความสำเร็จในการศึกษาเช่นกัน

ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์หรือผู้แทนองค์กรศาสนาอื่นในเขตพื้นที่ เป็นผู้นำเสนอและเติมเต็มข้อมูลด้านคุณธรรม จริยธรรมของศาสนาซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการจัดการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนเป็นคนดีของสังคม

ผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ในด้านต่าง ๆ ที่จะช่วยเสริมให้สถานศึกษาจัดการศึกษาได้ครอบคลุมในทุก ๆ ด้านอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งและมีการพัฒนาที่ยั่งยืน

ผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะกรรมการและเลขานุการซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของสถานศึกษาเป็นบุคคลสำคัญที่จะช่วยสะท้อนภาพการบริหารจัดการ สะท้อนความคิด เปิดโอกาสให้ผู้แทนแต่ละกลุ่มได้แสดงบทบาทอย่างเต็มที่ รวมทั้งการพิจารณานำมติ ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะจากที่ประชุมไปสู่การปฏิบัติ

ดังนั้นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจึงเป็นองค์คณะบุคคลในการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม จึงต้องอาศัยผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญในสาขาที่หลากหลายและเข้าใจการศึกษา มีความมุ่งมั่น มีเวลาที่จะอุทิศแรงกาย แรงใจ ที่จะพัฒนาสถานศึกษาของชุมชนให้มีคุณภาพ และได้มาตรฐานตามที่ชุมชน สังคมและประเทศชาติต้องการ ซึ่งจะส่งผลให้ชุมชน สังคมเข้มแข็ง และประเทศชาติก้าวหน้า

4. องค์ประกอบคุณสมบัติและจำนวนของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นองค์คณะบุคคลที่มีความสำคัญมากในการที่จะช่วยการบริหารจัดการศึกษาตามแนวการปฏิรูปการศึกษาซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องหรือผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียมาร่วมจัดการศึกษา ดังนั้นการคัดเลือกหรือการสรรหาจำเป็นจะต้องได้ตัวแทนของบุคคลที่จะมาเป็นคณะกรรมการจากผู้ที่มีความรู้ ความสามารถที่หลากหลายทั้งด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น การเสียสละเวลาให้กับการทำงานกับสถานศึกษา กระทรวงศึกษาธิการจึงกำหนดคุณสมบัติ หลักเกณฑ์ของคณะกรรมการ เพื่อให้จะได้บุคคลที่มีคุณสมบัติครบถ้วนตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติ ดังนี้

กฎกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วย กำหนดจำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์วิธีการสรรหา การเลือกประธานกรรมการและกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2546 (สำนักงานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน . 2547 : 8-10) กำหนดรายละเอียดไว้ดังนี้

4.1 องค์ประกอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย

4.1.1 ผู้แทนผู้ปกครอง หมายถึง บิดา มารดา หรือบิดาหรือมารดา ซึ่งเป็นผู้ใช้อำนาจปกครองหรือผู้ปกครองตามกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ของนักเรียนและหมายความรวมถึงบุคคลที่นักเรียนอยู่ด้วยเป็นประจำ หรือนักเรียนอยู่รับใช้งานจำนวน หนึ่งคน

4.1.2 ผู้แทนครู หมายถึง บุคลากรวิชาชีพซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการเรียนการสอนและการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ ในสถานศึกษาของรัฐ จำนวน หนึ่งคน

4.1.3 ผู้แทนองค์กรชุมชน หมายถึง ชุมชนหรือองค์กรที่มีประชาชนรวมตัวกันไม่น้อยกว่าสิบห้าคน เพื่อดำเนินกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมหรือชุมชนโดยส่วนรวมอย่างต่อเนื่องเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า หนึ่งปี มีผลงานที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับรอง และมีที่ตั้งแน่นอนอยู่ในท้องที่ตำบลหรือแขวงที่สถานศึกษาดังอยู่ จำนวน หนึ่งคน

4.1.4 ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง องค์กรบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์กรบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับการจัดตั้งตามกฎหมาย ซึ่งสถานศึกษาดังอยู่ จำนวน หนึ่งคน

4.1.5 ผู้แทนศิษย์เก่า หมายถึง ผู้ที่สถานศึกษารับรองว่าสำเร็จการศึกษาจากหรือเคยศึกษาในสถานศึกษาแห่งนั้น จำนวนหนึ่งคน

4.1.6 ผู้แทนพระภิกษุ และหรือผู้แทนองค์กรศาสนา หมายถึง พระภิกษุ หรือผู้แทนองค์กรศาสนาในพื้นที่ จำนวน หนึ่งรูป สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก และจำนวนสองรูป สำหรับสถานศึกษาขนาดใหญ่

4.1.7 ผู้ทรงคุณวุฒิ หมายถึง ผู้ที่มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ในด้านต่าง ๆ จำนวน หนึ่งคนสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน สองคนสำหรับสถานศึกษาขนาดใหญ่

4.2 คุณสมบัติของประธานกรรมการและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

4.2.1 มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์

4.2.2 ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย

4.2.3 ไม่เป็นคนไร้ความสามารถ หรือเสมือนไร้ความสามารถ

4.2.4 ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

4.2.5 ไม่เป็นคู่สัญญากับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษานั้น

จะเห็นว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นองค์กรระบอบคณาธิปไตยที่มาจากกลุ่มบุคคลที่หลากหลาย ซึ่งบุคคลดังกล่าวจะต้องมีความรู้ ความสามารถและมากด้วยประสบการณ์ เพื่อเสริมความเข้มแข็งในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยภายในประเทศ

พิมพา ตามี (2540 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา เรื่อง ความต้องการของผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอถ้อย จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า

1. ผู้ปกครองต้องการให้โรงเรียนวางแผนปรับปรุงเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปกครอง การปรับปรุงอาคารเรียน การเอาใจใส่ของครูและอาจารย์ใหญ่ วัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน การจัดกิจกรรมกีฬา การจัดสภาพแวดล้อม และต้องการมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นต่อการดำเนินงาน ร่วมเป็นคณะกรรมการ โรงเรียนร่วมกำหนดนโยบายและวางแผนการปฏิบัติงานประจำปีของโรงเรียนและร่วมประเมินผลการทำงานของโรงเรียน

2. ผู้ปกครองต้องการร่วมเป็นวิทยากรพิเศษ สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์การสอน แหล่งความรู้ สถานประกอบการ กิจกรรมแข่งขันทางวิชาการ และต้องการเยี่ยมชมการแสดงผลงานของนักเรียน ต้องการทราบความก้าวหน้าของนักเรียน ต้องการให้ครูแนะนำการสอนการบ้าน การสอนอ่าน การสอนเขียน การสอนเลขคณิต และชี้แจงเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลให้ผู้ปกครองเข้าใจ

3. ผู้ปกครองต้องการให้โรงเรียนปรับปรุงห้องน้ำ ก๊อกน้ำ การกำจัดขยะ การปลูกไม้ดอกไม้ประดับ ปรับปรุงสนามกีฬา สนามเด็กเล่นและถนนโรงเรียน โดยผู้ปกครองต้องการมีส่วนร่วมสนับสนุนด้านแรงงาน แสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะประสานงานให้ผู้อื่นมาช่วยร่วมบริจาคเงินและบริจาควัสดุ

4. ผู้ปกครองต้องการให้ครูเยี่ยมบ้านนักเรียนและติดต่อกับครูโดยตรง ต้องการร่วมประชุมปรึกษาหารือเกี่ยวกับความประพฤติของนักเรียน การปรับปรุง ระเบียบข้อปฏิบัติของโรงเรียน การลงโทษและการยกย่องนักเรียน

5. ผู้ปกครองต้องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมเกี่ยวกับอาหารกลางวัน งานประเพณี กิจกรรมกีฬา การดูแลสุขภาพอนามัยของนักเรียนและต้องการได้รับบริการเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชน การจัดกิจกรรมสร้างความสามัคคี การจัดการศึกษาผู้ใหญ่ การฝึกอบรมวิชาชีพการใช้วัสดุอุปกรณ์อาคารสถานที่ บริการด้านสุขภาพอนามัยและข่าวสารความรู้

วรรณวิไล วรวิทย์ (2540 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การมีส่วนร่วมของกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนในภาคกลาง พบว่า กรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียน โดยรวมและรายกิจกรรมอยู่ในระดับปานกลาง การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลกับตัวแปรต้น พบว่า กรรมการบริหารองค์การบริหาร

ส่วนตำบลที่มีอายุรายได้ ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในท้องถิ่น และระดับการศึกษาที่มาของการดำรงตำแหน่งและอาชีพแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมตต์ เมตต์การุญจิต (2541 : 87 - 88) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดนครราชสีมา พบว่า กรรมการมีส่วนร่วมในแต่ละด้านมากที่สุด ดังนี้

1. ด้านการวางแผน ได้แก่ การร่วมกำหนดความต้องการในการพัฒนาโรงเรียน
2. ด้านการจัดหาและจัดสรรทรัพยากร ได้แก่ การจัดหาเงิน และจัดหากำลังคน/แรงงานให้โรงเรียน
3. ด้านการประสานงาน ได้แก่ การประสานงานกับคนในท้องถิ่นและหน่วยงานของราชการ
4. ด้านการประเมินแผน/การปฏิบัติ ได้แก่ การร่วมประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบเมื่อผลการปฏิบัติงานเสร็จสิ้น

นอกจากนี้ยังพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับการเข้าไปร่วมประชุมแสดงความคิดเห็น ร่วมประสานงาน ร่วมบริจาคเงินและทรัพย์สิน ตลอดจนในด้านการเสียสละ แรงงาน และกล่าวอีกว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีภารกิจส่วนตัว และจะต้องประกอบอาชีพจึงมักไม่มีเวลาที่จะร่วมมือในกิจกรรมต่างๆ

สัมพันธ์ อุปลา (2541 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น ในส่วนของชุมชนโดยตรง พบว่า ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีส่วนร่วมในกิจการนักเรียนมากกว่าด้านอื่นๆ ปัญหาที่สำคัญ คือ ชุมชนเข้าใจว่าภารกิจจัดการศึกษาเป็นหน้าที่ของโรงเรียนเท่านั้น ข้อเสนอแนะที่สำคัญ คือ บุคลากรในโรงเรียนควรมีมุขยสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน และชุมชนควรมีส่วนร่วมรับรู้การตัดสินใจกำหนดนโยบายโรงเรียน และการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการโรงเรียนพบว่าอยู่ในระดับมาก โดยมีส่วนร่วมในเรื่องให้ความเห็นชอบต่อแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนมากกว่าด้านอื่นๆ ปัญหาที่สำคัญ คือ เมื่อมีการประชุมคณะกรรมการ โรงเรียนมักไม่แสดงความคิดเห็นส่วนใหญ่จะคล้อยตามประธานในที่ประชุม ข้อเสนอแนะที่สำคัญ คือ โรงเรียนต้องยอมรับในความสามารถในการตัดสินใจของคณะกรรมการโรงเรียนให้มากขึ้น

ธีรภัทร เจริญดี (2542 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา เรื่องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

เขตการศึกษา 11 พบว่า

1. ด้านงานวิชาการของโรงเรียน ผู้ปกครองมีการปฏิบัติในการมีส่วนร่วมในโรงเรียนในระดับปานกลาง และมีความคาดหวังที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในโรงเรียนในระดับมาก
2. ด้านงานบริหารของโรงเรียน ผู้ปกครองมีการปฏิบัติในการมีส่วนร่วมในโรงเรียนในระดับปานกลาง และมีความคาดหวังที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในโรงเรียนในระดับมาก
3. ด้านการพัฒนานักเรียน ผู้ปกครองมีการปฏิบัติในการมีส่วนร่วมในโรงเรียนในระดับปานกลาง และมีความคาดหวังที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในโรงเรียนในระดับมาก
4. ด้านการติดต่อสื่อสาร ผู้ปกครองมีการปฏิบัติในการมีส่วนร่วมในโรงเรียนในระดับปานกลาง และมีความคาดหวังที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในโรงเรียนในระดับมาก

นาวิ ยังยืน (2542 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาความต้องการของชุมชนในการมีส่วนร่วมบริหารจัดการศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาส่วนกลาง สหวิทยาเขตรัตน โกสินทร์ 1 โดยทำการศึกษาจากตัวแทนชุมชน ผู้ปกครองนักเรียน ผู้แทน องค์กรภาครัฐ ผู้แทนองค์กรเอกชน ผู้แทนสถานประกอบการ ผู้แทนสถาบันศาสนา ตัวแทนครู ผู้แทนสถาบันสังคมอื่นๆ และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานพบว่า ชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ส่วนกลาง สหวิทยาเขตรัตน โกสินทร์ 1 ต้องการมีส่วนร่วมบริหารจัดการศึกษาอยู่ในระดับมากทุกด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านการบริหารทั่วไป ด้านการบริหารงานบุคลากร ด้านงบประมาณ ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้แทนชุมชนต้องการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาอยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านการบริหารงานบุคลากร ด้านการบริหารทั่วไป และด้านงบประมาณ ตามลำดับ ส่วนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต้องการมีส่วนร่วมบริหารจัดการศึกษาอยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านการบริหารทั่วไป ด้านการบริหารงานบุคลากรและด้านงบประมาณ ตามลำดับ

ศิริกาญจน์ โกสุมภ์ (2542 : 61 - 70) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของชุมชนและโรงเรียนเพื่อการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า สิ่งที่สำคัญที่สุดที่เป็นสิ่งกำหนดกระบวนการและแบบแผนของการมีส่วนร่วมของชุมชนและโรงเรียนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ เงื่อนไขทางด้านบริบทของชุมชน เงื่อนไขด้านสภาพแวดล้อมของชุมชนและเงื่อนไขทางด้านโรงเรียนที่สำคัญคือ การกำหนดความหมายของการมีส่วนร่วมของชุมชนและโรงเรียนตรงกันระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการการศึกษาในชุมชน ซึ่งได้แก่ ผู้นำชุมชน ผู้บริหาร โรงเรียน และคณะกรรมการบริหารโรงเรียน คณะครูและผู้ปกครองนักเรียน

อัมพร เลิศณรงค์ (2545 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา เรื่อง ความต้องการและแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานของโรงเรียนประถมศึกษาสาธิตสถาบัน

ราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา โดยทำการศึกษาจากผู้ปกครองนักเรียน พบว่า ความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน คือ ด้านกิจการนักเรียน ด้านวิชาการ ด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และด้านบุคลากร ตามลำดับ

แนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหาร โรงเรียน พบว่า ด้านวิชาการ คือ ร่วมเป็นตัวแทนผู้ปกครองในระดับชั้น ด้านบุคลากรถือร่วมเป็นคณะกรรมการชมรมผู้ปกครอง ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน คือ ร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม คือ ร่วมให้ข้อมูลเมื่อพบปัญหา ด้านกิจการนักเรียน คือ ร่วมแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

สุจิตรา เรืองวุฒิชนะพีช (2545 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา ความต้องการและแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานของโรงเรียนอัสสัมชัญศึกษา โดยทำการจากผู้ปกครองนักเรียน พบว่า ความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหาร โรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ด้าน ได้แก่ ด้านกิจการนักเรียน และอยู่ในระดับปานกลาง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความสัมพันธ์ชุมชน ด้านสภาพแวดล้อมและบรรยากาศของโรงเรียน ด้านวิชาการ และด้านบุคลากร ตามลำดับ แนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองมากที่สุดในแต่ละด้าน ด้านวิชาการ คือ มีส่วนร่วมให้ข้อมูล ด้านบุคลากร คือ มีส่วนร่วมให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากร ด้านกิจการนักเรียน คือ มีส่วนร่วมให้ความร่วมมือสอดส่องดูแล ด้านสภาพแวดล้อมและบรรยากาศ คือ มีส่วนร่วมสอดส่องดูแล และให้ข้อมูลเมื่อพบปัญหา ด้านสัมพันธ์ชุมชน คือ มีส่วนร่วมบริจาคเงินเพื่อสนับสนุนกิจกรรมอันเป็นประโยชน์ต่อสังคม ส่วนผลการเปรียบเทียบความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหาร โรงเรียน โดยจำแนกตามระดับชั้น พบว่า ด้านวิชาการมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านอื่นๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ประสิทธิ์ คุจดา (2546 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา เรื่องการศึกษาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของครู โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสามัญศึกษา อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี โดยทำการศึกษาจากครู โรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน 5 งาน ได้แก่ งานธุรการ งานการเงิน และพัสดุ งานกิจการนักเรียน งานอาคารสถานที่ งานวิชาการ และงานบุคลากร อยู่ในระดับปานกลาง ครูเพศชายและครูเพศหญิงมีส่วนร่วมในการดำเนินงานไม่แตกต่างกัน และครูที่มีประสบการณ์มากและครูที่มีประสบการณ์น้อย มีส่วนร่วมในการดำเนินงานไม่แตกต่างกัน

2. งานวิจัยต่างประเทศ

วิทเทคเคอร์ (Whitaker 1987 : 66 - 67) ได้ศึกษาทัศนคติของผู้ปกครองและผู้บริหารที่มีต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนของโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในเมืองเกี่ยวกับการวินิจฉัย สั่งการหรือการตัดสินใจด้านการศึกษา พบว่า ผู้ปกครองไม่มีความสะดวกในการรับข้อมูล หรือประกาศเกี่ยวกับโรงเรียนเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการมีส่วนร่วมในเรื่องนโยบายการตัดสินใจทางการศึกษา ส่วนผู้บริหารเห็นว่าผู้ปกครองมีบทบาทสำคัญต่อโรงเรียนในการมีส่วนร่วมในการปรับปรุงโรงเรียน และบุคลากรในโรงเรียนควรตระหนักและจัดโครงการให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วม

คูมัส (Dumas 1991 : Abstract) ได้ศึกษาแนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติกับการทำงานร่วมกัน การติดต่อสื่อสารและความร่วมมือระหว่างครูกับผู้ปกครอง สรุปได้ว่า ถึงแม้ว่าระดับการติดต่อสื่อสารกับผู้ปกครอง และระดับการปฏิบัติของผู้ปกครองจะช่วยให้เด็กมีความสามารถในการอ่านที่เพิ่มขึ้น แต่การให้ความรู้ผู้ปกครองก็เป็นสิ่งที่ช่วยให้หลักสูตรการเรียนการสอนประสบผลสำเร็จได้

ซาโพสกา (Shaposka 1997 : 101 - 120) ทำการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมในชุมชน สถานภาพทางเศรษฐกิจ และคุณภาพชีวิตใน โรงเรียน กรณีศึกษาในกลุ่มโรงเรียนในส่วนการศึกษา โมนแวลลี โดยศึกษาชุมชนที่มีโรงเรียน 4 ชุมชน อันมีลักษณะพิเศษ คือ 1) ชุมชนที่มีสภาพทางเศรษฐกิจอยู่ในระดับดี และมีความร่วมมือจากชุมชนสูง 2) ชุมชนที่มีสภาพทางเศรษฐกิจสูงแต่ความร่วมมือจากชุมชนต่ำ 3) สภาพทางเศรษฐกิจต่ำแต่ความร่วมมือทางสังคมสูง 4) สภาพทางเศรษฐกิจและความร่วมมือทางสังคมต่ำ

ผลการศึกษา พบว่า โครงสร้างทางครอบครัว สถานะทางเศรษฐกิจและเชื้อชาติ อาจจะสะท้อนให้เห็นถึงระดับความร่วมมือของชุมชนที่มีให้โรงเรียน โดยมีลักษณะที่เด่นชัด คือ กลุ่มโรงเรียนที่มีคุณภาพชีวิตในโรงเรียนสูงจะมีความร่วมมือต่อชุมชนน้อยแต่กลุ่มโรงเรียนที่มีคุณภาพชีวิตในโรงเรียนต่ำจะมีความร่วมมือต่อชุมชนสูง ลักษณะดังกล่าว คือ 1) ความสัมพันธ์ในทางบวกกับชุมชน 2) มีความร่วมมือภาคเอกชนที่มีอิทธิพลต่อบรรยากาศ และคุณภาพทางการศึกษาของโรงเรียน รวมทั้งจัดหาบุคลากรและงบประมาณให้กลุ่มโรงเรียนด้วย 3) มีความกระตือรือร้นในการเรียนการสอน 4) มีคณะกรรมการโรงเรียนที่มีความคล่องแคล่วฉับไว

วารสารการศึกษา และประชาธิปไตย (Education and Democracy. 2000. March 27 - April 2000) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชน พบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนในด้านการศึกษา เน้นรัฐบาลจะต้องดำเนินการ และจัดการโรงเรียนกับชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีองค์ประกอบ คือ มีครูผู้สอนที่เหมาะสม ชุมชนเป็นแหล่งเรียนรู้ การใช้หลักสูตรท้องถิ่น และส่งเสริมให้มีคณะกรรมการบริหารโรงเรียน

เดวิด ไวส์ (David Wiles.760 <http://www.Albany.Edu/~akw42/52-human-rel.html>)

ได้ศึกษายุคแห่งความสัมพันธ์ของมนุษย์ในสมัยก่อนช่วงที่มีแรงกดดันเกี่ยวกับการศึกษา การจัดการศึกษามีแนวคิดที่แตกต่างกัน 4 ประการ คือ ทฤษฎีแรงจูงใจ การศึกษาการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อม การจัดการบริหารและการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

สรุป การมีส่วนร่วมของชุมชน โรงเรียนมีความตระหนักและคาดหวัง โดยจัดโครงการกิจกรรมต่างๆ ให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม พบว่า ผู้ปกครองไม่มีความสะดวกในการรับข้อมูล ส่วนการมีส่วนร่วมในชุมชนสถานภาพทางเศรษฐกิจ กลุ่มโรงเรียนที่มีคุณภาพชีวิตในโรงเรียนสูง จะมีการร่วมมือต่อชุมชนน้อย แต่โรงเรียนที่มีคุณภาพชีวิตในโรงเรียนต่ำจะมีความร่วมมือต่อชุมชนสูง สำหรับการร่วมมือของชุมชนด้านการศึกษา รัฐบาลต้องดำเนินการจัดการโรงเรียนกับชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ คือ มีครูผู้สอนที่เหมาะสม ชุมชนเป็นแหล่งเรียนรู้ และคณะกรรมการบริหารโรงเรียน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาระดับและแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนของครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนวัดนราภิรมย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มบริหารวิชาการ กลุ่มบริหารงบประมาณ กลุ่มบริหารงานบุคคล และกลุ่มบริหารทั่วไป ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากร
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนวัดนราภิรมย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 ประกอบด้วยครู 15 คน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 15 คน รวม 30 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โครงสร้างของแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน รายละเอียดในแบบสอบถามแต่ละตอนมีดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศและประสบการณ์ปฏิบัติงานของครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนวัดนราภิรมย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 มีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating scale) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยแบ่งการบริหารเป็น 4 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มบริหารวิชาการ
2. กลุ่มบริหารงบประมาณ
3. กลุ่มบริหารงานบุคคล
4. กลุ่มบริหารทั่วไป

โดยมีเกณฑ์การให้ระดับค่าคะแนนระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน ดังนี้

5 หมายถึง	มีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด
4 หมายถึง	มีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนอยู่ในระดับมาก
3 หมายถึง	มีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง
2 หมายถึง	มีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนอยู่ในระดับน้อย
1 หมายถึง	มีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การแปลความหมายของคะแนน การให้คะแนนเป็นการวิเคราะห์เพื่อที่จะได้พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนวัดนคราภิรมย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 อยู่ในระดับใด โดยใช้คะแนนเฉลี่ยเป็นตัวชี้วัด โดยกำหนดเกณฑ์การแปลผล ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว 2535 : 23-24)

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00	หมายถึง	มีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50	หมายถึง	มีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50	หมายถึง	มีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50	หมายถึง	มีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50	หมายถึง	มีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนวัดนคราภิรมย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบมากกว่า 1 ข้อ

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ และวิธีหาคุณภาพของเครื่องมือ

ในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎี และทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการบริหารโรงเรียน การมีส่วนร่วมและแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนวัดนคราภิรมย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 จากเอกสารทางวิชาการ
2. กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะตามเอกสารและงานวิจัยที่ศึกษาค้นคว้าเพื่อเป็นกรอบกำหนดการสร้างแบบสอบถาม
3. สร้างแบบสอบถามตามตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยให้ครอบคลุมทั้ง 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มบริหารวิชาการ กลุ่มบริหารงบประมาณ กลุ่มบริหารงานบุคคล และกลุ่มบริหารทั่วไป โดยใช้

ข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนนิยามศัพท์เฉพาะเป็นกรอบกำหนดและวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4. นำแบบสอบถามที่ได้ไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบและให้คำแนะนำต่าง ๆ และนำมาปรับปรุงเพื่อเป็นแบบสอบถามมีความชัดเจน ถูกต้อง สมบูรณ์ และตรงตามวัตถุประสงค์มากที่สุด

5. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับบุคคลที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง โรงเรียนวัดบางพระ จำนวน 15 คนและโรงเรียนบ้านบางประแดง จำนวน 15 คน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 รวม 30 คน แล้วนำแบบสอบถามมาหาคุณภาพของเครื่องมือ ด้านความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient, Alpha Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98

6. นำแบบสอบถามที่หาความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่นแล้วไปดำเนินการจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ขออนุญาตจากมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาถึงผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนวัดนคราภิรมย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำภาคนิพนธ์

2. การเก็บข้อมูลครั้งนี้ ได้กำหนดการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการขอความร่วมมือจากครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนวัดนคราภิรมย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 ใช้ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลภายใน 1 สัปดาห์ และได้รับแบบสอบถามกลับคืน จำนวน 30 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

3. นำแบบสอบถามมาตรวจสอบให้คะแนนตามน้ำหนักแต่ละข้อ เพื่อนำไปวิเคราะห์โดยวิธีทางสถิติด้วยการคำนวณทางคอมพิวเตอร์

การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้ค่าร้อยละ

2. วิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนวัดนคราภิรมย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย (μ) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)

3. วิเคราะห์แนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนของครูและคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนวัดนราภิรมย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2
ค่าความถี่และร้อยละ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในบทนี้เป็นการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมด จำนวน 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนวัดนคราภิรมย์

ตอนที่ 3 แนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนวัดนคราภิรมย์

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ตัวแปร เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง และประสบการณ์ทำงาน รายละเอียดดังตารางที่ 4

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป		จำนวน	ร้อยละ
เพศ	ชาย	18	60.00
	หญิง	12	40.00
	รวม	30	100.00
อายุ	ต่ำกว่า 30 ปี	2	6.67
	30 - 39 ปี	2	6.67
	40 - 49 ปี	5	16.66
	50 - 59 ปี	21	70.00
	รวม	30	100.00
วุฒิการศึกษาสูงสุด	ต่ำกว่าปริญญาตรี	16	53.34
	ปริญญาตรี	13	43.33
	ปริญญาโท	1	3.33
	รวม	30	100.00

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป		จำนวน	ร้อยละ
ตำแหน่ง	ครู	14	46.67
	ผู้บริหารสถานศึกษา	1	3.33
	คณะกรรมการสถานศึกษา	15	50.00
	รวม	30	100.00
ประสบการณ์ ทำงาน	ประสบการณ์ต่ำกว่า 15 ปี	17	56.67
	ประสบการณ์ 15 ปีขึ้นไป	13	43.33
	รวม	30	100.00

จากตารางที่ 2 พบว่าครูที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชายร้อยละ 60.00 อายุระหว่าง 50-59 ปี ร้อยละ 70.00 วุฒิการศึกษาสูงสุดอยู่ในระดับต่ำกว่าปริญญาตรีร้อยละ 53.34 ผู้ตอบเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานร้อยละ 50.00 และมีประสบการณ์ในการทำงาน ประสบการณ์ ต่ำกว่า 15 ปีขึ้นไป ร้อยละ 56.67

ตอนที่ 2 ระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนวัดนราภิรมย์

ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนวัดนราภิรมย์ โดยภาพรวมเป็นรายกลุ่ม ซึ่งประกอบด้วยกลุ่มบริหารวิชาการ กลุ่มบริหารงบประมาณ กลุ่มบริหารงานบุคคล และกลุ่มบริหารทั่วไป ดังตารางที่ 3-7

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามรายด้านและภาพรวม

การบริหารโรงเรียน	μ	σ	ระดับการมีส่วนร่วม
1. กลุ่มบริหารวิชาการ	4.53	0.57	มากที่สุด
2. กลุ่มบริหารงบประมาณ	4.50	0.60	มาก
3. กลุ่มบริหารงานบุคคล	4.51	0.58	มากที่สุด
4. กลุ่มบริหารทั่วไป	4.58	0.57	มากที่สุด
รวมทุกด้าน	4.53	0.58	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 เมื่อพิจารณาการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนวัดนราภิรมย์ ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.53$) เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่ม พบว่า การมีส่วนร่วมของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มบริหารงานวิชาการ ($\mu = 4.53$) กลุ่มบริหารงานบุคคล ($\mu = 4.51$) กลุ่มบริหารทั่วไป ($\mu = 4.58$) และระดับมากได้แก่กลุ่มบริหารงบประมาณ ($\mu = 4.50$)

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนของครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มบริหารวิชาการ

การบริหารวิชาการ	μ	σ	ระดับการมีส่วนร่วม
1. จัดทำแผนงานและโครงการข้อมูลสารสนเทศของกลุ่มสาระการเรียนรู้	4.93	0.37	มากที่สุด
2. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ และสื่อนวัตกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.83	0.38	มากที่สุด
3. ศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544	4.63	0.62	มากที่สุด
4. จัดทำโครงสร้างหลักสูตรในกลุ่มสาระการเรียนรู้	4.37	0.62	มาก
5. จัดทำแผนการวัดผลและประเมินผลรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา	4.23	0.57	มาก
6. พัฒนาเครื่องมือวัดผล และประเมินผลให้ได้มาตรฐาน	4.20	0.56	มาก
7. ศึกษาวิเคราะห์วิจัยการบริหารจัดการในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.23	0.63	มาก
8. จัดทำแผนและโครงการสนับสนุนและส่งเสริมวิเคราะห์วิจัยพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้	4.47	0.69	มาก
9. จัดทำสื่อและพัฒนาสื่อเพื่อใช้ในการเรียนการสอน	4.57	0.63	มากที่สุด
10. จัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน	4.77	0.50	มากที่สุด
11. จัดทำแผนงานและโครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้	4.77	0.43	มากที่สุด
12. ส่งเสริมให้นักเรียนใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน	4.70	0.54	มากที่สุด
13. เป็นผู้ให้การนิเทศเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน	4.37	0.67	มาก
14. นิเทศแลกเปลี่ยนการเรียนรู้และประสบการณ์	4.30	0.70	มาก
รวม	4.53	0.57	มากที่สุด

จากตารางที่ 4 เมื่อพิจารณาภาพรวมของระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนวัดนคราภิรมย์ กลุ่มบริหารวิชาการ พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.53$) เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อรายการ พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนวัดนคราภิรมย์ อยู่ในระดับมากที่สุด 7 ข้อรายการและอยู่ในระดับมาก 7 ข้อรายการ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยระดับสูงสุด คือ จัดทำแผนงานและโครงการข้อมูลสารสนเทศของกลุ่มสาระการเรียนรู้ ($\mu = 4.93$) รองลงมาคือ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ และสื่อนวัตกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\mu = 4.83$) และจัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนและจัดทำแผนงานและโครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ($\mu = 4.77$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ พัฒนาเครื่องมือวัดผล และประเมินผลให้ได้มาตรฐาน ($\mu = 4.20$)

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนของครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มบริหารงบประมาณ

การบริหารงบประมาณ	μ	σ	ระดับการมีส่วนร่วม
1. ศึกษาวิเคราะห์กิจกรรมและภาระงาน โครงการและแผนปฏิบัติราชการ 1 ปี	4.37	0.62	มาก
2. สำรวจข้อมูลนักเรียนที่มีความต้องการได้รับการสนับสนุนทุนการศึกษา	4.51	0.51	มากที่สุด
3. ศึกษาวิเคราะห์แหล่งวิทยากร บุคคล หน่วยงานองค์กรและศักยภาพท้องถิ่น	4.43	0.73	มาก
4. จัดแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาและจัดทะเบียนควบคุม	4.23	0.78	มาก
5. ระดมทรัพยากรการศึกษาและทุนการศึกษา	4.50	0.58	มาก
6. วางระบบการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ	4.50	0.58	มาก
7. จัดวางระบบโครงสร้างองค์กรเพื่อรองรับการจัดระบบประกันคุณภาพ	4.40	0.68	มาก
8. จัดวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.43	0.63	มาก
9. จัดทำรายงานประเมินตนเอง (SAR) และรายงานประจำปี	4.83	0.46	มากที่สุด
10. ประเมินผล และรายงานผลการปฏิบัติงานต่อผู้อำนวยการสถานศึกษา	4.83	0.46	มากที่สุด
รวม	4.50	0.60	มาก

จากตารางที่ 5 เมื่อพิจารณาภาพรวมของระดับการมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนวัดนคราภิรมย์อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.50$) เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อรายการพบว่าระดับการมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนวัดนคราภิรมย์อยู่ในระดับมากที่สุด 3 ข้อรายการและอยู่ในระดับมาก 7 ข้อรายการ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยระดับสูงสุดคือ จัดทำรายงานประเมินตนเอง (SAR) และรายงานประจำปีประเมินผล และรายงานผลการปฏิบัติงานต่อผู้อำนวยการสถานศึกษา ($\mu = 4.83$) รองลงมาคือสำรวจข้อมูลนักเรียนที่มีความต้องการได้รับการสนับสนุนทุนการศึกษา ($\mu = 4.51$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ จัดแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาและจัดทะเบียนควบคุม ($\mu = 4.23$)

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนของครู
และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มบริหารงานบุคคล

การบริหารงานบุคคล	μ	σ	ระดับ การมีส่วนร่วม
1. ส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียน ได้มีส่วนร่วมในการ จัดกิจกรรมอย่างหลากหลาย	4.57	0.57	มากที่สุด
2. จัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับประเพณีศาสนา และวัน สำคัญของชาติ	4.70	0.54	มากที่สุด
3. จัดทำแผนงานและ โครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.83	0.38	มากที่สุด
4. พัฒนาระบบการป้องกันและช่วยเหลือนักเรียน อย่างมีคุณภาพ	4.83	0.38	มากที่สุด
5. จัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรม นักเรียน	4.60	0.56	มากที่สุด
6. จัดกิจกรรมพัฒนาความประพฤติและระเบียบวินัย ของนักเรียน	4.60	0.56	มากที่สุด
7. จัดโครงการส่งเสริมศักยภาพนักเรียนตามระบอบ ประชาธิปไตย	4.33	0.71	มาก
8. เลือกตั้งคณะกรรมการนักเรียน และประธาน นักเรียน	4.47	0.68	มาก
9. จัดทำแผนงานและ โครงการงานระดับชั้นและ ครูที่ปรึกษาแนะนำ	4.47	0.68	มาก
10. ควบคุมดูแลนักเรียนในระดับชั้นในการทำกิจกรรม หน้าเสาธง	4.43	0.68	มาก
11. จัดกิจกรรมรณรงค์ ป้องกัน และแก้ไขปัญหา สารเสพติด เฮคส์ และอบายมุข	4.40	0.70	มาก

ตารางที่ 6 (ต่อ)

การบริหารงานบุคคล	μ	σ	ระดับ การมีส่วนร่วม
12. ศึกษาสภาพปัญหารวบรวมข้อมูลติดตามรายงานผลเป็นรายกรณี	4.30	0.60	มาก
13. วิเคราะห์ปัญหา สาเหตุความประพฤติน่าไม่พึงประสงค์ของนักเรียน	4.33	0.60	มาก
14. ประสานกับผู้ปกครอง ครูที่ปรึกษา ครูแนะแนว ในการแก้ปัญหาของนักเรียน	4.40	0.62	มาก
15. กำหนดแผนโครงการหรือกิจกรรมเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเครือข่ายการศึกษา	4.40	0.50	มาก
16. สนับสนุนทางวิชาการแก่เครือข่ายการศึกษาของสถานศึกษา	4.50	0.57	มาก
รวม	4.51	0.58	มากที่สุด

จากตารางที่ 6 เมื่อพิจารณาภาพรวมของระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนวัดนคราภิรมย์ กลุ่มบริหารงานบุคคล พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.51$) เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อรายการ พบว่า ระดับการมีส่วนร่วม ในการบริหารโรงเรียนของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนวัดนคราภิรมย์อยู่ในระดับมากที่สุด 6 ข้อรายการ และอยู่ในระดับมาก 10 ข้อรายการ ข้อที่ค่าเฉลี่ยระดับสูงสุดคือ จัดทำแผนงานและโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและพัฒนากระบวนการป้องกันและช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีคุณภาพ ($\mu = 4.83$) รองลงมาคือ จัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับประเพณีศาสนา และวันสำคัญของชาติ ($\mu = 4.70$) และจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนและจัดกิจกรรมพัฒนาความประพฤติและระเบียบวินัยของนักเรียน ($\mu = 4.60$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ศึกษาสภาพปัญหารวบรวมข้อมูลติดตามรายงานผลเป็นรายกรณี ($\mu = 4.30$)

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มบริหารทั่วไป

การบริหารทั่วไป	μ	σ	ระดับการมีส่วนร่วม
1. วางแผนการดำเนินงาน อาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมสอดคล้องกับนโยบายโรงเรียน	4.50	0.63	มาก
2. การมีส่วนร่วมในการควบคุม ดูแล บำรุงรักษา อาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม	4.60	0.62	มากที่สุด
3. แจ้งข่าวสารประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรและผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบ	4.60	0.73	มากที่สุด
4. จัดป้ายนิเทศประชาสัมพันธ์กิจกรรมของกลุ่มสาระและกิจกรรมอื่น ๆ	4.37	0.72	มาก
5. รับผิดชอบดูแลการใช้รถยนต์ราชการ	4.30	0.62	มาก
6. ประเมินผลและรายงานการปฏิบัติงานการใช้รถยนต์ราชการ	4.43	0.63	มาก
7. ให้ความรู้และรณรงค์ด้านสาธารณสุขภัยจากสารเสพติด	4.60	0.50	มากที่สุด
8. เข้าร่วมกิจกรรมกับวัด ชุมชน และหน่วยงานราชการ	4.90	0.31	มากที่สุด
9. พัฒนาชุมชน และกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาและวันสำคัญอื่น ๆ	4.63	0.56	มากที่สุด
10. สร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนและองค์กรต่าง ๆ	4.83	0.38	มากที่สุด
รวม	4.58	0.57	มากที่สุด

จากตารางที่ 7 เมื่อพิจารณาภาพรวมของระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนวัดนคราภิรมย์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.58$) เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อรายการพบว่าระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนวัดนคราภิรมย์ อยู่ในระดับมากที่สุด 6 ข้อ รายการ และอยู่ในระดับมาก 4 ข้อรายการ ข้อที่ค่าเฉลี่ยระดับสูงสุด คือ เข้าร่วมกิจกรรมกับวัด ชุมชน และหน่วยงานราชการ ($\mu=4.90$) รองลงมาคือสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนและองค์กรต่าง ๆ ($\mu=4.83$) และพัฒนาชุมชน และกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาและวันสำคัญอื่น ๆ ($\mu=4.63$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ รับผิดชอบดูแลการใช้รถยนต์ราชการ ($\mu=4.30$)

ตอนที่ 3 แนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนวัดนราภิรมย์

ผลการวิเคราะห์แนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนวัดนราภิรมย์ ในแต่ละกลุ่ม ซึ่งประกอบด้วย กลุ่มบริหารวิชาการ กลุ่มบริหารงบประมาณ กลุ่มบริหารงานบุคคล และกลุ่มบริหารทั่วไป รายละเอียด ดังตารางที่ 8 - 11

ตารางที่ 8 จำนวนร้อยละของแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มบริหารวิชาการ

แนวทางการมีส่วนร่วม	จำนวน	ร้อยละ
1. จัดทำวัดผลประเมินผลรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา	15	50.00
2. การจัดทำสื่อและพัฒนาสื่อเพื่อใช้ในการเรียนการสอน	16	53.33
3. การนิเทศเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน	19	63.33
4. จัดทำแผนงานและโครงการข้อมูลสารสนเทศของกลุ่มสาระการเรียนรู้	20	66.67
5. ศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544	23	76.67
6. สำนวจการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน	21	70.00
7. เผยแพร่เอกสารความรู้เกี่ยวกับงานวิจัยแก่ครู องค์กรหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสถาบันอื่น ๆ	19	63.33

จากตารางที่ 8 พบว่า แนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนวัดนราภิรมย์ กลุ่มบริหารวิชาการมากที่สุด คือ ศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 (ร้อยละ 76.67) รองลงมาคือ สำนวจการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน (ร้อยละ 70.00) และจัดทำแผนงานและโครงการข้อมูลสารสนเทศของกลุ่มสาระการเรียนรู้ (ร้อยละ 66.67) ตามลำดับ

ตารางที่ 9 จำนวนร้อยละของแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนของครูและ
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มบริหารงบประมาณ

แนวทางการมีส่วนร่วม	จำนวน	ร้อยละ
1. สำรวจข้อมูลนักเรียนที่มีความต้องการได้รับการสนับสนุน ทุนการศึกษา	17	56.67
2. จัดทำรายงานประเมินตนเอง (SAR) และรายงานประจำปี	24	80.00
3. วางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	23	76.67
4. วางระบบการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ	16	53.33
5. ประเมินผลและรายงานการปฏิบัติงานต่อผู้อำนวยการ สถานศึกษา	22	73.33
6. ศึกษาวิเคราะห์แหล่งทรัพยากร บุคคล หน่วยงาน องค์กร และศักยภาพท้องถิ่น	20	66.67
7. จัดทำแผนระดมทรัพยากรทางการศึกษาและทุนการศึกษา	20	66.67

จากตารางที่ 9 พบว่า แนวทางมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนของครูและ
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนวัดนคราภิรมย์ กลุ่มบริหารงบประมาณมากที่สุด คือ
ร่วมจัดทำรายงานประเมินตนเอง (SAR) และรายงานประจำปี (ร้อยละ 80.00) รองลงมาคือ
ร่วมวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา (ร้อยละ 76.67) และร่วมประเมินผลและรายงานการ
ปฏิบัติงานต่อผู้อำนวยการสถานศึกษา (ร้อยละ 73.33)

ตารางที่ 10 จำนวนร้อยละของแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของครูและ
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มบริหารงานบุคคล

แนวทางการมีส่วนร่วม	จำนวน	ร้อยละ
1. จัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรม นักเรียน	26	86.67
2. ประสานกับผู้ปกครอง ครูที่ปรึกษา อาจารย์แนะแนว ในการ แก้ปัญหา นักเรียน	22	73.33
3. ส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม อย่างหลากหลาย	25	83.33
4. จัดทำแผนงานและโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	27	90.00
5. เลือกตั้งคณะกรรมการนักเรียนและประธานนักเรียน	21	70.00
6. จัดกิจกรรมรณรงค์ป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติด เอดส์ และอบายมุข	19	63.33
7. จัดทำแผนงานและโครงการงานระดับชั้น และครูที่ปรึกษา	16	53.33

จากตารางที่ 10 พบว่าแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของครูและ
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนวัดนคราภิรมย์ กลุ่มบริหารงานบุคคลมากที่สุด คือ
ร่วมจัดทำแผนงานและโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (ร้อยละ 90.00) รองลงมาคือ ร่วม
จัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรม นักเรียน (ร้อยละ 86.67) และร่วมส่งเสริม
สนับสนุนให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมอย่างหลากหลาย (ร้อยละ 83.33)
ตามลำดับ

ตารางที่ 11 จำนวนร้อยละของแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มบริหารทั่วไป

แนวทางการมีส่วนร่วม	จำนวน	ร้อยละ
1. สร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนและองค์กรต่าง ๆ	29	96.67
2. จัดป๋ายนิเทศประชาสัมพันธ์กิจกรรมของกลุ่มสาระฯ	24	80.00
3. มีส่วนร่วมในการควบคุมดูแลรักษาอาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อม	25	83.33
4. กิจกรรมกับวัด ชุมชน และหน่วยงานราชการ	23	76.67
5. แจ้งข่าวสารประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรและผู้เกี่ยวข้องได้ทราบ	16	53.33
6. วางแผนดำเนินงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมให้สอดคล้องกับนโยบายโรงเรียน	26	86.67
7. รับผิดชอบ ดูแลการใช้รถยนต์ราชการ	9	30.00

จากตารางที่ 11 พบว่า แนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนวัดนคราภิรมย์ กลุ่มบริหารทั่วไปมากที่สุด คือ สร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนและองค์กรต่าง ๆ (ร้อยละ 96.67) รองลงมาคือ วางแผนดำเนินงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมให้สอดคล้องกับนโยบายโรงเรียน (ร้อยละ 86.67) และมีส่วนร่วมในการควบคุมดูแลรักษาอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม (ร้อยละ 83.33) ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง แนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนวัดนราภิรมย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนวัดนราภิรมย์ใน 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มบริหารวิชาการ กลุ่มบริหารงบประมาณ กลุ่มบริหารงานบุคคล และกลุ่มบริหารทั่วไป และเพื่อศึกษาแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนวัดนราภิรมย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนวัดนราภิรมย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 ประกอบด้วยครู 15 คน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 15 คน รวม 30 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนวัดนราภิรมย์ แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไป ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนวัดนราภิรมย์ มีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่าลำดับจำนวน 50 ข้อ ประกอบด้วย 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มบริหารวิชาการ กลุ่มบริหารงบประมาณ กลุ่มบริหารงานบุคคล และกลุ่มบริหารทั่วไป และตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเลือกตอบเกี่ยวกับความคิดเห็น และข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนวัดนราภิรมย์ แบบสอบถามนี้ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือและหาค่าความเชื่อมั่น ได้เท่ากับ 0.98

สรุปผลการวิจัย

ระดับการมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนวัดนราภิรมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่ม พบว่าระดับการมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนวัดนราภิรมย์อยู่ในระดับมากที่สุด 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มบริหารวิชาการ กลุ่มบริหารงานบุคคลและกลุ่มบริหารทั่วไปและอยู่ในระดับมากที่สุดได้แก่กลุ่มบริหารงบประมาณ

สำหรับแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนวัดนราภิรมย์ มากที่สุดในแต่ละด้าน พบว่า กลุ่มบริหารวิชาการ คือ มีส่วนร่วมศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 กลุ่มบริหารงบประมาณ คือ มีส่วนร่วมจัดทำรายงานประเมินตนเอง (SAR) และรายงานประจำปี กลุ่มบริหารงานบุคคล คือ มีส่วนร่วมจัดทำแผนงานและโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน กลุ่มบริหารทั่วไป คือ มีส่วนร่วมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนและองค์กรต่าง ๆ

1. การมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนวัดนราภิรมย์ เป็นรายกลุ่ม สรุปได้ดังนี้

1.1 กลุ่มบริหารวิชาการ

การมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนวัดนราภิรมย์ กลุ่มบริหารวิชาการ โดยภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อรายการ พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนวัดนราภิรมย์ อยู่ในระดับมากที่สุด 7 ข้อรายการ อยู่ในระดับมาก 7 ข้อรายการ ข้อที่ครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ มีส่วนร่วมจัดทำแผนงานและโครงการข้อมูลสารสนเทศของกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีส่วนร่วมส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ และสื่อนวัตกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และมีส่วนร่วมจัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนและจัดทำแผนงานและโครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ พัฒนาเครื่องมือวัดผล และประเมินผลให้ได้มาตรฐาน

1.2 กลุ่มบริหารงบประมาณ

การมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนวัดนราภิรมย์ กลุ่มบริหารงบประมาณ โดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อรายการ พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนวัดนราภิรมย์ อยู่ในระดับมากที่สุด 3 ข้อรายการ

และอยู่ในระดับมาก 7 ข้อรายการ ข้อที่ครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ มีส่วนร่วมจัดทำรายงานประเมินตนเอง (SAR) และรายงานประจำปี ประเมินผล มีส่วนร่วมรายงานผลการปฏิบัติงานต่อผู้อำนวยการสถานศึกษา และมีส่วนร่วมสำรวจข้อมูลนักเรียนที่มีความต้องการได้รับการสนับสนุนทุนการศึกษาตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ จัดแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาและจัดทะเบียนควบคุม

1.3 กลุ่มบริหารงานบุคคล

การมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนวัดนคราภิรมย์ กลุ่มบริหารงานบุคคล โดยภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อรายการ พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนวัดนคราภิรมย์อยู่ในระดับมากที่สุด 6 ข้อรายการ และอยู่ในระดับมาก 10 ข้อรายการ ข้อรายการที่ครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนวัดนคราภิรมย์ มีส่วนร่วมมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ มีส่วนร่วมจัดทำแผนงานและโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีส่วนร่วมพัฒนากระบวนการป้องกันและช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีคุณภาพ และมีส่วนร่วมจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับประเพณีศาสนา และวันสำคัญของชาติตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ศึกษาสภาพปัญหารวบรวมข้อมูลคิดตามรายงานผลเป็นรายกรณี

1.4 กลุ่มบริหารทั่วไป

การมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนวัดนคราภิรมย์ กลุ่มบริหารทั่วไป โดยภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อรายการ พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนวัดนคราภิรมย์อยู่ในระดับมากที่สุด 6 ข้อรายการ และอยู่ในระดับมาก 4 ข้อรายการ ข้อที่ครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนวัดนคราภิรมย์มีส่วนร่วมมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ มีส่วนร่วมเข้าร่วมกิจกรรมกับวัด ชุมชน และหน่วยงานราชการ มีส่วนร่วมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนและองค์กรต่าง ๆ และมีส่วนร่วมพัฒนาชุมชน และกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาและวันสำคัญอื่น ๆ ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ รับผิดชอบดูแลการใช้รถยนต์ราชการ

2. แนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนวัดนคราภิรมย์เป็นรายกลุ่มสรุปได้ดังนี้

2.1 กลุ่มบริหารวิชาการ

แนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนวัดนราภิรมย์ กลุ่มบริหารวิชาการ มากที่สุด คือ ศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 รองลงมาคือ สำรวจการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน และจัดทำแผนงานและโครงการข้อมูลสารสนเทศของกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามลำดับ

2.2 กลุ่มบริหารงบประมาณ

แนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนวัดนราภิรมย์ กลุ่มบริหารงบประมาณมากที่สุด คือ ร่วมจัดทำรายงานประเมินตนเอง (SAR) และรายงานประจำปี รองลงมาคือ ร่วมวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และร่วมประเมินผลและรายงานการปฏิบัติงานต่อผู้อำนวยการสถานศึกษาตามลำดับ

2.3 กลุ่มบริหารงานบุคคล

แนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนวัดนราภิรมย์ กลุ่มบริหารงานบุคคลมากที่สุด คือ ร่วมจัดทำแผนงานและโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน รองลงมาคือ ร่วมจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรม นักเรียน และร่วมส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมอย่างหลากหลายตามลำดับ

2.4 กลุ่มบริหารงานทั่วไป

แนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนวัดนราภิรมย์ กลุ่มบริหารทั่วไปมากที่สุด คือ สร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนและองค์กรต่าง ๆ รองลงมาคือ วางแผนดำเนินงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมให้สอดคล้องกับนโยบายโรงเรียน และมีส่วนร่วมในการควบคุมดูแลรักษาอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนวัดนราภิรมย์ มีประเด็นที่น่าสนใจอภิปราย ดังนี้

ระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนวัดนราภิรมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่าระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ของโรงเรียนวัดนราภิรมย์อยู่ในระดับมากที่สุด 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มบริหารวิชาการ กลุ่มบริหารงานบุคคลและกลุ่มบริหารทั่วไป ที่เป็นเช่นนี้เพราะโรงเรียนเปิดโอกาสให้ครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนมีโอกาสได้ใช้ความรู้ความสามารถ ทักษะในการทำงานร่วมกัน เกิดความมีน้ำใจและมีความจงรักภักดีต่อหน่วยงานมากขึ้น ส่งผลให้การปฏิบัติมีประสิทธิภาพและส่งผลให้เกิดการปรับปรุงงานให้มีคุณภาพ และเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและวางแผนในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน มีส่วนร่วมในการประเมินความพึงพอใจของการทำงานเพื่อปรับปรุงงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นซึ่งสอดคล้องกับ สัมฤทธิ์ กางเพ็ง (2545 ; 9 - 10) ที่กล่าวถึงประโยชน์ของการมีส่วนร่วมว่า ก่อให้เกิดการระดมความคิดและอภิปรายร่วมกัน ทำให้เกิดความคิดที่หลากหลาย ทำให้การปฏิบัติงานมีความเป็นไปได้มากกว่าการคิดเพียงคนเดียว

กลุ่มบริหารงบประมาณอยู่ในระดับการมีส่วนร่วมมาก ที่เป็นเช่นนี้เพราะโรงเรียนเปิดโอกาสให้ครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงบประมาณ ร่วมจัดทำแผนระดมทรัพยากรทางการศึกษาและจัดหาทุนการศึกษา ร่วมวางระบบการใช้ทรัพยากรของโรงเรียน ร่วมศึกษาวิเคราะห์แหล่งทรัพยากร บุคคล หน่วยงาน องค์กร ซึ่งสอดคล้องกับเมตต์ เมตต์การุณจิต (2541 : 87 - 88) ที่กล่าวว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดนครราชสีมา พบว่า กรรมการมีส่วนร่วมในแต่ละด้านมากที่สุด คือการวางแผน ได้แก่ การร่วมกำหนดความต้องการในการพัฒนาโรงเรียนด้านการจัดหาและจัดสรรทรัพยากร ได้แก่ การจัดหาเงิน และจัดหากำลังคน/แรงงานให้โรงเรียน ด้านการประสานงาน ได้แก่ การประสานงานกับคนในท้องถิ่นและหน่วยงานของราชการ และด้านการประเมินแผน/การปฏิบัติ ได้แก่ การร่วมประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบเมื่อผลการปฏิบัติงานเสร็จสิ้น ผลการวิจัยระดับการมีส่วนร่วมรายด้านพบว่า

1. กลุ่มบริหารวิชาการ ผลการวิจัย พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนวัดนราภิรมย์ กลุ่มบริหารวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากการเรียนการสอนที่ผ่านมา โรงเรียนจะมีหัวหน้าวิชาการกลุ่มบริหารวิชาการและหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และหัวหน้าแต่ละสายชั้น โดยจัดตามหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 โดยถือว่างานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารกิจกรรมในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ เนื่องจากในปัจจุบันได้มีการปฏิรูปการศึกษาเกิดขึ้นเกิดการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรการศึกษาใหม่ให้เหมาะสมกับบริบทและสภาพชุมชน โดยให้ความสำคัญของการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการพัฒนาของนักเรียน มีการวิเคราะห์หลักสูตรและจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรท้องถิ่น มีการจัดทำโครงสร้างหลักสูตรในกลุ่มสาระการเรียนรู้ จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระต่าง ๆ มีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูผลิตและพัฒนาสื่อ

นวัตกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการส่งเสริมให้ครูจัดทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผลรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา มีการส่งเสริมให้ครูและนักเรียนใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียนให้เป็นประโยชน์ มีการพัฒนาเครื่องมือวัดผลและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน มีการจัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน มีการจัดทำแผนงานและโครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการจัดการศึกษา มีการจัดทำแผนและโครงการสนับสนุนการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับที่ นพพงษ์ บุญจิตรากุล (2534 : 19) กล่าวว่า งานวิชาการเป็นงานที่สำคัญที่สุดในบรรดาการบริหารงานโรงเรียนหรือภารกิจทั้งหมดของโรงเรียนเกิดจากการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาต่อตัวนักเรียนในทุก ๆ ด้านโดยตรง การให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน กลุ่มบริหารวิชาการ สอดคล้องกับแนวคิดของอาคม จันทสุนทร (2537 : 2-28) ที่ว่างานวิชาการเป็นงานที่สำคัญเนื่องจากการบริหารงานวิชาการเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกชนิดของสถานศึกษา โดยเฉพาะเกี่ยวกับการปรับปรุง คุณภาพการเรียนการสอน ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา เป็นภารกิจของผู้บริหารสถานศึกษาต้องให้ความสนใจเป็นพิเศษ ซึ่งผู้บริหารต้องเข้าใจขอบข่ายของงานวิชาการไม่ว่าจะเป็นการวางแผนเกี่ยวกับงานวิชาการ การจัดดำเนินการเกี่ยวกับการเรียนการสอน การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอน การส่งเสริมการจัดหลักสูตรการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ รวมไปถึงการวัดและประเมินผลให้มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับงานวิจัยของนาวิ ยั่งยืน (2542 : บทคัดย่อ) ที่กล่าวว่าความต้องการมีส่วนร่วมของชุมชนและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาอยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ด้านวิชาการ ด้านการบริหารทั่วไป ด้านการบริหารบุคลากรและด้านงบประมาณ ตามลำดับ

สำหรับแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนวัดนคราภิรมย์ กลุ่มบริหารวิชาการมากที่สุด คือ มีส่วนร่วมศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ร่วมสำรวจการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน และร่วมจัดทำแผนงานและโครงการข้อมูลสารสนเทศของกลุ่มสาระการเรียนรู้ตั้งนั้น โรงเรียนจึงควรส่งเสริมให้มีกิจกรรมดังกล่าว เพื่อเปิดโอกาสให้ครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนวัดนคราภิรมย์ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารกลุ่มวิชาการมากยิ่งขึ้น

2. กลุ่มบริหารงบประมาณ ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนวัดนคราภิรมย์ กลุ่มบริหารงบประมาณผลรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งครูตระหนักดีว่าการให้บริการด้านงบประมาณเกี่ยวกับการศึกษาเป็นหน้าที่ของรัฐที่ต้องจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้แก่บุคคลอยู่แล้ว ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร

ไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 43 ที่กำหนดว่าบุคคลมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี ที่รัฐจะต้องจัดให้ทั่วถึง และมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ในกลุ่มบริหารงบประมาณระดับการมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนวัดนคราภิรมย์ คือการจัดทำรายงานประเมินตนเอง (SAR) และรายงานประจำปี เพราะในปัจจุบันสำนักงานประเมินผลงานคุณภาพการศึกษา ต้องประเมินคุณภาพของโรงเรียนทุกโรงเรียนเพื่อวัดระดับคุณภาพการศึกษาตามนโยบายปฏิรูปการศึกษา นอกจากนี้ยังมีกองทุนกู้ยืมเพื่อสนับสนุนการศึกษาช่วยเหลือนักเรียนขาดแคลน โดยได้รับทุนเป็นค่าใช้จ่ายในการศึกษา สอดคล้องกับสัมพันธ์ อุปลา (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชน ชุมชนเข้าใจว่าภารกิจในการจัดการศึกษาเป็นหน้าที่ของโรงเรียนเท่านั้นข้อเสนอแนะที่สำคัญคือโรงเรียนควรมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน และชุมชนจึงได้เข้ามาร่วมบริจาคเงิน วัสดุ ครุภัณฑ์ อุปกรณ์สนับสนุนโรงเรียนซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งกับโรงเรียน

สำหรับแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนวัดนคราภิรมย์ กลุ่มบริหารงบประมาณ มากที่สุด คือ ร่วมจัดทำรายงานประเมินตนเอง (SAR) และรายงานประจำปี ร่วมวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และร่วมประเมินผลและรายงานการปฏิบัติงานต่อผู้อำนวยการสถานศึกษา ดังนั้นโรงเรียนจึงควรส่งเสริมกิจกรรมดังกล่าว เพื่อเปิดโอกาสให้ครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนวัดนคราภิรมย์ ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารกลุ่มบริหารงบประมาณมากยิ่งขึ้น

3. กลุ่มบริหารงานบุคคล ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนวัดนคราภิรมย์ กลุ่มบริหารงานบุคคลอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งครูตระหนักดีว่า การจัดทำแผนงานและโครงการระบบช่วยเหลือนักเรียน การควบคุมดูแลนักเรียนในระดับชั้นในการทำกิจกรรมหน้าเสาธง และเลือกตั้งคณะกรรมการนักเรียนเป็นหน้าที่ของครูโดยตรงที่ต้องช่วยเหลือนักเรียน และเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการปกครองตนเองด้วย ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 พ.ศ. 2545 – 2549 จุดประสงค์เพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพ สุขภาพแข็งแรง คิดเป็นทำเป็น มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีวิถีชีวิตอย่างมีเหตุผล มีคุณธรรม จริยธรรม ระเบียบวินัย ซื่อสัตย์สุจริต และรับผิดชอบต่อส่วนรวม

สำหรับแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนวัดนคราภิรมย์ กลุ่มบริหารงานบุคคลมากที่สุดคือ ร่วมจัดทำแผนงานและโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ร่วมจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรม นักเรียน และร่วมส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมอย่าง

หลากหลายคั้งนั้น โรงเรียนจึงควรส่งเสริมให้มีกิจกรรมดังกล่าว เพื่อเปิดโอกาสให้ครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนวัดนคราภิรมย์ ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารกลุ่มบริหารงานบุคคลมากยิ่งขึ้น

4. กลุ่มบริหารทั่วไป ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนวัดนคราภิรมย์ กลุ่มบริหารทั่วไปอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งครูตระหนักดีว่า การพัฒนาชุมชน และกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาและวันสำคัญอื่น ๆ การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนและองค์กรต่าง ๆ และการเข้าร่วมกิจกรรมกับวัดชุมชน และหน่วยงานราชการ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สิริกาญจน์ โกสุมภ์ (2542 : 61-70) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนและโรงเรียนเพื่อการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นสิ่งสำคัญที่สุดในการกำหนดกระบวนการและแบบแผนของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและเป็นสิ่งที่ได้รับจากบุคคลภายนอกเพื่อกระตุ้นให้คนในท้องถิ่นบรรลุวัตถุประสงค์ในการพัฒนา

สำหรับแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนวัดนคราภิรมย์ กลุ่มบริหารทั่วไปมากที่สุด คือ ร่วมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนและองค์กรต่าง ๆ ร่วมจัดทำป้ายนิเทศประชาสัมพันธ์กิจกรรมของกลุ่มสาระการเรียนรู้และร่วมมีส่วนร่วมในการควบคุมดูแลรักษาอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ดังนั้นโรงเรียนจึงควรส่งเสริมกิจกรรมดังกล่าว เพื่อเปิดโอกาสให้ครูได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารกลุ่มบริหารทั่วไปมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนวัดนคราภิรมย์ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ 2 ด้านคือ ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้และข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการวิจัยพบว่าแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนวัดนคราภิรมย์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ผู้วิจัยขอให้ข้อเสนอแนะแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหารกลุ่มบริหารวิชาการ กลุ่มบริหารงบประมาณ กลุ่มบริหารงานบุคคลและกลุ่มบริหารทั่วไป ซึ่งมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ดังนี้

1.1 กลุ่มบริหารวิชาการ โรงเรียนควรปรึกษารื้อหรือกับคณะครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการร่วมกันกำหนดมาตรฐานคุณภาพการศึกษา โดยร่วมประชุมวิชาการเพื่อกำหนดมาตรฐานการศึกษา ส่งครูเข้ารับการอบรมหลักสูตรเพื่อนำมาพัฒนาการเรียนการสอน

ร่วมตัดสินใจในการพิจารณาจัดทำแผนงานและโครงการข้อมูลสารสนเทศ ศึกษาวิเคราะห์หลักสูตร เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน การจัดทำเครื่องมือการวัดและการประเมินผล การจัดทำสื่อการสอน ส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ และนิเทศแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อพัฒนางานวิชาการเพื่อให้เกิดความสำเร็จ ตามเป้าหมายของการบริหารกลุ่มวิชาการ

1.2 กลุ่มบริหารงบประมาณ โรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเข้ามามีส่วนร่วมกำหนดแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาและทุนการศึกษาโดยจัดงานชุมนุมศิษย์เก่า จัดทอดผ้าป่าการศึกษา วางระบบการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ร่วมจัดวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา จัดวางระบบโครงสร้างขององค์กรเพื่อรองรับการจัดระบบประกันคุณภาพ และร่วมจัดทำรายงานการประเมินตนเองและรายงานประจำปี ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

1.3 กลุ่มบริหารงานบุคคล โรงเรียนควรมีการประชุมร่วมกันระหว่างครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อร่วมกันวางแผนในการพัฒนากระบวนการป้องกันและช่วยเหลือนักเรียนให้มีคุณภาพ ให้มีความประพฤติ มีระเบียบวินัย จัดทำโครงการส่งเสริมศักยภาพนักเรียนให้มีคุณธรรมจริยธรรม มีการเยี่ยมบ้านนักเรียนให้ครบ 100 % เพื่อนำข้อมูลมาจัดทำระเบียบข้อมูลรายบุคคลและร่วมกันจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมอย่างหลากหลาย ร่วมกันวางแผนจัดกิจกรรมเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเครือข่ายการศึกษาจะทำให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.4 กลุ่มบริหารทั่วไป โรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงาน อาคารสถานที่ ปรับปรุงสภาพแวดล้อมของโรงเรียนโดยการปลูกต้นไม้ ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนและหน่วยงานของราชการ ประชาสัมพันธ์ในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนและองค์กรต่าง ๆ ร่วมกำหนดนโยบายกับโรงเรียน ร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับโรงเรียนในการส่งเสริมความรู้แก่ชุมชน องค์กรและหน่วยงานอื่นให้มากขึ้น

1.5 ผู้บริหาร ครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานควรปรึกษาคณะผู้บริหารเกี่ยวกับแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน โดยอาศัยข้อมูลจากผลการวิจัย

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยในครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนทุกโรงที่อยู่ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนต่อไป

2.2 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ อุปสรรค ปัญหาที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนทุกโรงเรียนที่อยู่ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 เพื่อเป็นข้อมูลและแนวทางในการบริหารโรงเรียนต่อไป

2.3 ควรศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการมีส่วนร่วมบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียนวัดนคราภิรมย์ จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งและประสบการณ์การทำงานและมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียน

บรรณานุกรม

- กิติมา ปรีดีลภ. (2532). **ทฤษฎีการบริหารองค์การ**. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- กิติมา ปรีดีลภ. (2532). **การบริหารและการนิเทศเบื้องต้น**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์อักษรพัฒนา.
- เขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต2, สำนักงาน. **ระเบียบคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 ว่าด้วยการแบ่งส่วนราชการภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2548**.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ,สำนักงาน. (2536). **คู่มือปฏิบัติงานสำหรับผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาแห่งชาติ (ฉบับปรับปรุง)**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว.
- ชูชาติ พ่วงสมจิตร. (2540). **การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนกับโรงเรียนประถมศึกษาในเขตปริมณฑลกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธีรภัทร์ เจริญดี. (2542). **การศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 11**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นาวิ ยิ่งยีน. (2542). **การศึกษาความต้องการของชุมชนในการมีส่วนร่วมบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ส่วนกลาง สหวิทยาเขตรัตนโกสินทร์ 1**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- นัทรี แสงทองศรีกมล. (2527). **กระบวนการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในเขตการศึกษา 12**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน.
- นพพงษ์ บุญจิตราคุล. (2534). **หลักสูตรการบริหารการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : บริษัทการพิมพ์.
- นิพนธ์ กินาวงศ์. (2533). **หลักเบื้องต้นเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนและนิเทศการศึกษา**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พิมพ์เนศ.
- บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว. (2535). **การอ้างอิงประชากรเมื่อใช้เครื่องมือแบบมาตราส่วนประกอบค่ากับกลุ่มตัวอย่าง**. วารสารการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม. 3(1), 22 – 25.
- บรรจบ เนียมมณี. (2523). **หลักการบริหาร**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน.
- ประยูร ศรีประสาธน์. (2536). **การตัดสินใจ หน่วยที่ 5 – 8**. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

- ประสิทธิ์ คุงคา (2546). การศึกษาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี. งานนิพนธ์หลักสูตรปริญญา
การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พิมพ์ คามี่. (2540). ความต้องการของผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน
ประถมศึกษา อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2533). เอกสารการสอนชุดการบริหารงานบุคลากรในโรงเรียน
หน่วยที่ 6 – 10. กรุงเทพฯ : วิกตอรีเพาเวอร์พอยท์.
- มนัส พลายชุม. (2540). ความพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา. วิทยาลัยนิพนธ์. ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เมตต์ เมตต์การุณจิต. (2541). การมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของกรรมการศึกษาประจำ
โรงเรียนเทศบาลในจังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- โรงเรียนวัดนคราภิรมย์. (2549). คู่มือนักเรียนผู้ปกครองและครูโรงเรียนวัดนคราภิรมย์ ปีการศึกษา
2549.
- วรรณวิไล วรวิกโฆมิต. (2540). การศึกษาการมีส่วนร่วมของกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วน
ตำบลในการจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนในภาคกลาง. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์
มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วันชัย วัฒนศัพท์. (2544). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการตัดสินใจของชุมชน. ขอนแก่น :
มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วุฒิชัย จ้างง. (2523). พฤติกรรมการตัดสินใจ. กรุงเทพฯ : บารมีการพิมพ์.
- ศิริกาญจน์ โกสุมภ์. (2542). การมีส่วนร่วมของชุมชนและโรงเรียนเพื่อการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
วิทยานิพนธ์ปริญญาคุษฎีบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. (2546). คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- สมยศ นาวิการ. (2545). การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในองค์การหน่วยที่ 7 – 15. นนทบุรี :
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

- สัมพันธ์ อุปลลา. (2541). การศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น.
วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สัมพันธ์ กางเพ็ง. (2545). รูปแบบการมีส่วนร่วมในสถานศึกษา. วารสารวิชาการ 5 (4) : 8 – 13.
- สามัญศึกษา, กรม. (2544). เอกสารประกอบการสัมมนาผู้บริหารกรมสามัญศึกษา. กรุงเทพฯ :
หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา.
- . (2540). เกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. 2539. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์คุรุสภา.
- สุจิตรา เรืองวุฒิชนะพีช. (2545). ความต้องการและแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการ
บริหารงานโรงเรียนอัสสัมชัญศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิต
วิทยาลัย สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- อัมพร เลิศณรงค์. (2545). ความต้องการและแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงาน
ของโรงเรียนประถมสาธิตสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา. วิทยานิพนธ์ปริญญา
ครุศาสตร์ มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- อาคม จันทรสุนทร และคณะ. (2537). การวางแผนการบริหารโรงเรียน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
คุรุสภา.
- อุทัย บุญประเสริฐ. (2542). การศึกษาแนะแนวทางการบริหาร และจัดการศึกษาของสถานศึกษาใน
รูปแบบโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- Arnstein, S.R. (1991). "Ladder of Citizen Participation". *Journal of the American
Institute of Planners*, 35 (January) : 45.
- Barkley, G.E. (1975). *The craft of public administration*. Boston : Allyn and Bacon.
- Cambell, Ronald F. and Others. (1971). *Introduction to Educational Administration*.
New York : Allyn and Bacon.
- Drucker, P.F. (1970). *The effective*. London : Pan Book.
- Dumas. C. (1991). *Implementing whole language : Collaboration communication and
coordination*. The Annual Spring Conference of the National Conference of
Teacher of English. March 14 – 16, 1991, Indianapolis.
- Dusseldorp, D.B.W.M.V. (1981) "Participation in Planned Development Influenced by
Government of Developing Countries at local level in Rural Areas". Essay in

Rural Sociology (In Honour of R.A.J. Van Lier) Wageningen : Department of Rural Sociology of the Tropics. Wageningen Agricultured University .

David Wiles, Eaps 760. "**Human Relations and Participatory Management**". [http :
www.albany. Edu/-akw42/52-human-rel html.](http://www.albany.edu/~akw42/52-human-rel.html)

Education and Demoreracy (2000). "**Summary of Topic Three community participation**".
(March 27 – April 2000).

Flippo, E.B. (1966). **Management : A behavioral approach**. Boston : Allyn and Bacon.

Gore, W.J. (1964). **Administrative decision making**. New York : John Wiley & Son.

Krejcie, R.V. & Morgan, D.W. (1970). Determining sample size for research activities.
Educational and Psychological Measurement, 30 (3) , 607-610.

Miles, M.B. (1971). **Change proceed in the public school**. Eugene, Oregon : University of Oregon.

Parry, G. (1972). **The idea of political participation, participation in politics**. Manchester : Manchester University Press.

Shaposka, Harry Melvin. (11997). **Community Involment Economic status, and The quality of school life : A multi – site case study of school districts in The Monvalley education consortium (Pennsyivania)**. Educatio Adiminstation, University of Pittsburgh.

Simon, H.A. (1960). **The new science of management decision**. New York : Harper and Row.

Whitaker, B.I. (1987). "Citizen Participation in Educational Decision Making in an Urban School District as Perceived by Parents and Administrators". **Dissertation Abstract International**. 38 (November 1987) : 389 A.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรื่อง แนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนของครูและคณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน โรงเรียนวัดนราภิรมย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2

1. นายสนธญา ไทรบุญจันทร์
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดนราภิรมย์
2. นางสันทนา พูลพัฒน์
ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2
3. นายธีระพงษ์ ศรีโพธิ์
ตำแหน่ง หัวหน้ากลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2

ที่ ศธ 0564.14/1/49

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

4 กุมภาพันธ์ 2552

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน นายสนธญา ไทรบุญจันทร์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

ด้วย นายศิริ อินทริวิมล นักศึกษาปริญญาโท ปัจจุบันกำลังทำภาคนิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนวัดนราภิรมย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2" ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา โดยมีคณะกรรมการผู้ควบคุมภาคนิพนธ์ ดังนี้

1. ผศ.ดร.สรายุทธ์	เศรษฐฐขจร	ประธานกรรมการควบคุม
2. ผศ.สมหมาย	มหาบรรพต	กรรมการควบคุม

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ ได้พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถ ที่จะให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการสร้างเครื่องมือวิจัยของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้เกียรติเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยดังกล่าว ขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.สรายุทธ์ เศรษฐฐขจร)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์ 0-2473-7000 ต่อ 5090

โทรสาร 0-2473-7000 ต่อ 5090

ที่ ศธ 0564.14/1/50

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

4 กุมภาพันธ์ 2552

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.ธีระพงษ์ ศรีโพธิ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

ด้วย นายศิริ อินทวิมล นักศึกษาปริญญาโท ปัจจุบันกำลังทำภาคนิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนวัดนราภิรมย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2" ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา โดยมีคณะกรรมการผู้ควบคุมภาคนิพนธ์ ดังนี้

1. ผศ.ดร.สรายุทธ์	เศรษฐูขจร	ประธานกรรมการควบคุม
2. ผศ.สมหมาย	มหาบรรพต	กรรมการควบคุม

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ ได้พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถ ที่จะให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการสร้างเครื่องมือวิจัยของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้เกียรติเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยดังกล่าว ขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.สรายุทธ์ เศรษฐูขจร)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตครุศาสตร์

โทรศัพท์ 0-2473-7000 ต่อ 5090

โทรสาร 0-2473-7000 ต่อ 5090

ที่ ศธ 0564.14/1/51

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญบุรี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

4 กุมภาพันธ์ 2552

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.สันทนา พูลพัฒน์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

ด้วย นายศิริ อินทวิมล นักศึกษาปริญญาโท ปัจจุบันกำลังทำภาคนิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนวัดนราภิรมย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2” ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา โดยมีคณะกรรมการผู้ควบคุมภาคนิพนธ์ ดังนี้

1. ผศ.ดร.สรายุทธ์	เศรษฐขจร	ประธานกรรมการควบคุม
2. ผศ.สมหมาย	มหาบรรพต	กรรมการควบคุม

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ ได้พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถ ที่จะให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการสร้างเครื่องมือวิจัยของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้เกียรติเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยดังกล่าว ขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.สรายุทธ์ เศรษฐขจร)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตครุศาสตร์

โทรศัพท์ 0-2473-7000 ต่อ 5090

โทรสาร 0-2473-7000 ต่อ 5090

ที่ ศธ 04059066/124

โรงเรียนวัดนราภิรมย์ หมู่ที่ 3
ตำบลนราภิรมย์ อำเภอบางเลน
จังหวัดนครปฐม 73130

20 เมษายน 2552

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือเก็บข้อมูลในการทำภาคนิพนธ์

เรื่อง ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านบางประแดง

เนื่องด้วย นายศิริ อินทร์วิมล นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กำลังทำภาคนิพนธ์เรื่อง “แนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนวัดนราภิรมย์ ” สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาภาคนิพนธ์ ดังนี้

1. ผศ.ดร.สรายุทธ์ เศรษฐขจร	ประธานกรรมการควบคุม
2. ผศ.สมหมาย มหาบรรพต	กรรมการควบคุม

การทำภาคนิพนธ์ครั้งนี้ นักศึกษาที่ทำวิจัยจำเป็นต้องใช้เครื่องมือในโรงเรียนในสังกัดของท่าน ดังนั้นจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล เพื่อนำข้อมูลไปประกอบการวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายสนธญา ไทรบุญจันทร์)
ผู้อำนวยการ โรงเรียนวัดนราภิรมย์

งานบริหารทั่วไป

โทร./โทรสาร 0-3429-8021 มือถือ 08-9609-0662

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ wadnara.Sch@thaimail.com

ที่ ศธ 04059066/125

โรงเรียนวัดนราภิรมย์ หมู่ที่ 3
ตำบลนราภิรมย์ อำเภอบางเลน
จังหวัดนครปฐม 73130

20 เมษายน 2552

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือเก็บข้อมูลในการทำภาคนิพนธ์

เรื่อง ผู้อำนวยการ โรงเรียนวัดบางพระ

เนื่องด้วย นายศิริ อินทร์วิมล นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กำลังทำภาคนิพนธ์เรื่อง “ แนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนวัดนราภิรมย์ ” สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาภาคนิพนธ์ ดังนี้

1. ผศ.ดร.สรายุทธ์ เศรษฐขจร	ประธานกรรมการควบคุม
2. ผศ.สมหมาย มหาบรรพต	กรรมการควบคุม

การทำภาคนิพนธ์ครั้งนี้ นักศึกษาที่ทำวิจัยจำเป็นต้องใช้เครื่องมือในโรงเรียนในสังกัดของท่าน ดังนั้นจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล เพื่อนำข้อมูลไปประกอบการวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายสนธญา ไทรบุญจันทร์)
ผู้อำนวยการ โรงเรียนวัดนราภิรมย์

งานบริหารทั่วไป

โทร./โทรสาร 0-3429-8021 มือถือ 08-9609-0662

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ wadnara.Sch@thaimail.com

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง แนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนของครูและคณะกรรมการสถานศึกษา
 ชั้นพื้นฐาน โรงเรียนวัดนคราภิรมย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2

คำชี้แจง 1 แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหาร
 โรงเรียนของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน โรงเรียนวัดนคราภิรมย์ สังกัดสำนักงาน
 เขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2

ทั้งนี้เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากท่านไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนการบริหารของโรงเรียน
 เท่านั้น ไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อตัวท่าน แบบสอบถามนี้มีทั้งหมด 3 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามระดับการมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนของครู
 และคณะกรรมการสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน โรงเรียนวัดนคราภิรมย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนของครู
 และคณะกรรมการสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน โรงเรียนวัดนคราภิรมย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2

2. ขอให้ท่านกรุณาตอบตามความเป็นจริง และโปรดตอบแบบสอบถามให้ครบทุก
 ข้อหากท่านเว้นข้อหนึ่งข้อใด แบบสอบถามฉบับนั้นจะกลายเป็นแบบสอบถามที่ขาดความสมบูรณ์
 และไม่สามารถใช้ประโยชน์ในการวิจัยได้ ข้อมูลที่ท่านให้จะนำไปวิเคราะห์ โดยภาพรวมไม่
 กระทบต่อท่านแต่อย่างใด

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงในการให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

นายศิริ อินทร์วิมล

นักศึกษาปริญญาโท สาขาบริหารการศึกษา
 มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

คำชี้แจง โปรดกรอกข้อมูลและทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ตรงหน้าข้อความที่เป็นจริงเกี่ยวกับ

1. เพศ

1) ชาย

2) หญิง

2. อายุ

1) ต่ำกว่า 30 ปี

2) 30 – 39 ปี

3) 40 – 49 ปี

4) 50 – 59 ปี

3. วุฒิการศึกษาสูงสุดหรือเทียบเท่า

1) ต่ำกว่าปริญญาตรี

2) ปริญญาตรี

3) ปริญญาโท

4) ปริญญาเอก

4. ตำแหน่ง

1) ครู

2) ผู้บริหารสถานศึกษา

3) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

5. ประสบการณ์การทำงานและมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียน

1) ประสบการณ์ต่ำกว่า 15 ปี

2) ประสบการณ์ 15 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 ระดับการมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้น
 พื้นฐานโรงเรียนวัดนคราภิรมย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2
 คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับการมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนของครู
 และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนวัดนคราภิรมย์ที่ตรงกับการปฏิบัติงาน
 ของท่าน

การมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียน	ระดับการมีส่วนร่วม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
กลุ่มบริหารวิชาการ	5	4	3	2	1
1. จัดทำแผนงานและ โครงการข้อมูล สารสนเทศของกลุ่มสาระการเรียนรู้					
2. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูจัดทำ แผนการจัดการเรียนรู้และสื่อ นวัตกรรมที่ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					
3. ศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาขั้น พื้นฐาน พ.ศ. 2544					
4. จัดทำโครงสร้างหลักสูตรในกลุ่มสาระ การเรียนรู้					
5. จัดทำแผนการวัดผลประเมินผลรายวิชา ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา					
6. พัฒนาเครื่องมือวัดผลประเมินผลให้ได้ มาตรฐาน					
7. ศึกษาวิเคราะห์วิจัยการบริหารจัดการ ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา					
8. จัดทำแผนและ โครงการสนับสนุนและ ส่งเสริมวิเคราะห์วิจัยพัฒนาคุณภาพการ เรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้					
9. จัดทำสื่อและพัฒนาสื่อเพื่อใช้ในการเรียน การสอน					

การมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียน	ระดับการมีส่วนร่วม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
กลุ่มบริหารวิชาการ	5	4	3	2	1
10. จัดทำสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน					
11. จัดทำแผนงานและโครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้					
12. ส่งเสริมให้นักเรียนใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน					
13. เป็นผู้ให้การนิเทศเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน					
14. นิเทศแลกเปลี่ยนการเรียนรู้และประสบการณ์ในการบริหารงานโรงเรียน					
กลุ่มบริหารงบประมาณ					
15. ศึกษาวิเคราะห์กิจกรรมและภาระงานโครงการและแผนปฏิบัติราชการ 1 ปี					
16. สสำรวจข้อมูลนักเรียนที่มีความต้องการได้รับการสนับสนุนทุนการศึกษา					
17. ศึกษาวิเคราะห์แหล่งวิทยากร บุคคลหน่วยงาน องค์กรและศักยภาพท้องถิ่น					
18. จัดแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาและจัดทะเบียนควบคุม					
19. ระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาและทุนการศึกษา					
20. วางระบบการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ					
21. จัดวางระบบโครงสร้างองค์กรเพื่อรองรับการจัดระบบประกันคุณภาพภายใน					
22. จัดวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา					

การมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียน	ระดับการมีส่วนร่วม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
กลุ่มบริหารงบประมาณ	5	4	3	2	1
23. จัดทำรายงานประเมินตนเอง (SAR) และ รายงานประจำปี					
24. ประเมินผล และรายงานผลการ ปฏิบัติงานต่อผู้อำนวยการสถานศึกษา					
กลุ่มบริหารงานบุคคล					
25. ส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนได้มีส่วน ร่วมในการจัดกิจกรรมอย่างหลากหลาย					
26. จัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับประเพณีศาสนา และวันสำคัญของชาติ					
27. จัดทำแผนงานและโครงการระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน					
28. พัฒนาระบบการป้องกันและช่วยเหลือ นักเรียนอย่างมีคุณภาพ					
29. จัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน					
30. จัดกิจกรรมพัฒนาความประพฤติและ ระเบียบวินัยของนักเรียน					
31. จัดโครงการส่งเสริมศักยภาพนักเรียนตาม ระบอบประชาธิปไตย					
32. เลือกตั้งคณะกรรมการนักเรียนและ ประธานนักเรียน					
33. จัดทำแผนงานและโครงการงานระดับชั้น และครูที่ปรึกษาให้คำปรึกษาแนะนำ					
34. ควบคุมดูแลนักเรียนในระดับชั้นในการ ทำกิจกรรมหน้าเสาธง					

การมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียน	ระดับการมีส่วนร่วม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
กลุ่มบริหารงานบุคคล	5	4	3	2	1
35. จัดกิจกรรมรณรงค์ ป้องกัน และแก้ไข ปัญหา สารเสพติด เฮคส์ และอบายมุข					
36. ศึกษาสภาพปัญหารวบรวมข้อมูลติดตาม รายงานผลเป็นกรณี					
37. วิเคราะห์ปัญหา สาเหตุของความ ประพฤติที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน					
38. ประสานกับผู้ปกครอง ครูที่ปรึกษา ครู เนาะแนวในการแก้ไขปัญหานักเรียน					
39. กำหนดแผน โครงการหรือกิจกรรมเพื่อ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเครือข่าย การศึกษา					
40. สนับสนุนทางวิชาการแก่เครือข่าย การศึกษาของโรงเรียน					
กลุ่มบริหารทั่วไป					
41. วางแผนการดำเนินงาน อาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อมสอดคล้องกับนโยบายของ โรงเรียน					
42. มีส่วนร่วมในการควบคุม ดูแล บำรุงรักษาอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม					
43. แจ้งข่าวสารประชาสัมพันธ์ให้บุคลากร และผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบ					
44. จัดป้ายนิเทศประชาสัมพันธ์กิจกรรมของ กลุ่มสาระฯ และกิจกรรมอื่น ๆ					
45. รับผิดชอบดูแลการใช้ทรัพย์สินสมบัติของ โรงเรียน					
46. ประเมินผลและรายงานการปฏิบัติการใช้ ทรัพย์สินสมบัติของโรงเรียน					

การมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียน	ระดับการมีส่วนร่วม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
กลุ่มบริหารทั่วไป	5	4	3	2	1
47. ให้ความรู้และรณรงค์ด้านสาธารณสุข จากสารเสพติด					
48. เข้าร่วมกิจกรรมกับวัด ชุมชนและ โรงเรียน					
49. พัฒนาชุมชนและร่วมกิจกรรมวันสำคัญ ทางศาสนาและวันสำคัญอื่น ๆ					
50. สร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน องค์กร ต่าง ๆ ของโรงเรียน					

ตอนที่ 3 แนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนของครูและคณะกรรมการสถานศึกษา
โรงเรียนวัดนคราภิรมย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2
แนวทางใดที่ท่านคิดว่าควรมีการดำเนินการสนับสนุนและส่งเสริมในการมีส่วนร่วมใน
การบริหาร โรงเรียนวัดนคราภิรมย์ ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. กลุ่มบริหารวิชาการ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1. เป็นคณะจัดทำแผนงานและโครงการข้อมูลสารสนเทศของกลุ่มสาระการ
เรียนรู้
- 2. ศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544
- 3. จัดทำวัดผลประเมินผลรายวิชาได้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา
- 4. ร่วมจัดทำสื่อและพัฒนาสื่อเพื่อใช้ในการเรียนการสอน
- 5. ร่วมสำรวจแหล่งเรียนรู้เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน
- 6. เป็นคณะกรรมการนิเทศเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน
- 7. เผยแพร่เอกสารความรู้เกี่ยวกับงานวิจัยของครู องค์กร หน่วยงานที่
เกี่ยวข้อง และสถาบันอื่น ๆ
- 8. อื่น ๆ

(โปรดระบุ).....

2. กลุ่มบริหารงบประมาณ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1. เป็นคณะกรรมการสำรวจข้อมูลนักเรียนที่มีความต้องการได้รับการสนับสนุนทุนการศึกษา
 - 2. ศึกษา วิเคราะห์แหล่งทรัพยากร บุคคล หน่วยงาน องค์กร และ ศักยภาพท้องถิ่น
 - 3. ร่วมจัดทำแผนระดมทรัพยากรทางการศึกษาและทุนการศึกษา
 - 4. ร่วมวางระบบการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ
 - 5. ร่วมวางแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
 - 6. จัดทำรายงานการประเมินตนเอง (SAR) และรายงานประจำปี
 - 7. ประเมินผลและรายงานผลการปฏิบัติงาน ต่อผู้อำนวยการโรงเรียน
 - 8. อื่น ๆ
- (โปรดระบุ).....

3. กลุ่มบริหารงานบุคคล (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1. ร่วมจัดทำแผนงานและโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
 - 2. ส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมอย่างหลากหลาย
 - 3. ร่วมจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน
 - 4. ร่วมเลือกตั้งคณะกรรมการนักเรียนและประธานนักเรียน
 - 5. ร่วมจัดทำแผนงานและโครงการระดับชั้น และครูที่ปรึกษา
 - 6. ร่วมจัดกิจกรรมรณรงค์ป้องกัน และแก้ไขปัญหาสารเสพติด เฮคส์ และอบายมุข
 - 7. เป็นคณะกรรมการประสานความร่วมมือกับผู้ปกครอง ครูที่ปรึกษา อาจารย์แนะแนวในการแก้ปัญหานักเรียน
 - 8. อื่น ๆ
- (โปรดระบุ).....

4. กลุ่มบริหารทั่วไป (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1. มีส่วนร่วมในการควบคุมดูแลบำรุงรักษา อาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน
 - 2. ร่วมวางแผนการดำเนินงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมให้สอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียน
 - 3. ร่วมแจ้งข่าวสารประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรและผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบ
 - 4. ร่วมจัดป้านิทรรศการประชาสัมพันธ์กิจกรรมของกลุ่มสาระต่าง ๆ ของโรงเรียน
 - 5. ร่วมรับผิดชอบ ดูแลการใช้รถยนต์ของโรงเรียน
 - 6. ร่วมกิจกรรมกับวัด ชุมชน และหน่วยงานราชการอื่น ๆ ของโรงเรียน
 - 7. ร่วมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนและองค์กรต่าง ๆ ของโรงเรียน
 - 8. อื่น ๆ
- (โปรดระบุ).....

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ - ชื่อสกุล	นายศิริ อินทร์วิมล
วัน เดือน ปีเกิด	17 สิงหาคม 2502
สถานที่เกิด	อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	134 หมู่ 3 ตำบลนราภิรมย์ อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม 73130
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนวัดนราภิรมย์ 173 หมู่ 3 ตำบลนราภิรมย์ อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	ครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2519	ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเพิ่มวิทยา
พ.ศ. 2521	ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา (ป.กศ.) วิทยาลัยครูนครปฐม
พ.ศ. 2525	ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง (ป.กศ.สูง) วิทยาลัยครู นครปฐม
พ.ศ. 2527	ครุศาสตรบัณฑิต (บรรณรักษ์) วิทยาลัยครูนครปฐม
พ.ศ. 2528	ศึกษาศาสตรบัณฑิต (สังคมศึกษา) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช